

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De evolutie van de monetaire en financiële toestand in de loop der jaren 1945 en 1946 en de eerste maanden van 1947 — Economische wetgeving — Statistieken.

DE EVOLUTIE VAN DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND IN DE LOOP DER JAREN 1945 EN 1946 EN DE EERSTE MAANDEN VAN 1947

Toen in Mei 1945, de Minister van Financiën het wetsontwerp indiende, waarbij de bestemming der door de geldsaneringsbesluiten geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoeden werd geregeld, gaf hij vóór het Parlement een algemene uiteenzetting van 's lands financiële toestand.

In het Tijdschrift van Juni 1945 verscheen de volledige tekst van dat verslag; het gaf een zeer volledig beeld van de gevolgen van de oorlog en de bezetting op onze overheidsfinanciën en ons geldwezen en bracht tevens de maatregelen in herinnering die voor hun sanering werden aangewend. Het maakte eveneens melding van de eerste resultaten die op de weg naar het herstel werden bereikt.

Na een tijdsverloop van twee jaar werpt de Minister andermaal een terugblik op de afgelegde weg. Aansluitend bij zijn eerste verslag, onderzoekt hij het verloop van de toestand tijdens de jaren 1945 en 1946 en geeft ons tevens een beeld van de toestand omstreeks het midden van 1947.

Daar onderhavige uiteenzetting evenzeer de aandacht verdient als deze van het jaar 1945, houden wij er aan ze te dezer plaatse integraal over te nemen. De lezer zal zich aan de hand van de hierin vermelde cijfergegevens en het bevoegde begeleidende commentaar een denkbeeld kunnen vormen van de afgelegde weg in ruim twee jaar tijds en zulks in nog steeds moeilijke omstandigheden.

Inleiding

Overeenkomstig de verbintenissen aangegaan in de Regeringsverklaring van 25 Maart 1947 en bevestigd in de rede van de Minister van Financiën dd. 24 April 1947, heeft de Regering de eer het verslag over de financiële en monetaire toestand aan het Parlement over te maken.

Een gelijke procedure werd in Mei 1945 gevolgd, bij de indiening van het plan van geldsanering. Op 16 Mei 1945 werd een « Algemene uiteenzetting betreffende de financiële toestand » (toegevoegd aan het parlementair bescheid n° 117 van de Kamer) aan het Parlement bezorgd.

Opgemaakt in de loop der maanden Maart en April 1945, kon dit bescheid uiteraard slechts beknopte inlichtingen geven met betrekking tot de evolutie van het geld en de openbare financiën in België sedert de bevrijding.

Daar dit document ertoe strekte de noodzakelijkheid van de geldsanering te doen uitschijnen en de techniek ervan uiteen te zetten, behelsde het een omstandige ontleding van de monetaire en financiële evolutie sedert 1940 alsmede een onderzoek omtrent de terugslag van de oorlog en van de Duitse bezetting op deze evolutie.

Het blijkt niet nodig die uiteenzetting in onderhavig bescheid te hervatten. Doch thans schijnt het ogenblik aangebroken om het in Mei 1945 gehouden overzicht aan te vullen door er de beschrijving aan toe te voegen van de gebeurtenissen die zich tussen de bevrijding van het Land in September 1944 en de eerste maanden van 1947 hebben voorgedaan. In de maat van het mogelijke wordt de continuïteit tussen de « Uiteenzetting » van Mei 1945 en onderhavig bescheid gevestigd. Dank zij deze continuïteit, kan men zich ten volle rekenschap geven van de moeilijke toestand waarin het Land zich bevond en van het herstel dat het in twee jaar tijds heeft kunnen verwezenlijken. In het licht van deze uiteenzetting zal het Land in het herstel, waarvan het de dagelijkse vorderingen misschien niet altijd onderscheidt, doch dat steeds duidelijker wordt naargelang de tijd voorbijgaat, de beloning zien van zijn moedige inspanningen en offers.

Deze evolutie kan thans in haar grote trekken worden geschetst. Dit zal het voorwerp zijn van het eerste deel. Een bijzondere aandacht zal worden geschonken aan de techniek en aan de afwikkeling van de geldsanering.

Het eindpunt van deze evolutie, de problemen welke zich momenteel stellen en die zich in de nabije toekomst zullen stellen, de in overweging genomen oplossingen zullen het voorwerp van het tweede deel uitmaken. Dit zal hoofdzakelijk handelen over de toestand der begrotingen en de begrotingspolitiek, het probleem der Rijksschuld en de algemene financiering der particuliere en openbare economie.

Deze twee delen worden opgevat als een algemene uiteenzetting, waarvan de aanvulling zich bevindt in het ontwerp van wet houdende budgetaire opnemings van de extra-budgetaire uitgaven en in zijn zeer gedetailleerde memorie van toelichting.

Het Parlement zal aldus beschikken over al de nodige gegevens tot kennisneming en beoordeling van de evolutie van het verleden, — en inzonderheid van de omstandigheden ter rechtvaardiging der extra-budgetaire uitgaven waarvan de regularisatie heden noodzakelijk is, — van de huidige toestand en van de richtlijnen, welke de Regering in de toekomst wil volgen om een gezonde financiële politiek te voeren.

Een goed beleid van de openbare financiën steunt op twee elementen :

een technisch element : de Regering behoort dit te vestigen door de duidelijkheid en de kwaliteit van het openbaar beheer. Dit bescheid stelt zich ten doel het vertrekpunt van deze politiek vast te leggen ;

een psychologisch element : het vertrouwen. De Regering wil hopen dat het Parlement en het Land zijn houding zullen beantwoorden door blijk te geven van vertrouwen in de toekomst der Natie.

In deze vertrouwensvolle medewerking tussen de uitvoerende en de wetgevende macht ligt de beste waarborg voor een democratisch regime.

EERSTE DEEL

DE EVOLUTIE VAN DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND IN DE LOOP DER JAREN 1945 EN 1946

EERSTE HOOFDSTUK

De voltooiing van de geldsanering

I — INLEIDING

Een der voornaamste gebeurtenissen van de laatste twee jaren is ongetwijfeld de voortzetting van de geldsanering. De voorbereidende maatregelen, namelijk de blokkeringen, dagtekenen van October 1944. Het gezamenlijk plan werd aan het Parlement voorgelegd in Mei 1945 en goedgekeurd in October 1945.

De geldsanering is thans grotendeels verwezenlijkt. Er blijven geen principiële beslissingen meer te nemen, maar uitsluitend uitvoerings- of afwerkingsmaatregelen, namelijk :

a) de geleidelijke deblokkering van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. ;

b) de afschrijving van de Muntsaneringslening, die de definitief geblokkeerde 60 pCt. vertegenwoordigt, en zulks door de opbrengst van de speciale belastingen ;

c) het in orde brengen van de balans der Nationale Bank van België, hetgeen de officiële bekrachtiging van de geldsanering zal zijn.

Herinneren wij in het kort aan de verschillende etappen van de geldsanering.

Een maand na de bevrijding werd de ganse koopkracht, in de vorm van biljetten, depositorekeningen of spaarrekeningen, geblokkeerd. Terwijl een beperkt deel van de koopkracht onmiddellijk in omloop werd gebracht, werd het saldo in tijdelijk onbeschikbare activa (40 pCt.) en in definitief geblokkeerde activa (60 pCt.) omgezet. Dit werd verwezenlijkt door de besluitwetten van 6 October 1944.

Volgens de ramingen die te dien tijde werden gedaan, was de gezamenlijke koopkracht, die *fr* 186 milliard bedroeg in September 1944, ongeveer als volgt verdeeld onmiddellijk na de sanering (met inbegrip van de spaarrekeningen) :

	<i>Milliarden franken</i>
Vrije activa	72,2
Tijdelijk onbeschikbare activa (40 pCt.)	42,0
Definitief geblokkeerde activa (60 pCt.)	63,2
Totaal	177,4

Het verschil tussen de twee bedragen van *fr* 186 en *fr* 177,4 milliard stemt voor het grootste deel

overeen met niet-aangegeven, niet-uitgewisselde of nog niet getelde biljetten.

Na deze eerste etappe, stelden zich i.z. geldsanering drie problemen :

1) hoe zou men overgaan tot de geleidelijke vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt.;

2) hoe konden de geblokkeerde 60 pCt. definitief worden geresorbeerd;

3) welke zou de verdere evolutie zijn van de biljettenomloop en van de gezamenlijke koopkracht.

§ 1 — De tijdelijk onbeschikbare activa

De tijdelijk onbeschikbare activa waren een reserve aan koopkracht, bestemd om geleidelijk weer in omloop te worden gebracht naargelang de hoeveelheid beschikbare goederen in het Land zou vermeerderen.

De vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. geschiedde op tweeërlei wijze :

a) *algemene maatregelen*, waardoor een automatische vrijmaking werd toegestaan voor alle activa, of voor sommige categorieën van activa. Behoudens de vrijmaking van fr 3.000 (die tot op fr 3.999 kon afgerond worden), bij koninklijk besluit van 28 October 1944 toegestaan, dienen nog twee algemene maatregelen te worden vermeld : de vrijmaking van de algeheelheid der tijdelijk onbeschikbare activa van alle rekeningen beneden fr 15.000 bij besluitwet van 1 Juni 1945 toegestaan, en de latere vrijmaking van één

vierde van het saldo per 1 December 1945 van alle tijdelijk onbeschikbare rekeningen.

Er dient eveneens opgemerkt dat de houders van tijdelijk onbeschikbare activa deze mogen aanwenden tot het betalen van hun belastingen en dat hieraan een ruim gebruik werd gemaakt;

b) *bijzondere maatregelen*, waardoor vrijmakingen worden toegestaan in sommige bepaalde gevallen en door tussenkomst van het Comité voor Deblocage. De bevoegdheid van dit laatste werd geleidelijk uitgebreid. Aldus kon aan de behoefte aan liquide middelen van de betrokkenen worden voldaan telkens als deze behoefte sociaal of economisch gerechtvaardigd was. Bijzondere deblokkeringen werden namelijk voorzien ten behoeve van industriëlen, handelaars, schippers, gesinistreerden, personen van meer dan vijf en zestig jaar, wisselagenten, politieke gevangenen, voor de betaling der lonen en verschillende andere speciale gevallen.

Terwijl men niet beschikt over statistische gegevens omtrent de bedragen vrijgemaakt in uitvoering van de bepalingen waarvoor geen tussenkomst van het Comité voor Deblocage wordt vereist, kan men in tabel I vaststellen dat dit Comité, per 28 Maart 1947, vrijmakingen had toegestaan voor een totaal bedrag van fr 5,7 milliard. De door het Comité gevolgde procedure heeft het mogelijk gemaakt de blokkeringsmaatregelen meer soepelheid te geven en nochtans de deblokkeringen te handhaven in een tempo dat het monetair evenwicht niet in gevaar bracht.

TABEL I

Bedrag van de vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen toegestaan door het Comité voor Deblocage, per 28 Maart 1947

(duizenden franken)

AANVRAGEN	Ingewilligd		Geweigerd		Ingetrokken				Totaal	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	op aanvraag		ambtshalve		Aantal	Bedrag
					Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		
Industriëlen, handelaars, ambachtslieden	37.559	1.716.527	28.704	1.495.776	390	44.461	10.600	613.048	77.253	3.869.812
Schippers	3.118	56.674	170	6.145	—	—	2	148	3.290	62.967
Gesinistreerden	101.287	1.231.436	4.530	111.961	3	43	2.385	8.240	108.205	1.351.680
<i>Bijzondere gevallen :</i>										
Engelse, Amerikaanse, Portugese, Franse activa	1.083	132.993	18	19.293	—	—	8	20	1.109	152.306
Wederopbouw	1.009	28.217	630	24.404	33	1.034	1	2	1.673	53.657
Gewone	157.874	1.144.919	25.012	557.713	6	178	3.555	14.752	186.247	1.717.562
Lonen	99	4.319	18	1.461	—	—	—	—	117	5.780
Personen boven 65 jaar	100.140	1.220.131	13.986	356.201	—	—	617	2.060	114.743	1.578.392
Totaal...	402.169	5.535.216	73.068	2.572.954	432	45.716	16.968	638.270	492.637	8.792.156
Wisselagenten	—	125.573	—	—	—	—	—	—	—	125.573
Politieke gevangenen	2.278	32.481	—	—	—	—	—	—	2.278	32.481
ALGEMEEN TOTAAL...	—	5.693.270	—	—	—	—	—	—	—	8.950.210

Men kan zich nochtans een denkbeeld vormen omtrent de omvang der deblokkering, dank zij de door de Nationale Bank regelmatig gepubliceerde statistieken over de tijdelijk onbeschikbare activa, die alle vormen van de koopkracht, met uitzondering van de spaarrekeningen (Algemene Spaar- en Lijfrentekas en private spaarkassen), omvatten.

Uit deze statistieken blijkt dat de tijdelijk onbeschikbare activa, *excl. de spaarrekeningen*, van *fr* 37 milliard in December 1944 werden teruggebracht tot op *fr* 12 milliard in Februari 1947. Daar de cijfers na Mei 1947 nog niet beschikbaar zijn voor de banken is het niet mogelijk een meer recente raming te geven. Men kan echter aannemen dat het huidig cijfer waarschijnlijk op circa *fr* 10 milliard komt te staan. Vermelden wij ten slotte dat de tijdelijk onbeschikbare activa bij de Spaarkas volgens een recente raming *fr* 1,2 milliard zouden bedragen, tegenover *fr* 2,5 milliard in October 1944, toen de definitief geblokkeerde activa *fr* 3,8 milliard beliepen.

TABEL II

Tijdelijk onbeschikbare activa
excl. de spaarrekeningen
(milliarden franken)

Maand	Biljetten Nationale Bank van België	Rekening-courantsaldi N. B. B.	Bankrekeningen in Belgische franken	Postcheckdienst	Totaal
1944					
December (a) ..	25,4	—	10,4	1,2	37,-
1945					
Januari	25,-	0,1	9,4	1,1	35,6
Juli	25,1	0,1	8,6	0,7	34,5
1946					
Januari	—	1,3	17,4	0,8	19,5
Juli	—	0,9	13,6	0,6	15,1
December	—	0,7	11,5	0,5	12,7
1947					
Januari	—	0,7	11,1	0,5	12,3
Februari	—	0,7	10,8	0,5	12,-
Maart	—	0,6	10,5	0,5	11,6
April	—	0,6	10,2	0,5	11,3
Mei	—	0,4	9,9	0,6	10,9

(a) Ramingen.

Een laatste belangrijke maatregel met betrekking tot de tijdelijk onbeschikbare activa was de omzetting van de 40 pCt. der biljettenrekeningen in deposito- of spaarrekeningen bij de Postcheckdienst, de banken of de spaarinrichtingen. Deze maatregel, voorgeschreven door het ministerieel besluit van 5 December 1945, werd uitgevoerd in de loop der maand Januari 1946 op grond van de toestand der rekeningen per 31 December 1945. Terzelfder tijd, zoals men verder zal zien, werden de geblokkeerde 60 pCt. omgezet in een Muntsaneringslening, in toepassing van de bepalingen der wet van 14 October 1945. Deze maatregelen brachten een grote vereenvoudiging mede door de afschaffing van de vroegere biljettenrekeningen, voortkomend van de indiening der bankbiljetten. Het tijdelijk onbeschikbare deel van

deze biljettenrekeningen werd omgezet in een gewone tijdelijk onbeschikbare rekening bij de instelling waar de biljetten werden ingediend of bij de Postcheckdienst; het kon eventueel gevoegd worden bij de andere tijdelijk onbeschikbare rekeningen van éénzelfde houder. Het definitief geblokkeerde deel werd omgezet in Muntsaneringslening.

Van deze datum af bestonden nog slechts tijdelijk onbeschikbare activa in de vorm van deposito- en spaarrekeningen.

Het deblokken van de nog onbeschikbare *fr* 10 à 11 milliard (*fr* 11 à 12 milliard indien men de Spaar- en Lijfrentekas en de private spaarinrichtingen meerekent) zal in de komende maanden geschieden volgens de sedert twee jaar gevolgde richtlijnen, die het mogelijk maken het in omloop brengen van deze koopkracht gelijke tred te doen houden met de behoeften van het land en zijn economische ontwikkeling.

Ten einde het houden der tijdelijk onbeschikbare rekeningen te vergemakkelijken door het afschaffen van al de kleine rekeningen, werd op 23 April 1947 besloten alle tijdelijk onbeschikbare rekeningen beneden *fr* 1.000 of waarvan het bedrag door een deblocage lager dan *fr* 1.000 zou geworden zijn, automatisch vrij te laten.

§ 2 — De definitief geblokkeerde activa
en de Muntsaneringslening

Het saneringsplan van Mei 1945 bracht een concrete oplossing voor het vraagstuk van het resorberen der definitief geblokkeerde activa.

Het bedrag hiervan was ongewijzigd gebleven sedert de maatregelen van October 1944 en bedroeg, *excl. de activa bij de Spaar- en Lijfrentekas en de private spaarkassen*, ongeveer *fr* 58,2 milliard, onderverdeeld als volgt :

	Milliarden franken
Biljetten van de Nationale Bank (raming)	39,0
Rekening-courantsaldi Nationale Bank van België	0,1
Bankrekeningen in Belgische franken	16,6
Postcheckdienst	2,5
Totaal	58,2

De in het plan van Mei 1945 voorgestelde oplossing werd door de wetgever aangenomen : de wet van 14 October 1945 bepaalde dat de geblokkeerde activa zouden omgezet worden in een Muntsaneringslening tegen 3 1/2 pCt. 's jaars.

Zoals reeds werd aangegeven, geschiedde de overdrachtsverrichting in de loop van de maand Januari 1946 in toepassing van het ministerieel besluit van 5 December 1945. De instellingen die aan de geldsanering hadden deelgenomen droegen de geblokkeerde 60 pCt. van de speciale biljettenrekeningen en van de

deposito- en spaarrekeningen over aan de Staat en ontvangsten als tegenwaarde globale certificaten van de Muntsaneringslening. Aldus verdwenen de geblokkeerde 60 pCt. definitief uit de monetaire circulatie, hetgeen een belangrijke etappe in de geldsanering betekende.

Deze verrichting leverde een dubbele uitslag op :

a) ze bracht een verhoging van de Staatsschuld teweeg : per 31 Januari 1946 kwam de Muntsaneringslening op de Staatsschuld voor met een bedrag van fr 61.578.675.846 ;

b) ze stelde ter beschikking van de Staat een actief bestaande uit de opbrengst van de Muntsaneringslening, dat, overeenkomstig de bepalingen van artikel 9 der wet van 14 October 1945, op een bijzondere rekening werd gestort bij de Nationale Bank van België. Per 8 Mei 1947 beliep deze rekening fr 63.521.735.392

Het verschil tussen beide cijfers, die de ganse geblokkeerde 60 pCt. dekken, met inbegrip van deze van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en van de private spaarkassen (niet opgenomen in het hierboven aangehaalde cijfer van 58,2 milliard), spruit voort uit het feit dat de overdrachtsverrichting op 31 Januari 1946 nog niet volkomen ten einde was. Latere regularisaties brachten het totaalcijfer van de Muntsaneringslening op 63,5 milliard.

Het omzetten van de geblokkeerde 60 pCt. in een Muntsaneringslening was nochtans slechts een overgangsetappe. Uiteindelijk moet deze lening worden geresorbeerd. Te dien einde werd een fiscaal plan uitgewerkt in Mei en goedgekeurd in October 1945. In een volgende paragraaf zal hierover verder worden uitgeweid.

De opbrengst van het fiscaal plan is bestemd voor de afschrijving van de Muntsaneringslening, hetzij dat de verschuldigde belastingen onmiddellijk in effecten van de Muntsaneringslening betaald worden, hetzij dat de opbrengst der belastingen in specie aangewend wordt tot het wederinkopen van de niet voor het betalen der belastingen gebruikte effecten, overeenkomstig de uitdrukkelijke bepalingen van artikel 5 der wet van 14 October 1945.

Per 31 Maart 1947 beliep de opbrengst der speciale belastingen fr 15.137 miljoen, onderverdeeld als volgt :

TABEL III

Opbrengst der speciale belastingen per 31 Maart 1947
(millioenen franken)

Aard der betaling	Belasting op het kapitaal	Belasting op leveringen aan de vijand en op de in oorlogstijd behaalde winsten	Totaal
In specie	2.783	1.234	4.017
Effecten van de Muntsaneringslening	7.680	3.440	11.120
	10.463	4.674	15.137

De betalingen in effecten van de Muntsaneringslening brengen automatisch een afschrijving teweeg van deze lening voor een overeenstemmend bedrag.

Wat de aanwending betreft van de opbrengst in specie, geschiedt de afschrijving door terugbetaling van zekere categorieën effecten van de Muntsaneringslening. Een eerste uitvoeringsmaatregel werd getroffen bij ministerieel besluit van 17 October 1946 betreffende de modaliteiten van inkoop van obligatiën van de Muntsaneringslening die overeenstemmen met de geblokkeerde 60 pCt. der biljettenrekeningen en der depositorekeningen van niet meer dan fr 15.000. Deze verrichting saldeerde per 31 Maart 1947 met een vermindering van fr 4.045 miljoen op het bedrag der lening.

De terugbetaling geschiedt in specie voor de bedragen die niet hoger gaan dan fr 1.000, en door overdracht op of het aanleggen van een spaarrekening bij de Spaar- en Lijfrentekas of van een termijnrekening bij een deposito- of spaarinstelling voor de bedragen van meer dan fr 1.000.

Bij ministerieel besluit dd. 6 Mei 1947, werden speciale inkopen voorzien, onder bepaalde voorwaarden, voor de personen van meer dan vijf en zestig jaar oud. Een ander ministerieel besluit, van 7 Mei 1947, breidt de inkoop van ambtswege uit tot alle definitief geblokkeerde rekeningen beneden fr 1.000.

Ten gevolge van de verschillende inkopen werd het bedrag van de Muntsaneringslening teruggebracht van fr 63.522 miljoen op fr 48.619 miljoen per ultimo Maart 1947. Dit bedrag vermindert geleidelijk naargelang het binnenkomen der speciale belastingen.

Er valt nochtans te voorzien dat er uiteindelijk een niet afgeschreven saldo zal blijven bestaan, waarvan het bedrag zal afhangen van het volume der binnenkomende speciale belastingen. Het lot van dit niet afgeschreven saldo zal moeten bepaald worden in het raam van de monetaire en financiële politiek en rekening gehouden met het niveau van de Rijksschuld.

§ 3 — *De muntsaneringsverrichtingen en de balansen van de deposito- en spaarinstellingen en van de Nationale Bank.*

De verschillende verrichtingen op de tijdelijk onbeschikbare (40 pCt.) en de definitief geblokkeerde activa (60 pCt.), die hierboven werden uiteengezet, hebben een sterke weerslag gehad op de balansen van de deposito- en spaarinstellingen en meer in het bijzonder op de balans van de Nationale Bank van België.

Het geldt hier een technisch onderwerp, waarover nochtans sommige inlichtingen moeten gegeven worden, ten einde een juist beeld op te hangen van de verschillende stadia van geldsanering.

In de deposito- en spaarinstellingen (incl. de Post-checkdienst), met uitsluiting van de Nationale Bank van België, dienden de volgende verrichtingen verwezenlijkt :

a) *Overdracht van de definitief geblokkeerde activa (60 pUt.) :*

1) voor de oude biljetten geschiedde de overdracht der 60 pCt. door afgifte van de biljetten;

2) voor de deposito- en spaarrekeningen geschiedde de overdracht door afgifte van overeenstemmende activa : Schatkistcertificaten of speciën.

Deze overdracht geschiedde door tussenkomst van de Schatkist bij de Nationale Bank, die optredend in naam van de Staat, de opbrengst boekt op een « speciale rekening geopend krachtens artikel 9 van de wet van 14 October 1945 ».

De tegenwaarde van deze overdracht bestaat uit effecten van de Muntsaneringslening.

Hierdoor verdwenen de geblokkeerde activa uit het passief van de deposito- en spaarinstellingen op de datum van hun omzetting in Muntsaneringslening, zegge per 31 December 1945. De effecten van deze lening komen voortaan voor in de orderekeningen van deze zelfde instellingen, aangezien deze houder zijn van de Muntsaneringslening voor rekening van hun vroegere deponenten of van personen die bij hen biljetten hadden ingediend.

b) *Verrichtingen op de tijdelijk onbeschikbare activa (40 pUt.) :*

1) voor de deposito- en spaarrekeningen was geen verrichting nodig : de 40 pCt. blijven een passief van de deposito- of spaarinstellingen, dat bij besluit van 6 October 1944 tijdelijk onbeschikbaar werd gemaakt. Naar gelang van de deblokkering zullen deze tijdelijk onbeschikbare activa in vrije deposito's worden omgezet;

2) voor de oude biljetten wijzigde een belangrijke verrichting, gedaan op 31 December 1945, volledig de aard der tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. Inderdaad, de speciale biljettenrekeningen werden omgezet in tijdelijk onbeschikbare deposito- of spaarrekeningen. Ze zijn dus een nieuw passief geworden voor de betrokken instellingen, die Schatkistcertificaten hebben ontvangen als tegenwaarde.

Het mechanisme van deze laatste verrichtingen zal worden uiteengezet, wanneer de invloed van de saneringsverrichtingen op de balans van de Nationale Bank van België wordt onderzocht.

c) *Terugslag van deze verrichtingen.*

De terugslag van deze verrichtingen op de verdeling der tijdelijk onbeschikbare activa komt duidelijk aan het licht in tabel IV. Na December 1945 bestaan nog slechts tijdelijk onbeschikbare *deposito*-rekeningen. De verdwijning van het cijfer in de kolom « Biljetten van de Nationale Bank », waar, alle speciale biljetten-

rekeningen op voorkwamen, en de verhoging der cijfers in de andere kolommen vinden hun uitleg in de omvorming van biljettenrekeningen in deposito-rekeningen.

Om deze gegevens nauwkeurig te kunnen interpreteren, dient rekening gehouden met de op 1 December 1945 toegestane belangrijke deblokkering van het vierde der tijdelijk onbeschikbare activa en tevens met het feit dat de Spaar- en Lijfrentekas en de private spaarkassen niet op deze tabel voorkomen.

Kortom, met ingang van Januari 1946, was de toestand merkkelijk vereenvoudigd. Bij de verschillende deposito- en spaarinstellingen bleven geen directe sporen van indiening der biljetten. Het definitief geblokkeerde gedeelte van de speciale biljettenrekeningen was door de Muntsaneringslening opgeslorpt en het tijdelijk onbeschikbare deel werd omgezet in tijdelijk onbeschikbare depositorekeningen.

Wat de structuur der financiële instellingen betreft, leveren de nieuwe deposito's voortkomend van deze laatste verrichting een gedeeltelijke compensatie voor het depositoverlies volgend uit de overdracht van de geblokkeerde 60 pCt. der deposito- en spaarrekeningen. Wanneer wij de cijfers der banken tot voorbeeld nemen, stellen wij vast dat de op bankrekeningen geblokkeerde 60 pCt. fr 16,7 milliard bedroegen en uit de banken werden weggenomen, terwijl de overdracht van de speciale biljettenrekeningen in depositorekeningen het bedrag der tijdelijk onbeschikbare rekeningen van de banken deed stijgen van fr 8,2 milliard per 30 September tot fr 17,8 milliard per 31 December 1945.

TABEL IV

Totale tijdelijk onbeschikbare activa

(milliarden franken)

Maand	Biljetten Nationale Bank	Rekening-courant-saldi N. B. B.	Bankrekeningen in Belgische franken	Post-checkdienst	Totaal
1945					
September ...	20,5	0,1	8,2	0,7	29,5
October	20,1 (a)	0,1	8,0	0,6	28,8 (a)
November	19,3 (a)	0,1	7,6	0,6	27,6 (a)
December	—	1,4	17,8	0,8	20,0
1946					
Januari	—	1,3	17,4	0,8	19,5

(a) Ramingen.

Einde Februari 1947 waren de geldsaneringsverrichtingen in de *bankstaten* teruggebracht tot twee reeksen rekeningen :

a) tijdelijk onbeschikbare deposito- en spaarrekeningen, voor een bedrag van fr 10.845 miljoen;

b) orderekeningen in verband met de Muntsaneringslening en overeenstemmend met de vroegere definitief geblokkeerde activa, voor een bedrag van fr 43.946 miljoen.

Deze rekeningen zijn bestemd om geleidelijk te verdwijnen ten gevolge van de deblokkeringen en van de afschrijving der Muntsaneringslening.

De toestand wat de balans der Nationale Bank van België betreft is ingewikkelder. Dit probleem moet in detail onderzocht worden, uit hoofde van zijn belangrijkheid voor de voltooiing van de geldsanering.

In tabel v komen de voornaamste posten voor van de balans der Nationale Bank van België die in verband staan met de geldsanering, op de data van de belangrijkste wijzigingen sedert Januari 1945.

Twee posten, die practisch geen wijzigingen hebben ondergaan, worden uit deze uiteenzetting weggelaten :

1) het onbeschikbare goudsaldo na herwaardering van de goudvoorraad, dat onveranderlijk op *fr* 10.493 miljoen blijft behouden;

2) het bedrag van de vordering van de Nationale Bank op de Emissiebank te Brussel, dat *fr* 64.589 miljoen bedraagt per 11 Januari 1945 en *fr* 64.597 miljoen per 8 Mei 1947, ten gevolge van sommige boekhoudkundige regularisaties.

Behoudens deze twee posten komen de saneringsverrichtingen op de balans per 11 Januari 1945 uitsluitend voor onder de rubriek « Oude biljetten en rekeningen-courant op de Bank overgeboekt of over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten » ten bedrage van *fr* 73.842 miljoen.

Uit de opgave van deze rekening blijkt de dualiteit van de tussenkost der Bank in de geldsanering.

Enerzijds heeft de Bank, net als een private bank, de bepalingen moeten toepassen van de besluiten van October 1944 op de rekeningen-courant van haar cliënten en op de speciale biljettenrekeningen ontstaan uit de indiening van de biljetten. Anderzijds heeft de Bank verschillende verrichtingen gedaan voor rekening van de Staat; uit dien hoofde heeft zij een zeer bijzondere rol gespeeld in de afwikkeling der geldsaneringsverrichtingen.

Aldus wordt uitgelegd dat de enige rekening van *fr* 73.842 miljoen per 11 Januari 1945 geleidelijk in verschillende rekeningen werd gesplitst, en ten slotte na 10 Januari 1946 verdween. Inderdaad, zoals verder zal worden uiteengezet, geschiedde de liquidatie van een belangrijk deel der geldsaneringsverrichtingen op 31 December 1945. De ermede verband houdende boekhoudkundige verrichtingen werden gedurende de maand Januari 1946 gedaan.

De post van *fr* 73.842 miljoen per 11 Januari 1945 omvat dus de oude biljetten die in October 1944 werden ingediend en nog niet werden gedeblokkeerd (d.w.z. het globaal bedrag van alle speciale biljettenrekeningen van alle instellingen die aan de geldsanering deel genomen hebben), de niet aangegeven oude biljetten en de 40 en 60 pCt. op de rekeningen-courant van de Nationale Bank. Deze gezamenlijke massa moest nog in 40 en 60 pCt. worden gesplitst.

Een eerste onderscheid werd op 6 September 1945 gemaakt door de inschrijving van een som van *fr* 4 milliard op een rekening genoemd : « Voorlopig Fonds in afrekening op het bedrag van de door de Staat verworven biljetten ingevolge artikel één, § 2, van besluitwet van 6 October 1944 ». Het gaat hier om niet aangegeven biljetten, die definitief door de Staat worden verkregen. De juiste vaststelling van het bedrag dezer biljetten vraagt een tamelijk lange termijn, door het feit dat ze onmogelijk is, zolang het onderzoek van alle late aangiften en van de in het buitenland gedane aangiften niet beëindigd is. Maar daar op dat ogenblik kon worden aangenomen dat ten minste *fr* 4 milliard oude biljetten de Staat ten goede zouden komen, werd dit bedrag gestort op een onbeschikbare rekening van de Schatkist bij de Nationale Bank. Dit actief, alsmede het bedrag van het onbeschikbaar goudsaldo na herwaardering van de goudvoorraad, zal kunnen aangewend worden voor en zal geresorbeerd worden door de sanering van de toestand der Nationale Bank. Het is voor de Staat een netto-winst van de geldsanering en zelfs een winst voor de nationale gemeenschap, aangezien de niet-aangegeven biljetten waarschijnlijk voor een goed deel overeenstemmen met gedurende de oorlog verwezenlijkte winsten of met vijandelijke activa.

Per 17 Januari 1946 kwamen drie nieuwe posten voor in de balans van de Bank.

Op dit ogenblik was het oorspronkelijk bedrag van *fr* 73.842 miljoen van de enige rekening gedaald op *fr* 55.339 miljoen, ten gevolge, enerzijds, van de overdracht van *fr* 4 milliard, waarvan hierboven sprake, en, anderzijds, van de deblokkeringen op de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. in de loop van het jaar 1945. Op 17 Januari 1946, verdween deze enige rekening om te worden opgeslorpt :

a) door de omzetting van het tijdelijk onbeschikbaar gedeelte der speciale biljettenrekeningen van alle financiële instellingen, excl. de Nationale Bank, in tijdelijk onbeschikbare deposito- of spaarrekeningen bij deze zelfde instellingen;

b) door de overdracht van het saldo der enige rekening op de drie onderstaande rekeningen :

1) « Tijdelijk onbeschikbare rekeningen » : op deze rekeningen werden de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. overgedragen van de gewone rekeningen-courant van de Nationale Bank en van de speciale biljettenrekeningen voortspruitend uit het indienen der biljetten bij de Nationale Bank; de geleidelijke vermindering van deze rekeningen vindt haar oorzaak in de deblokkeringen;

2) « Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten » : terwijl de bedragen van deze rekeningen per 17 en 24 Januari 1946 overdrachtsverrichtingen vertegenwoordigden, is het per 31 Januari overblijvend saldo van *fr* 890 miljoen samengesteld

uit niet aangegeven biljetten over het lot van dewelke nog niet kon worden beschikt en die, volgens de genomen beslissing, zullen beschouwd worden als niet aangegeven biljetten of als in 40 pCt. en 60 pCt. over te dragen biljetten. De vermindering van deze post wordt uitgelegd door late aangiften en de afwikkeling van betwiste gevallen;

3) « Speciale rekening geopend krachtens artikel 9 van de wet van 14 October 1945 » : deze rekening is bestemd om de opbrengst te ontvangen van de Muntsaneringslening. De definitief geblokkeerde 60 pCt. begrepen in de enige rekening van *fr* 55.339 miljoen (biljetten en rekeningen-courant bij de Nationale Bank) werden er op overgedragen, alsmede de 60 pCt. op de deposito- en spaarrekeningen van alle andere instellingen dan de Nationale Bank. Deze verschillende overdrachten geven de uitleg voor de toewijzing van deze rekening van *fr* 21.203 miljoen per 17 Januari tot *fr* 61.384 miljoen per 31 Januari 1946. De latere aangroei vindt zijn uitleg in boekhoudkun-

dige regularisaties. De aandacht dient nochtans gevestigd op de verhoging van *fr* 61.912 miljoen per 3 October 1946 tot *fr* 63.427 miljoen per 10 October 1946, volgend uit de overdracht van de 60 pCt. der spaarrekeningen bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Het huidig bedrag van *fr* 63.522 miljoen is de globale opbrengst van de Muntsaneringslening.

Vermelden wij ten slotte een post die slechts gedurende enkele maanden op de balans van de Nationale Bank is voorgekomen onder de rubriek : « Rekening-courantsaldi van de Schatkist : speciale rekening tot inkoop van de effecten der Muntsaneringslening ». De Schatkist stortte op deze rekening de opbrengst in specien van de speciale belastingen : deze som steeg van *fr* 821 miljoen per 20 Juni tot *fr* 1.735 miljoen per 26 December 1946. Dit bedrag werd dan helemaal opgeslorpt door de inkoop der obligatiën van de Muntsaneringslening voorzien bij ministerieel besluit van 17 October 1946 (voor de speciale biljettenrekeningen of de depositorekeningen beneden *fr* 15.000).

TABEL V

Posten van de balans der Nationale Bank in verband met de geldsaneringsverrichtingen (a)

(millioenen franken)

DATUM	ACTIEF		PASSIEF				
	Voorschotten aan de Schatkist : Certificaten A en B	Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	Rekening-courantsaldi van de Schatkist : speciale rekeningen tot inkoop van de effecten der Muntsaneringslening	Besluitwet van 6 October 1944			Schatkist : onbeschikbare rekeningen
				Oude biljetten en rekeningen-courant op de Bank overgeboekt en over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	Voorlopig fonds in afrekening van de door de Staat verworven biljetten ingevolge artikel 1, § 2, 6 October 1944	
1945							
11 Januari	28.438 (b)	—	—	73.842	—	—	—
15 Maart	23.511	—	—	71.987	—	—	—
30 Augustus	35.727	—	—	67.636	—	—	—
6 September	36.932	—	—	63.539	—	4.000	—
29 November	37.899	—	—	62.029	—	4.000	—
27 December	35.492	—	—	55.589	—	4.000	—
1946							
3 Januari	36.249	—	—	55.348	—	4.000	—
10 Januari	36.104	—	—	55.339	—	4.000	—
17 Januari	29.782	1.331	—	—	26.229	4.000	21.203
24 Januari	28.693	1.321	—	—	24.817	4.000	22.210
31 Januari	44.126	1.314	—	—	—	890	61.384
7 Februari	44.227	1.306	—	—	—	878	61.388
13 Juni	43.359	1.022	—	—	—	758	61.901
20 Juni	43.159	955	821	—	—	757	61.902
3 October	45.162	827	821	—	—	718	61.912
10 October	46.406	818	821	—	—	714	63.427
21 November	45.666	729	821	—	—	634	63.430
28 November	47.407	726	1.734	—	—	632	63.430
26 December	47.071	708	1.735	—	—	614	63.434
1947							
2 Januari	47.801	702	—	—	—	613	63.516
30 April	47.166	632	—	—	—	566	63.520
8 Mei	47.151	626	—	—	—	550	63.522

(a) Volgende posten werden niet in deze tabel opgenomen :

1) het onbeschikbaar goudsaldo na herwaardering van de goudvoorraad, ten bedrage van *fr* 10.493 miljoen;

2) het bedrag van de vordering van de Nationale Bank op de Emissiebank te Brussel, ten bedrage van *fr* 64.597 miljoen.

(b) Totaal der Certificaten A, B en C.

De Certificaten A stemmen overeen met de voorschotten voor eigen rekening van de Staat, de Certificaten B met de prestaties aan de geallieerden door het Office of Mutual Aid en de Certificaten C met de voorschotten voor de soldij der geallieerde legers.

Een laatste punt vergt een speciaal onderzoek, niet-tegenstaande zijn bijzonder technisch karakter : de schommelingen van de post « Voorschotten aan de Schatkist ».

De verschillende geldsaneringsverrichtingen werden inderdaad begeleid door verrichtingen op Schatkistcertificaten, waarvan de uitwerking te zien is in de schommelingen van deze post in de loop van de maand Januari 1946. Het gaat achtereenvolgens om terugbetalingen van Schatkistvoorschotten door middel van de opbrengst van sommige dezer verrichtingen en om overdrachten van Schatkistcertificaten aan de Nationale Bank als tegenprestatie voor andere verrichtingen.

De Nationale Bank heeft zelf een omstandige en duidelijke uiteenzetting van deze verrichtingen gegeven in onderstaande termen (1) :

« Zoals reeds hierboven gezegd werd, houden deze » bewegingen niet in het minst verband met normale » lenings- of terugbetalingsoperaties tussen de circu- » latiebank en de Schatkist in het raam van de open- » bare financiering. Zij zijn uitsluitend het gevolg van » de toepassing in Januari der beschikkingen van de » wet van 14 October 1945 en van het ministerieel » besluit van 5 December 1945, waarbij een regeling » getroffen werd over de bestemming der geblok- » keerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoe- » den. Deze verschillende bewegingen zijn dus slechts » een weerspiegeling van diverse regularisatieverrich- » tingen en -boekingen (omzetting en overschrij- » vingen) tussen de Schatkist, de Nationale Bank en » de particuliere banken (en andere financiële instel- » lingen) waarvan hieronder de techniek in grote » trekken is uiteengezet :

» Krachtens het ministerieel besluit van 5 Decem- » ber 1945, genomen in uitvoering der wet van » 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of » tijdelijk onbeschikbare tegoeden, moest de vrijma- » king van de Muntsaneringslening door middel van » de geblokkeerde tegoeden en de overschrijving der » tijdelijk onbeschikbare « biljetten »-rekeningen naar » tijdelijk onbeschikbare « deposito »-rekeningen, » geschieden per 31 December 1945, doch de mate- » riële uitvoering der operaties kon evenwel tot » 15 Januari 1946 worden voortgezet. Bedoeld besluit » voorzag dat iedere financiële instelling die speciale » « biljetten »-rekeningen voor rekening van de » Nationale Bank van België beheerde, gehouden was » aan het Ministerie van Financiën opgaven over te » maken waarin de gezamenlijke bedragen der geblok- » keerde 60 pCt. en der tijdelijk onbeschikbare » 40 pCt. per 31 December 1945, zijn aangegeven. Ten » gevolge van het groot aantal en de omvang der » transacties alsmede wegens de aanzienlijke compta-

» bele arbeid die hiermede gepaard ging, werd de » definitieve liquidatie der diverse omzettings- en » overschrijvingsverrichtingen slechts op 31 Januari » afgesloten.

» De boeking dezer operaties en hun terugslag op » de situatie van de Nationale Bank komen tot uiting » in de weekstaten van 17, 24 en 31 Januari. Op » laatstgenoemde datum waren de regularisatieboe- » kingen praktisch geëindigd.

» 1° Door de definitieve regeling van de bestemming » der geblokkeerde en tijdelijk onbeschikbare tegoe- » den verdween, tussen 17 en 31 Januari, de rekening » « Besluitwet van 6 October 1944 : oude biljetten en » rekening-courantsaldi over te boeken op tijdelijk » onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet » aangegeven oude biljetten » geleidelijk van de pas- » siefzijde, met uitzondering van een saldo groot » fr 889 miljoen dat nog voorkwam in de weekstaat » van 31 Januari. Het verschil tussen dit saldo en het » bedrag van fr 55.339 miljoen aangegeven op deze » rekening per 10 Januari, zegge fr 54.450 miljoen, » viel als volgt uiteen :

» a) een bedrag groot fr 1.330 miljoen dat het » overblijvende deel van de tijdelijk onbeschikbare » 40 pCt. der bij de Nationale Bank ingediende bil- » jetten alsmede de bestaande rekening-courantsaldi » op 9 October 1945 vertegenwoordigt, werd krachtens » artikel 10 der wet van 14 October 1945 betreffende » de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare tegoeden, » overgeboekt naar de rubriek « Tijdelijk onbeschik- » bare rekeningen » bij de rekening-courantsaldi van » de Nationale Bankfr 1.330 miljoen

b) een bedrag groot fr 13.288 miljoen dat het » resterende deel der tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. » der oude biljettenrekeningen bij de financiële instel- » lingen andere dan de Nationale Bank vertegenwoor- » digt, werd eerst krachtens artikel 10 der wet van » 14 October 1945 overgeboekt op de gewone reke- » ningen van de Schatkist bij de Nationale Bank ; » daarna heeft de Schatkist dit bedrag aangewend tot » afkorting van het saldo harer schuld tegenover de » Nationale Bank. Aldus ondergingen de voorschotten » in vorm van Certificaten A een gezamenlijke ver- » mindering vanfr 13.288 miljoen

c) overname door de Schatkist van een bedrag » groot fr 39.785 miljoen dat de geblokkeerde 60 pCt. » der oude ingediende biljetten en der op 9 October » bestaande rekening-courantsaldi bij de Nationale » Bank vertegenwoordigt, alsmede de geblokkeerde » 60 pCt. der bij de andere financiële instellingen » ingediende biljetten; overeenkomstig artikel 9 der » wet van 14 October 1945 werd inderdaad de » opbrengst van de Muntsaneringslening op een spe- » ciale, ten name van de Schatkist te openen reke- » ning bij de Nationale Bank, geboekt; dit bedrag » werd op een rekening van de passiefzijde der Natio- » nale Bank gestort onder het hoofd « Schatkist — » Onbeschikbare rekeningen : Speciale rekening geo-

(1) Zie « Evolutie van 's lands geld- en financiëwezen in de loop van het eerste halfjaar van 1946 » in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting der Nationale Bank van België*, XXI, vol. I, nr 6, Juni 1946, blz. 345-346.

» pend krachtens artikel 9 van de wet van 14 October 1945 » fr 39.785 miljoen

» De samentelling dezer drie posten geeft reeds een » totaalbedrag van 1.330 + 13.288 + 39.785 miljoen » = 54.403 miljoen.

» d) het verschil tussen dit cijfer en de gezamenlijke vermindering der rekening oude biljetten, » zegge circa vijftig miljoen frank (54.450 — 54.403), » vertegenwoordigt de deblokkeringen en andere » kleine regularisatieboekingen tijdens de drie weken » gaande van 10 tot 31 Januari.

» 2° Ten gevolge van de uitvoering der verrichtingen » tot liquidatie der oude monetaire tegoeden, werd » op de passiefzijde der balans van de Nationale Bank » een nieuwe rekening « Schatkist — Onbeschikbare » rekeningen : Speciale rekening geopend krachtens » artikel 9 der wet van 14 October 1945 » aangelegd, » die van 10 tot 31 Januari steeg tot fr 61.384 miljoen. Deze verschillende boekingen vloeien voort :

» a) ten belope van fr 39.785 miljoen, uit de overname door de Schatkist van het definitief geblokkeerde deel (60 pCt.) der oude biljettenrekeningen en der bestaande rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank, alsmede de oude biljettenrekeningen bij de andere financiële instellingen (zie 1°, c) fr 39.785 miljoen

» b) ten belope van fr 21.600 miljoen, uit de overname door de Schatkist van het definitief geblokkeerde deel (60 pCt.) der oude depositeorekeningen bestaande bij de financiële instellingen andere dan de Nationale Bank fr 21.600 miljoen

» Daar het hier ging om een overname door de Nationale Bank van een passiefpost die voorheen niet bestond, moest de Staat een tegenwaarde op de actiefzijde verstrekken : zulks geschiedde in de vorm van afgifte van Certificaten A, waardoor het bedrag der voorschotten in vorm van Certificaten A, een stijging met fr 21.600 miljoen vertoonde. Dit betekent evenwel niet dat de openbare schuld met voornoemd bedrag gestegen is, aangezien deze laatste met een gelijkwaardig bedrag tegenover de financiële instellingen verminderde; deze laatste hebben inderdaad aan de Staat Schatkistcertificaten moeten afgeven als tegenwaarde van het deel hunner definitief geblokkeerde deposito's die in bewijzen van de Muntsaneringslening werden omgezet. Per slot van rekening kwam schematisch gezien alles hierop neer, dat de Nationale Bank van België van de andere financiële instellingen, ten belope der geblokkeerde 60 pCt., hun passiva, gevormd uit de geblokkeerde 60 pCt. hunner deposito's, heeft overgenomen, evenals de tegenwaarde er van, nl. de Schatkistcertificaten in het bezit dezer instellingen.

» Deze twee bedragen : fr 39.785 miljoen en fr 21.600 miljoen, waarvan het eerste de geblokkeerde 60 pCt. der biljetten en rekening-courantsaldi van de Nationale Bank vertegenwoordigt, en

» het tweede, de geblokkeerde 60 pCt. der deposito's » van de financiële instellingen, vormen samen, na » afronding tot het miljoen, een bedrag groot » fr 61.385 miljoen, welk cijfer voorkomt op de speciale onbeschikbare rekening van de Schatkist per » 31 Januari.

» 3° Wat ten slotte de terugslag van deze verschillende operaties op het bedrag der voorschotten in Certificaten A betreft, werden volgende resultaten » geboekt :

» a) vooreerst vermindering der Certificaten A ten belope van fr 13.288 miljoen, die het resterende deel vertegenwoordigen der 40 pCt. tijdelijk geblokkeerde biljetten ingediend bij andere financiële instellingen dan de Nationale Bank;

» b) vervolgens vermeerdering der Certificaten A ten belope van fr 21.600 miljoen, die de tegenwaarde vertegenwoordigen der geblokkeerde 60 pCt. van de deposito's der financiële instellingen en op de speciale onbeschikbare rekening van de Schatkist bij de Nationale Bank werden gestort.

» Het uiteindelijk resultaat was een netto-verhoging van fr 8.312 miljoen (21.600 miljoen — 13.288 miljoen) der voorschotten in Certificaten A tijdens de maand Januari.

» Het verschil tussen deze verhoging van fr 8.312 miljoen — die uitsluitend aan de vereffening der geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare tegoeden is toe te schrijven — en de gezamenlijke verhoging met fr 8.634 miljoen in Januari van de voorschotten in Certificaten A, houdt verband met de normale verrichtingen tussen de Schatkist en de Nationale Bank. »

Ten einde alle verrichtingen, die in de commentaar van de Nationale Bank zijn uiteengezet, duidelijk te doen uitschijnen, werden in tabel VII de verschillende stadia der verrichtingen opgenomen met aanduiding van de oorsprong en de tegenwaarde van elke overdracht.

Ten slotte leidden de verrichtingen over de gezamenlijke 60 pCt. en 40 pCt., zoals zij blijken uit de cijfers per 31 Januari 1946, die hiervoren werden ontleed, tot :

1) een verhoging van de Staatsschuld met een bedrag van fr 61.385 miljoen voor de Muntsaneringslening;

2) het aanleggen, ten bate van de Staat, van een vordering op de Nationale Bank, voor fr 61.385 miljoen vertegenwoordigd door de speciale rekening van de Muntsaneringslening;

3) een netto-verhoging van de schuld van de Staat tegenover de Nationale Bank, ten gevolge van de saneringsverrichtingen, en wel ten belope van fr 8.312 miljoen in Certificaten A. In de globale Staatsschuld werd deze vermeerdering gecompenseerd door een netto-vermindering van het bedrag der Schatkistcertificaten gehouden door financiële instellingen. Er geschiedde dus een overdracht van de ene

sector naar de andere, vereist door de techniek der geldsanering.

Men zal zich dit herinneren bij het onderzoek der voorschotten van de Nationale Bank aan de Schatkist : het bedrag van fr 47.151 miljoen per 8 Mei 1947 behelst dus voorschotten van fr 8.312 miljoen die niet werden bestemd tot dekking der lopende behoeften van de Staat, maar die enkel dienden als tegenprestatie van sommige saneringsverrichtingen. De voor de terugbetaling van dit exceptioneel voorschot nodige sommen zijn begrepen in de speciale rekening

van de Muntsaneringslening. Zoals in sectie II, hoofdstuk I van het tweede deel, wordt uiteengezet, zal de regeling van de rekeningen tussen de Staat en de Nationale Bank een beschikbaar saldo laten van bij de 14 milliard, waardoor het mogelijk zal worden de voorschotten van de Bank aan de Schatkist met dit bedrag te verminderen en inzonderheid het speciaal voorschot bestemd voor de geldsanering te resorberen. Onderstaande tabel VI doet deze overdracht uitschijnen alsmede het feit dat er geen directe terugslag op de Staatsschuld is geweest.

TABEL VI

Verrichtingen op de tijdelijk onbeschikbare en de definitief geblokkeerde rekeningen en hun terugslag op de Staatsschuld en op de balans van de Nationale Bank

(millioenen franken)

Aard der verrichting	Bedrag	Terugslag op :		
		Totale Staatsschuld	Voorschotten van de N. B. B. aan de Schatkist : Certificaten A.	Vorderingen van de Staat op de N. B. B.
a) Omzetting in Muntsaneringslening :				
1) van de 60 pCt. op rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank en op alle speciale biljettenrekeningen.	39.785	Vermindering van de schuld tegenover de financiële instellingen : — 21.600 Verhoging van de schuld tegenover de Nationale Bank : + 21.600	+ 21.600	
2) van de 60 pCt. op de deposito- en spaarrekeningen bij de financiële instellingen. ...	21.600			
Totaal...	61.385	Verhoging met 61.385 voor de Muntsaneringslening.		Aanleggen van een speciale rekening van de Muntsaneringslening : 61.385
b) Omzetting van de 40 pCt. der speciale biljettenrekeningen der financiële instellingen in deposito- en spaarrekeningen.	13.288	Verhoging van de schuld tegenover de financiële instellingen : + 13.288 Vermindering van de schuld tegenover de Nationale Bank : — 13.288	— 13.288	
Netto-saldo van alle verrichtingen.		+ 61.385	+ 8.312	+ 61.385

Daar het hier uitsluitend gaat om de vereffeningsverrichtingen van de geldsanering gedurende de maand Januari 1946, stemt het netto-saldo onderaan deze tabel natuurlijk niet overeen met de werkelijke verhoging van de Staatsschuld in Januari 1946. Deze is, inderdaad, eveneens het gevolg van andere verrichtingen zoals de gewone voorschotten van de Nationale Bank, de uitgiften en terugbetaling van Schatkistcertificaten en de bewegingen der schuld op halflange en lange termijn.

Om te eindigen, nog twee opmerkingen.

Eerst en vooral dient de aandacht gevestigd op de latere verhoging der speciale rekening van de Muntsaneringslening en inzonderheid op de belangrijke

overdracht van de 60 pCt. der rekeningen van de Spaarkas in October 1946.

Anderzijds werd de omzetting van de 40 pCt. der speciale biljettenrekeningen in tijdelijk onbeschikbare deposito- of spaarrekeningen gecompenseerd door aan de financiële instellingen Schatkistcertificaten over te maken. Het is dus duidel'jk dat het deblokken van deze tijdelijk onbeschikbare activa de financiële instellingen er kan toe brengen Schatkistcertificaten ter terugbetaling aan te bieden binnen de perken van de door de Bankcommissie in haar reglement van 29 Januari 1946 bepaalde dekkingscoëfficiënten. In dit geval oefenen deze deblokkeringen een drukking uit op de toestand der Schatkist en brengen een vermindering teweeg van de schuld op korte termijn.

TABEL VII

Synoptische tabel van de afwikkeling van sommige verrichtingen in verband met de geldsanering

Bedrag in miljoenen franken	Oorsprong van het bedrag	Aard van de verrichting	Financiële instellingen		Particulieren		Schatkist		Nationale Bank	
			Verrichting	Tegenwaarde	Verrichting	Tegenwaarde	Verrichting	Tegenwaarde	Verrichting	Tegenwaarde
13.288	Tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. der speciale biljettenrekeningen bij financiële instellingen.	Omzetting van de 40 pCt. der speciale biljettenrekeningen in tijdelijk onbeschikbare deposito- of spaarrekeningen.	Aanleggen van een nieuw passief.	Schatkistcertificaten.	Afschaffing van een vordering « biljetten ».	Aanleggen van een schuldverdring op een financiële instelling.	De Schatkist gebruikt de oude biljetten tot het terugbetalen van de voorschotten (Certificaten A) van de Nationale Bank.	Overdracht van Schatkistcertificaten aan de financiële instellingen.	Verdwijning van het Passief bestaande uit oude biljetten ingediend bij de financiële instellingen.	Vermindering van de schuld van de Staat in de vorm van Certificaten A (13.288 miljoen).
39.785	Definitief geblokkeerde 60 pCt van alle speciale biljettenrekeningen en van de rekeningen-courant bij de Nationale Bank.	Omzetting van deze 60 pCt. in een Muntsaneringslening.	Afschaffing van de orderekening waar deze 60 pCt. op voorkwamen en overdracht aan de Schatkist.	Openen van een nieuwe orderekening : Muntsaneringslening.	Afschaffing van de vroegere vordering op de Nationale Bank.	Effecten van de Muntsaneringslening, gehouden voor order door de financiële instellingen of door de Nationale Bank.	1) Inontvangstneming van de oude biljetten en van de rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank overeenstemmend met de 60 pCt. 2) Overdracht van dit bedrag op de speciale rekening bij de Nationale Bank.	1) Creatie van effecten der Muntsaneringslening. 2) Vordering op de Nationale Bank voor het bedrag dezer overdracht.	1) Afschaffing van een vroeger passief : biljetten en rekening-courantsaldi. 2) Aanleggen van een nieuw passief : « Speciale rekening, art. 9, wet van 14-X-1945 ».	1) Overdracht der oude biljetten en der rekening-courantsaldi aan de Schatkist. 2) Overdracht door de Schatkist, aan de Bank, van de oude biljetten en rekening-courantsaldi.
21.600	Definitief geblokkeerde 60 pCt. der deposito- en spaarrekeningen bij de financiële instellingen.	Omzetting van deze 60 pCt. in een Muntsaneringslening.	Afschaffing van een vroeger passief ten opzichte der deponenten.	Overdracht aan de Schatkist van de overeenkomstige activa (Schatkistcertificaten).	Afschaffing van de vroegere vordering op de financiële instellingen.	Door de financiële instellingen voor order gehouden effecten van de Muntsaneringslening.	1) Inontvangstneming der 60 pCt. der deposito- en spaarrekeningen en van hun tegenwaarde (Schatkistcertificaten). 2) Afschrijving van deze Schatkistcertificaten. 3) Overdracht van deze 60 pCt. op een « Speciale rekening, art. 9, wet van 14-X-1945 » bij de N. B. B. door afgifte van Schatkistcertificaten aan de N. B. B.	1) Creatie van effecten der Muntsaneringslening voor order gehouden door de financiële instellingen. 2) Vermindering van de Staatsschuld. 3) Vordering op de N. B. B.	Nieuw passief ontstaan door de overdracht der 21.600 miljoen op de « Speciale rekening, art. 9, wet van 14-X-1945 ».	Afgifte van Schatkistcertificaten A door de Schatkist voor een bedrag van 21.600 miljoen.

§ 4 — *De verwezenlijking van het fiscaal plan
en de fiscale amnestie*

I — *Het fiscaal plan*

De geldsanering was een technische verrichting, die ten doel had de koopkracht in de mate van het mogelijke te vrijwaren en de schadelijke gevolgen van de oorlog en de Duitse bezetting tot een minimum te herleiden. Het ware nochtans onmogelijk en onverantwoordelijk geweest de geldcirculatie op haar peil van 1940 terug te brengen. Het éniġ resultaat dat men redelijkerwijze kon trachten te bereiken, was de potentiële inflatie te bestrijden en het geldvolume te stabiliseren na het te hebben teruggebracht op een peil, dat overeenstemde met het internationaal evenwicht van de prijzen en de valutakoersen. In een volgende paragraaf zal worden onderzocht in welke mate dit doel werd bereikt. Overwegingen in verband met de monetaire techniek waren nochtans niet de éniġe die de aandacht der verantwoordelijke overheid gaande hielden. Inderdaad, de verdeling der lasten van de geldsanering mocht niet gebeuren volgens de toevallige verdeling van de koopkracht op 9 October 1944, maar diende te geschieden volgens een norm van rechtvaardigheid en solidariteit.

Dit doel werd bereikt door het fiscaal plan dat in October 1945 werd goedgekeurd alsmede door de diverse maatregelen i.z. deblokkering van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. en inkoop van de Muntsaneringslening.

Deze laatste maatregelen hebben het inderdaad mogelijk gemaakt, en zullen het nog in de toekomst mogelijk maken, bij voorrang tot inkoop over te gaan van de geblokkeerde activa van sommige categorieën burgers die, om sociale of economische redenen, een bijzondere aandacht vanwege de Staat verdienen. Daarenboven komen hierdoor de weinig bemiddelde houders van activa, of deze die niet onder toepassing vallen van de speciale belastingen, geleidelijk in het bezit van het volledige hun op 9 October 1944 toebehorende tegoed. In dergelijke gevallen betekent de geldsanering geen enkele opoffering voor de betrokkene, tenzij de tijdelijke nadelen ten gevolge der blokkering van de monetaire activa.

Overigens vallen zij onder het algemeen stelsel van de kapitaalbelasting.

Dank zij deze opofferingen, kon de koopkracht van het geld in de volle mate van het mogelijke gevrijwaard worden.

Bij het opmaken van het fiscaal plan dat de aanvulling en om zoo te zeggen de tegenhanger is van de geldsanering, werd rekening gehouden met de tweevoudige bezorgdheid om :

1° enerzijds, de last van de sanering eerst en vooral te leggen op de *oorlogsverrijking*, hetzij deze haar oorsprong vindt in de winsten voortvloeiend uit leve-

ringen en prestaties aan de vijand, hetzij ze slechts een buitengewone, gedurende de oorlog verwezenlijkte verrijking uitmaakt (extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten). Het was toch maar rechtvaardig en normaal dat de oorlog voor niemand een oorzaak of een gelegenheid tot verrijking zou zijn en dat de geschikte belastingen deze oorlogsverrijking zouden opsorpen en ze zouden doen dienen voor de sanering van de monetaire en financiële toestand;

2° anderzijds, uit hoofde van de ontoereikendheid dezer eerste belastingen voor de verwezenlijking van de sanering, de bijkomende last te verdelen in de vorm van een soort belasting van nationale solidariteit, waarvan het percentage voldoende gematigd en de toepassing voldoende eenvoudig zouden zijn om het ganse economisch en financieel leven van het land niet in de war te sturen : dit werd de algemene belasting van 5 pCt. op het kapitaal, waardoor aan elk burger werd gevraagd een twintigste van zijn vermogen op te offeren voor een monetaire en financiële sanering, waarbij iedereen baat zou vinden. Het egalitair karakter van deze belasting werd enigzins gecorrigeerd door een stelsel van vrijstellingen aan de basis en abbatementen.

Dit fiscaal plan, dat in October 1945 werd goedgekeurd en waarvan de verwezenlijking van het begin van 1946 af werd aangevangen, vormde dus een geheel met de bepalingen in zake geldsanering. De Muntsaneringslening was het verband tussen het monetair en het fiscaal plan. In het monetair plan gaf de lening de oplossing voor het vraagstuk der definitieve resorptie van de geblokkeerde 60 pCt. Op fiscaal gebied strekten de nieuwe belastingen slechts tot afschrijving, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, van het grootst mogelijke deel van de Muntsaneringslening.

In Mei 1945, bij de voorstelling van het saneringsplan, moesten ramingen worden gemaakt in verband met de mogelijke opbrengst der fiscale ontwerpen. Het is duidelijk dat dergelijke ramingen, die reeds bijzonder kies zijn wat gewone sedert tal van jaren toegepaste belastingen betreft, helemaal niet nauwkeurig konden zijn; zij werden gegeven bij wijze van aanduiding en uitsluitend om een hoegrootheid aan te geven. Voor de drie belastingen te zamen (leveringen aan de vijand, exceptionele winsten en kapitaal), sprak men van een som van *fr* 50 milliard. De onderzinking heeft uitgewezen dat dit totaal niet zal bereikt worden en dat het waarschijnlijk cijfer op ongeveer *fr* 40 milliard dient teruggebracht.

Zoals reeds hierboven werd aangetoond, bedroegen de ontvangsten in verband met de speciale belastingen per 31 Maart 1947, *fr* 15.137 miljoen, onderverdeeld als volgt :

TABEL VIII

Geldsaneringsbelastingen per 31 Maart 1947

(millioenen franken)

Aard van de belasting	Dienstjaar 1946 tot 31 Maart 1947		Dienstjaar 1947		Totaal op 31 Maart 1947	
	Begrotingsramingen	Ontvangsten	Begrotingsramingen	Ontvangsten (met inbegrip der nalatigheidsinteressen)	Begrotingsramingen	Ontvangsten
Belasting op het kapitaal.....	6.751	9.395	990	1.067	7.741	10.463
Speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand.....	11.250	369	202	26	11.542	395
Extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten.....		4.171	90	108		4.279
Totaal...	18.001	13.935	1.282	1.201	19.283	15.137

Deze ontvangsten zijn ongeveer *fr* 4 milliard lager dan de begrotingsvooruitzichten. De minderopbrengsten betreffen uitsluitend de belastingen op leveringen aan de vijand en op de exceptionele winsten, waarvan de toepassing natuurlijk kieser en trager is. Integendeel, de belasting op het kapitaal, — waarvan de betrekkelijk eenvoudiger techniek het tot nu toe mogelijk maakte vlugger de belasting te heffen, — heeft *fr* 10,5 milliard opgebracht, dan wanneer de begrotingsramingen slechts *fr* 7,7 milliard beliepen. Bij de beoordeling van deze uitslagen dient nochtans rekening gehouden met het tempo der fiscale ontvangsten: de meer- of minderopbrengsten stemmen niet uitsluitend overeen met een waarschijnlijke totale opbrengst der belasting die hoger of lager zal zijn dan de oorspronkelijke ramingen, maar gedeeltelijk ook met het feit dat de belasting vlugger of trager binnenkomt dan men had verwacht.

De enkele onderstaande inlichtingen laten inzien hoever de inningen der geldsaneringsbelastingen gevorderd zijn.

a) Belasting op het kapitaal

Voor de belasting op het kapitaal bedroegen in 1946 de budgetaire ramingen *fr* 6.751 millioen en de ontvangsten *fr* 9.395 millioen. De vooruitzichten voor 1947 gaan tot *fr* 5 milliard, en circa *fr* 4 milliard kan worden voorzien voor 1948.

De heffing door inhouding op de monetaire activa is practisch voltooid.

Ten aanzien van de Belgische vennootschappen op aandelen geschiedt de belasting in principe door het creëren van nieuwe aandelen ten bate van de Staat. Nagenoeg 8.000 vennootschappen vallen onder dit regime. Op 1 Maart 1946 waren er ongeveer 6.000 aanbiedingen ingekomen strekkend tot regeling op grondslag van het netto-actief per 9 October 1944 en circa 2.000 bewijzen van inschrijving op naam. Sedertdien waren tal van certificaten op hun beurt het voorwerp van aanbiedingen tot inkoop. Op het einde der maand April 1947 waren 1.157 bundels afge-

handeld, waarvan 227 vennootschappen met ter beurze genoteerde aandelen. Dank zij de verkregen ervaring, zal het aantal regelingen in de komende maanden gewis toenemen.

Wat de andere goederen betreft, impliceert de belasting een raming van deze goederen en derhalve een aanzienlijk documentatie- en beoordelingswerk vanwege de Administratie.

Voor de immobiliën werd van het recht om vroegde betalingen aan te bieden in ruime mate gebruik gemaakt: einde 1946 waren meer dan 100.000 aanbiedingen binnengekomen. De provisionele taxatie der onroerende goederen waarvoor geen dergelijk aanbod werd gedaan, is thans aan de gang.

De verrichtingen tot het aanslaan van in landbouw-, handels- of nijverheidsondernemingen geïnvesteerde activa zijn mede aan de gang. Hetzelfde geldt voor de obligatiën, buitenlandse aandelen en diverse andere activa.

b) Speciale en extra-belastingen

Het binnenhalen van de speciale belasting op de uit leveringen en prestaties aan de vijand voortvloeiende winsten en van de extra-belasting op de exceptionele inkomsten, winsten en baten verwezenlijkt in oorlogstijd ontmoet klaarblijkelijk grotere moeilijkheden.

De staat van vordering van de werkzaamheden blijkt uit onderstaande cijfers, die de toestand per 30 April 1947 weergeven:

	Speciale belasting op leveringen aan de vijand	Extra-belasting op winsten gemaakt in oorlogstijd
Aantal uitgereikte aangiften.....	45.983	188.400
Aantal binnengekomen aangiften..	32.726	102.951
Aantal onderzochte aangiften:		
a) aanslag van ambtswege wegens niet-aangifte.....	1.724	1.397
b) die aanleiding gaven tot bijbelasting.....	1.588	19.522
c) die geen aanleiding gaven tot bijbelasting.....	5.887	8.311
Totaal.....	9.199	29.230

Sedert het inwerkingtreden van de speciale en extra-belastingen tot op 30 April 1947, werden er 5.224 aanslagen ten kohiere gebracht voor de speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen aan de vijand, die aanleiding gaven tot een belasting van *fr* 4.393.421.869, terwijl er voor de extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde winsten 34.360 aanslagen ten kohiere werden gebracht, hetgeen overeenstemt met een belastingsbedrag van *fr* 6.687.964.571.

De begrotingsramingen voor de drie dienstjaren 1946, 1947 en 1948 kunnen bij benadering en onder voorbehoud van de talrijke onbekenden verbonden aan dergelijke ramingen, vastgesteld worden als volgt :

(*millioenen franken*)

	Speciale belasting	Extra-belasting	Totaal
1946.....	7.200	4.800	12.000
1947.....	2.500	4.500	7.000
1948.....	2.100	3.200	5.300
Totaal...	11.800	12.500	24.300

De werkelijke inkomsten zullen onvermijdelijk lager zijn dan bedoelde ramingen, ten gevolge van reclamaties, niet invorderbare posten en allerhande moeilijkheden waarmee de inning van alle buitengewone belastingen af te rekenen heeft.

TABEL IX

Ontvangsten voortvloeiende uit de fiscale amnestie

(*millioenen franken*)

Aard der belastingen	Dienstjaar 1946 tot 31 Maart 1947		Dienstjaar 1947		Totaal op 31 Maart 1947	
	Begrotingsramingen	Ontvangsten	Begrotingsramingen	Ontvangsten	Begrotingsramingen	Ontvangsten
Directe belastingen	100	3.463	2	5	102	3.468
Registratie	10	122	—	4	14	126
Totaal...	110	3.585	2	9	116	3.594

Nagenoeg de volle opbrengst van de fiscale amnestie spruit voort uit de directe belastingen onder meer uit de belasting op de bedrijfsinkomsten.

Inderdaad, per 30 April 1947 had het Bestuur der Directe Belastingen 242.355 aangiften voor fiscale amnestie ontvangen. Het bedrag der aangegeven inkomsten bereikte *fr* 19.810 miljoen, als volgt te verdelen :

Inkomsten uit onroerende goederen *fr* 418 miljoen
 Bedrijfsinkomsten » 15.741 »
 Inkomsten uit roerende goederen.. » 3.651 »

Op bedoelde datum was een bedrag van *fr* 5.090 miljoen belastingen ten kohiere gebracht,

II — De fiscale amnestie

De fiscale amnestie staat onrechtstreeks in verband met de geldsanering.

Het was uiteraard volstrekt onmogelijk zich een denkbeeld te vormen van de mogelijke opbrengst der fiscale amnestie. Voor het dienstjaar 1946 werden de begrotingsramingen, bij ontstentenis van elk beoordelingsbestanddeel, vastgesteld op *fr* 110 miljoen. De werkelijke opbrengst bedroeg *fr* 3.585 miljoen!

Dergelijk cijfer zou aanleiding kunnen geven tot uitgebreide commentaar betreffende de omvang van de belastingontduiking en de noodzakelijkheid er voor goed een einde aan te maken. Laten wij eenvoudig vaststellen dat er in zeer ruime mate gebruik werd gemaakt van de fiscale amnestie, wat er schijnt op te wijzen dat veel belastingplichtigen verlangden hun toestand in orde te brengen.

De fiscale amnestie biedt niet slechts het voordeel aan de Staat belangrijke bedragen die hem toekwamen terug te geven, maar ook voor de toekomst de fiscale oprechtheid te bevorderen en mede te werken tot de bestrijding van belastingontduiking.

Ten slotte heeft de Staat in de fiscale amnestie een bron van extra-ontvangsten gevonden, juist op het ogenblik dat de vereffening van de oorlogstoestand hem voor zeer aanzienlijke begrotingslasten had geplaatst. Op 31 Maart 1947, had de fiscale amnestie *fr* 3,6 milliard opgebracht, te verdelen als volgt :

waarvan *fr* 1.027 miljoen voor de provinciale en gemeentelijke opcentiemen.

Van de ten kohiere gebrachte belastingen waren 86 pCt. ingevorderd.

Het bedrag van *fr* 4.879 miljoen dat reeds in Augustus 1946 ten kohiere werd gebracht, omvatte onderstaande categorieën van belastingen :

Mobiliënbelasting *fr* 21 miljoen
 Bedrijfsbelasting :
 handelaars, enz. » 2.225 »
 bezoldigden » 36 »
 Aanvullende personele belasting .. » 864 »
 Nationale crisisbelasting » 1.734 »

De uiteenzetting van de ontwikkeling der monetaire en fiscale plannen noopt ons vanzelf tot het stellen van de vraag : wat blijft er nog te doen in zake geldsanering ?

Op de eerste plaats zijn er de *tijdelijk onbeschikbare 40 pCt.*

Deze bedragen komen slechts voor in de vorm van tijdelijk onbeschikbare *rekeningen*. De deblokking ervan dient voortgezet tot wanneer deze activa volkomen vrij zullen zijn. Thans zijn al de kleine rekeningen reeds vrijgegeven. De individuele gevallen worden opgelost door de procedure van het Comité voor Deblocage. Afgezien van hetgeen zou kunnen gedaan worden met inkomsten afkomstig van andere bronnen en binnen het kader van de monetaire politiek, is het dus niet aan te raden een algemene maatregel te nemen om over te gaan tot een massale deblokking. Daardoor zou er te veel koopkracht in omloop komen.

Het lijkt beter het toepassingsveld van de bijzondere deblokkingbepalingen uit te breiden. Dit is o.m. het geval met de maatregel waarbij van ambtswege al de rekeningen vrijgegeven worden die minder dan *fr 1.000* bedragen of die door deblokkingen tot beneden *fr 1.000* werden teruggebracht.

Wanneer de deblokking, zoals dit het geval is, sedert twee en een half jaar, geleidelijk verloopt, levert ze geen gevaar op voor het monetair evenwicht. Integendeel, ze brengt aldus kapitalen in omloop die kunnen aangewend worden tot het wederaanleggen van stocks, voor wederopbouw of heruitrusting. Met genoeg kan men dus vaststellen dat de deblokking der 40 pCt. zeer evenwichtig kon geschieden; ook bestaat het inzicht dezelfde politiek te blijven volgen.

De Muntsaneringslening (M.S.L.) overeenstemmend met de geblokkeerde 60 pCt., maakt een tweede vraagpunt uit.

Deze lening van *fr 63,5* milliard zal gedeeltelijk afgelost worden door de opbrengst van het fiscaal plan, die op ca. *fr 40* milliard wordt geraamd.

De aflossing geschiedt rechtstreeks wanneer de belastingen betaald worden met M.S.L.-effecten; in de andere gevallen geschiedt zij onrechtstreeks, daar de Schatkist de opbrengst van de speciale belastingen in specie aanwendt tot inkoop van de M.S.L.-effecten (b.v. de effecten van de rekeningen beneden *fr 15.000*).

Hier stelt zich een dubbel probleem:

1) het lot dat dient beschoren aan het niet afgelost saldo van de M.S.L., dat volgens de huidige gegevens ca. *fr 20* milliard zou bedragen: deze schuld moet definitief opgenomen worden in de langlopende Staatsschuld. Thans zijn de effecten nog « geblokkeerd », d.w.z. dat hun houders er slechts gebruik mogen van maken voor de betaling van de speciale belastingen. Wanneer de toestand op de kapitaal-

markt het zal toelaten, zullen deze effecten mobiliseerbaar en verhandelbaar moeten verklaard worden;

2) de aflossingsmodaliteiten van nieuwe bedragen der M.S.L., wanneer de Schatkist, naar aanleiding van de betaling in speciën van de speciale belastingen weer over de nodige liquide middelen zal beschikken. Op dat ogenblik zal men de inkoop mogen voorzien van een gedeelte van de lening, in de vorm hetzij van een gelijk bedrag voor al de houders van effecten, hetzij van de vrijgeving van al de rekeningen beneden een zeker cijfer, hetzij van bijzondere maatregelen. In verband hiermede dient er gewezen op de bijzondere maatregelen onlangs genomen ten gunste van de personen die meer dan vijf en zestig jaar oud zijn en ten gunste van alle rekeningen beneden *fr 1.000*.

De Muntsaneringslening heeft als tegenhanger het *bijzonder fiscaal plan*.

In dit verband bestaat er aanleiding om de betaling dezer belastingen zoveel mogelijk te bespoedigen en zulks om een tweevoudige reden:

1) om zo snel mogelijk tot de aflossing van de M.S.L. te kunnen overgaan;

2) om gedaan te maken met de belemmering welke deze uiteraard noodzakelijke, doch niettemin zeer zware belastingen teweegbrengen voor het financieel en economisch leven van het land.

Best ware zo snel mogelijk gedaan te maken met die ganse nasleep van geldsanering, zonder echter de opbrengst van het fiscaal plan te verminderen of er de doeltreffendheid van te verzwakken.

Het staat nochtans vast dat de toepassing van de speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand en van de extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten een zeer kies werk uitmaakt, dat onmogelijk over enige maanden kan afgehandeld worden.

Ten slotte moeten nog twee punten vermeld worden in deze opsomming van de problemen die in zake geldsanering dienen opgelost: het gaat namelijk om de Staatsschuld en de toestand van de Nationale Bank.

Hier zal er slechts een woord over gezegd worden, daar bedoelde vraagstukken meer in het bijzonder zullen behandeld worden in het tweede deel (hoofdstuk I, sectie II, § 3).

De Staatsschuld heeft sedert September 1944 grondige wijzigingen en gevoelige schommelingen ondergaan. Eens dat de geldsanering zal geëindigd zijn, zal het mogelijk zijn haar werkelijk bedrag te berekenen dat thans abnormaal hoog is door de opneming van de M.S.L. Alsdan zal er ook gelegenheid zijn om een definitieve lijst aan te leggen van de verbintenissen die wel of niet verdienen opgenomen in de Staatsschuld, zoals daar zijn: de tegoeden van particulieren bij de Postcheckdienst, de uit de oorlog 1914-

1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden, de aan het Internationaal Muntfonds bezorgde certificaten, enz.

Deze verrichting dient samen te gaan met die waarvan hieronder gewag wordt gemaakt en die een gevoelige inwerking zal hebben op de toestand van de Staatsschuld.

Deze laatste in beschouwing te nemen verrichting — en het ware van openbaar belang er zo gauw mogelijk toe over te gaan — is het in orde brengen van de balans van de Nationale Bank.

Deze balans behelst thans een ganse reeks posten van tijdelijke en exceptionele aard, die de interpretatie ervan bemoeilijken. Het gaat hoofdzakelijk om de clearingschuldvordering van *fr* 64,6 milliard en om de verschillende verrichtingen betreffende de geldsanering (herschikking van de goudvoorraad, niet aangegeven biljetten, bijzondere M.S.L.-rekening).

Zoals uiteengezet in het tweede deel, zou de vereffening van al de rekeningen tussen de Schatkist en de Bank, met inbegrip van de uitschakeling van de clearingschuldvordering, de Staat een boni laten van zowat *fr* 13 milliard. Daarmee kan de Staat een

gelijkwaardig bedrag van de hem door de Bank toegestane voorschotten terugbetalen.

Eenmaal de balans der Nationale Bank in orde gebracht, zal de geldsanering haar officiële en definitieve bekrachtiging gekregen hebben.

§ 6 — *De huidige resultaten van de geldsanering en het niveau van de geldcirculatie*

Alvorens dit eerste hoofdstuk betreffende de geldsanering af te sluiten, dient er nog een kijk genomen op de resultaten ervan en op de ontwikkeling van de geldcirculatie sedert October 1944.

Er zal hier niet meer teruggekomen worden op het vraagstuk van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt., welke ten gevolge van de deblokkeringen regelmatig zijn afgenomen, noch op dat der definitief geblokkeerde 60 pCt., die einde 1945 omgezet werden in een Muntsaneringslening.

Dit onderzoek beperkt zich tot de gezamenlijke geldcirculatie, t.w. : de muntstukken, de biljetten, de bank- en postcheckrekeningen. Deze uiteenzetting slaat dus niet op de spaarinlagen, bij de Algemene Spaarkas en bij particuliere spaarkassen.

TABEL X

Toestand van de koopkracht
(milliarden franken)

Datum (einde van de maand)	Muntstukken en biljetten van de Schatkist	Biljetten der Nationale Bank van België	Rekening- courantsaldi N. B. B.	Bankrekeningen in Belgische franken	Postcheckdienst	Totaal
Gemiddelde 1936-1938	1,5	22,0	3,5	19,1 (c)	3,4	49,5
Begin Mei 1940	1,6	29,8	0,9	13,5 (c)	4,7	50,5
Begin September 1944	5,2	100,9	4,1 (b)	43,1 (c)	10,9	164,2
1944 December (a)	6,4	40,8	3,4	15,9	8,1	74,0
1945 Januari	6,2	45,7	4,2	15,4	9,0	80,5
Februari	6,3	49,2	3,7	16,7	9,6	85,5
Maart	6,3	52,0	3,9	18,8	10,9	91,9
April	6,3	53,9	4,8	20,5	12,2	97,7
Mei	6,3	56,0	4,3	22,1	12,1	100,8
Juni	6,3	59,1	4,2	24,7	13,9	108,2
Juli	6,4	61,0	3,8	26,4	15,2	112,8
Augustus	6,7	62,9	4,9	28,9	14,5	117,9
September	6,8	65,1	4,3	30,2	15,6	122,0
October	6,9	66,9	4,3	31,5	16,3	125,9
November	6,9	67,5	3,3	32,2	16,5	128,4
December	6,9	71,8	4,1	36,1	18,5	137,4
1946 Januari	6,8	72,7	3,1	36,0	21,5	140,1
Februari	6,7	73,4	2,5	36,3	21,7	140,6
Maart	6,6	73,5	4,2	38,4	19,6	142,3
April	6,5	73,0	3,3	38,8	21,0	142,6
Mei	6,5	73,7	2,6	39,5	22,5	144,8
Juni	6,3	73,0	3,4	40,4	22,9	146,0
Juli	6,3	72,4	3,2	39,7	23,9	145,5
Augustus	6,3	72,0	4,3	41,1	22,6	146,3
September	6,2	72,0	4,2	42,0	23,0	147,4
October	6,1	72,3	4,4	43,0	23,6	149,4
November	5,9	72,4	4,8	43,7	23,7	150,5
December	5,6	73,9	6,5	44,7	25,2	155,9
1947 Januari	5,3	73,9	5,2	46,6	25,9	156,9
Februari	5,1	75,0	5,6	45,2	24,1	155,0
Maart	4,7	75,5	5,7	45,7	23,8	155,4
April	4,8	76,0	4,5	45,9	25,2	156,4
Mei	4,6	76,3	4,6	46,1	24,9	156,5

(a) Ramingen.

(b) Met inbegrip der rekeningen-courant van de Emissiebank, te Brussel, ten bedrage van 2,5 milliard.

(c) Met inbegrip van de in buitenlandse munt uitgedrukte rekeningen.

Zoals blijkt uit tabel x, werd de gezamenlijke koopkracht, die in 1936-1938 *fr* 49,5 milliard bedroeg en aan het einde van de Duitse bezetting *fr* 164,2 milliard, teruggebracht tot *fr* 74,6 milliard (vrije koopkracht) kort na de deblokkeringmaatregelen van October 1944. Sedertdien bedroeg de koopkracht achtereenvolgens *fr* 137,4 milliard einde 1945, *fr* 155,9 milliard einde 1946, *fr* 155 milliard per 28 Februari 1947 en *fr* 156,5 milliard per 31 Mei 1947.

Drie reeksen factoren verklaren deze toeneming :

1) de deblokkering van de tijdelijk onbeschikbare activa, die voor ca. *fr* 25 milliard tussenkomt in de totale toeneming van *fr* 80 milliard;

2) de behoeften van de Staat ter financiering van de deelneming in de geallieerde oorlogsinspanning in de vorm van rechtstreekse uitgaven voor het Belgische leger en van uitgaven ten gunste van de Geallieerden in *Lend-Lease* en *Mutual Aid*, voor 's Lands ravitaillering, het wederaanleggen van stocks, de wederopbouw en de wederuitrusting, kortom het budgetair en extra-budgetair tekort voortvloeiend uit de oorlog en de liquidatie van de oorlog;

3) de uitbreiding van het particulier krediet voor de behoeften van de wederopbouw en van het herstel.

De manier waarop de geldexpansie zich bij de Nationale Bank heeft voltrokken geeft een duidelijk beeld hiervan.

De verbintenissen op zicht van de Nationale Bank, die per 8 Mei 1947 *fr* 81,9 milliard beliepen, t.w. *fr* 76,2 milliard biljetten en *fr* 5,6 milliard rekeningen-courant, werden sedert de geldsanering (staat van de Bank per 5 October 1944) in omloop gebracht als tegenprestatie van onderstaande verrichtingen :

	<i>Millioenen franken</i>
Omruijing van biljetten, deblokkeringen en verrichtingen betreffende de geldsanering	44.009
Nieuwe schuldvorderingen op de Staat (na aftrek van het voorschot van <i>fr</i> 10,4 milliard voor de geldsaneringsverrichtingen)	28.070
Krediet aan de privé-economie	4.494
Verhoging van de goud- en valutavoorraad	6.279
Vermindering van diverse posten	— 966
Totaal : verbintenissen op zicht per 8 Mei 1947	81.886

De toeneming van het volume der koopkracht is ongetwijfeld groter dan men verwacht had bij de bevrijding, toen men meende dat de oorlog weldra zou geëindigd zijn. De toestand mag echter als bevredigend beschouwd worden, vermits vastgesteld wordt dat, twee en een half jaar na de geldsanering en trots alle lasten die het land te dragen heeft gehad, de bankbiljettenomloop *fr* 73,7 milliard bedroeg einde

Mei 1946, en *fr* 75,8 milliard per 14 Mei 1947, dus een stijging van wat meer dan *fr* 2 milliard of minder dan 3 pCt. in één jaar, en dat de gezamenlijke koopkracht van *fr* 140,6 milliard in Februari 1946 tot *fr* 155 milliard in Februari 1947 is gestegen, een vermeerdering met *fr* 14,4 milliard of 10 pCt. in één jaar; in dit laatste cijfer zijn bovendien nog *fr* 7 milliard begrepen aan deblokkeringen op de tijdelijk onbeschikbare activa.

Deze cijfers schijnen aan te duiden dat de koopkracht een evenwichtspeil heeft bereikt. Alle pogingen dienen er toe te strekken dit peil niet te overtreffen. Voorzeker zullen er zich nog schommelingen voordoen en men kan gemakkelijk op tabel x nagaan welke fluctuaties zich in de jongste maanden voordeden. Dit is een normaal monetair verschijnsel, dat juist aanduidt dat een zeker evenwichtspeil bereikt is : de verschillende sectoren van de geldcirculatie zijn gevoeliger geworden voor de economische en financiële schommelingen, wat aanleiding geeft tot bewegingen tussen biljetten, bank- en postcheckrekeningen.

Doch de stabilisatie van de geldcirculatie vergt een bestendige waakzaamheid en vooral een gezonde tucht inzake openbare financiën en wederopbouw. Voor het financieringsvraagstuk mag in geen geval een beroep gedaan worden op de al te gemakkelijke schijnoplossing der bankbiljetteninflatie of van een aanzienlijke kredietexpansie. Dit wil echter niet zeggen dat het momenteel niveau der circulatie als onaantastbaar moet worden beschouwd.

Er dient trouwens rekening mede gehouden dat de deblokkering van de tijdelijk onbeschikbare activa een latere opvoering van de koopkracht zou kunnen meebrengen.

Het huidig gezamenlijk monetair volume is driemaal groter dan in 1936-1938 en in Mei 1940. Vergeleken met dat van het merendeel der vreemde landen, is dit peil tamelijk gunstig.

Zoals tabel XI uitwijst, is de toeneming van de muntstukken- en biljettenomloop, vergeleken met die van 1936-1938, minder aanzienlijk in België dan in de Verenigde Staten en ternauwernood groter dan in Groot-Brittannië en Nederland. Het is overbodig te wijzen op de reeks Europese landen die een monetaire ineenstorting of een inflatie hebben gekend, waarbij hun monetaire expansie ver boven die van België is komen te staan.

TABEL XI

Indexcijfer van de geldcirculatie
Muntstukken en biljetten
Gemiddelde 1938 = 100

Jaar	België	Groot-Brittannië	Verenigde Staten	Nederland (slechts biljetten)
1938 Gemiddelde	100	100	100	100
1940 Februari	130	109	114	117
1946 December	337	309	444	311

Het feit dat de Belgische geldcirculatie de strekking vertoont zich te stabiliseren op een evenwichtspeil ten aanzien van de grote internationale valuta's en dat de Belgische frank een plaats inneemt onder de eerste-rangsvaluta's wordt bevestigd niet alleen door de hiervoren opgegeven indexcijfers, doch ook door 's Lands aanzienlijke activa in goud en deviezen en door de noteringen der vreemde valuta's op de zogenaamde « vrije » markt.

Voor een biljettenomloop van fr 75,6 milliard per 14 Mei 1947, bezat de Nationale Bank een dekking van fr 28 milliard goud en fr 10,3 milliard deviezen, dus in totaal fr 38 milliard of meer dan 50 pCt. De Belgische frank steunt op technisch uiterst soliede grondslagen.

In dit feit en in sommige bijzondere omstandigheden dient de verklaring gezocht van de daling van de noteringen van het goud en van de vreemde deviezen op de « vrije » markt.

Zonder aan deze koersen van de « vrije » markt een betekenis en een belangrijkheid te hechten die zij niet hebben, mag men er zich toch in verheugen dat daarin een bewijs ligt van de versterking van de Belgische frank, die niet zonder verband is met het vertrouwen dat in het buitenland thans wordt gewekt door de inspanning voor de monetaire, financiële en economische wederopstanding van ons land. Per 28 Mei 1947 primeerden de Amerikaanse biljetten nog slechts met 4 pCt. en de Zwitserse met 18 pCt., terwijl de Engelse biljetten 22 pCt. deprecieerden.

TABEL XIII

Koersen van de deviezen en van het goud op de vrije markt te Brussel
Koersen in Belgische franken

Tijdvak	Engelse sovereign (goudstuk)		Pond sterling biljet		Dollar biljet		Zwitserse frank biljet	
	Koers	Dispariteits-index (a) in pCt.	Koers	Dispariteits-index (a) in pCt.	Koers	Dispariteits-index (a) in pCt.	Koers	Dispariteits-index (a) in pCt.
1940 : 2 ^e semester	454	+ 37	91	+ 43	53	+ 70	—	—
1944 : eerste zeven maanden	2.469	+ 916	315	—	113	—	—	—
1944 : eerste halfmaand October	5.733	+ 1.433	500	+ 133	183	+ 318	—	—
1945 : 1 ^e halfjaar	2.849	+ 689	266	+ 51	82	+ 37	—	—
1946 : 1 ^e halfjaar	2.158	+ 498	226	+ 23	85	+ 94	26,80	+ 165
1946 : 2 ^e halfjaar	1.343	+ 272	191	+ 9	65	+ 48	21,00	+ 107
1947 : 14 Mei	650	+ 33	144	— 18	48	+ 10	14,00	+ 33
1947 : 28 Mei	590	+ 63	137,5	— 22	45,5	+ 4	12,00	+ 18

(a) Ten aanzien van de goudpariteit of van de officiële koers.

Ten slotte blijkt de normalisatie van de monetaire toestand ook nog uit de nieuwe verdeling van de koopkracht tussen de verschillende sectoren van de geldcirculatie. Deze verdeling was grondig gewijzigd geworden door de inflatie der jaren 1940-1944 en door de geldsanering. Zij vertoont thans de strekking terug te keren naar haar normale structuur van vóór de oorlog, zoals tabel XIII aanduidt. Immers, in 1936-1938 vertegenwoordigden de biljetten 46,2 pCt. van de totale circulatie en het giraalgeld (banken en postcheckrekeningen) 46,9 pCt. tegen thans 47,4 en 49,1 pCt. Men zal echter opmerken dat de verdeling tussen de verschillende categorieën van giraalgeld ten eerste gewijzigd is : de postcheckrekeningen zien

hun aantal stijgen van 3,4 tot 16,1 pCt., terwijl dat van de banken daalt van 36,1 op 28,7 pCt. Niettemin ziet de momentele toestand er merklijk beter uit, vergeleken met die van September 1944 en zelfs van December 1945.

De Belgische frank schijnt dan ook grondig gesaneerd zowel op het binnenlands plan als in zijn betrekkingen met de vreemde valuta's. De door de politiek van monetaire en financiële sanering aan het Land opgedrongen offers hebben hun vruchten afgeworpen. Het komt er op aan in de komende jaren het hierdoor verkregen voordeel niet te verliezen door een politiek van gemakzucht op monetair gebied of door financiële overdrijvingen.

TABEL XIII

Verdeling van de koopkracht tussen de verschillende categorieën betaalmiddelen
Cijfers in pCt. van het totaal

Categorie	Gemiddelde 1936-1938	Mei 1940	Einde September 1944	Einde December 1945 (a)	Einde December 1946 (a)
Muntstukken en biljetten der Schatkist					
Biljetten der Nationale Bank van België	3,2	3,2	3,4	5,-	3,6
Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België	46,2	60,3	61,8	52,3	47,4
Bankrekeningen in Belgische franken	7,4	1,8	1,6	3,-	4,2
Postcheckdienst	36,1	25,1	26,6	26,3	28,7
	3,4	9,5	6,6	13,4	16,1
Totaal...	100,—	100,—	100,—	100,—	100,—

(a) Slechts de vrije activa.

HOOFDSTUK II

De evolutie van de Openbare Schuld

Daar de actuele aspecten van het vraagstuk der Staatsschuld in detail onderzocht worden in de tweede afdeling van het eerste hoofdstuk van het tweede deel, volstaat het hier een kort overzicht te geven van de evolutie der Staatsschuld in de jongste jaren (1).

Tabel xiv vergelijkt de verschillende categorieën van de openbare schuld sedert einde 1938, volgens een enigszins andere voorstelling dan die welke drie-maandelijks in het *Staatsblad* voorkomt. Zij werd aldus aangelegd dat zij een juiste en werkelijke kijk geeft op de evolutie van de Staatsschuld.

(1) Voor verdere bijzonderheden, zie « Stand van de Belgische Staatsschuld einde Juni 1946 » in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting van de Nationale Bank van België*, XXI, vol. II, nrs 1-2, Juli-Augustus 1946, Diz. 1-19.

TABEL XIV

Openbare Schuld (milliarden franken) (a)

Einde der maand	Binnenlandse schuld			Buitenlandse schuld	Totale schuld zonder M. S. L.	Muntsaneringslening (M. S. L.)	Totale schuld met inbegrip van M. S. L.
	Geconsolideerde (b)	Op halflange termijn (+ 1 jaar)	Op korte termijn (1 jaar en mind.)				
1938 December	35,6	1,3	3,8	6,6	47,2	—	47,2
1939 December	35,2	0,7	7,9	5,9	49,7	—	49,7
1940 April	35,4	0,7	11,5	5,6	53,2	—	53,2
1944 Augustus	41,8	37,4	61,9	4,1	145,2	—	145,2
1945 December	52,3	31,8	115,3	6,2	205,7	—	205,7
1946 Januari	52,3	30,4	115,8	6,6	205,1	61,6	266,6
Februari	52,2	30,3	115,8	6,6	204,9	61,7	266,6
Maart	52,1	30,4	112,8	7,7	203,0	61,4	264,4
April	52,1	30,3	112,0	8,6	203,0	61,2	264,2
Mei	52,0	30,2	110,0	10,0	202,2	60,7	263,0
Juni	52,0	30,6	108,2	10,1	201,4	58,6	260,1
Juli	51,8	29,2	108,6	11,1	200,6	57,1	257,7
Augustus	51,7	29,2	108,8	11,3	201,0	55,7	256,7
September	51,6	28,3	108,0	11,5	199,4	56,3	255,7
October	51,5	27,8	108,3	11,6	199,2	55,6	254,8
November	51,4	27,8	108,5	11,7	199,4	55,2	254,6
December	51,3	27,9	110,0	11,7	201,1	53,3	254,6
1947 Januari	51,3	28,2	111,8	10,7	202,0	49,8	251,7
Februari	51,2	27,6	122,5	10,1	211,5	49,2	260,6
Maart	51,1	27,4	121,0	10,1	209,6	48,6	258,2

(a) Excl. de « gemotoriseerde » schulden, doch met inbegrip van de dotatie der oudstrijders en van de tegoeden van particulieren op postcheckrekeningen.

(b) Excl. de Muntsaneringslening.

Daartoe werd als volgt te werk gegaan :

1) De uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende buitenlandse schulden, de zogenaamde gemotoriseerde schulden, die niet meer moeten beschouwd worden als werkelijk deel uitmakend van de Staatsschuld werden in de tabel niet opgenomen. Zij bedroegen *fr* 12.843 miljoen in April 1940 en bereiken thans *fr* 19.151 miljoen; de toeneming dient verklaard door de wijziging in de goudpariteit sedert 1940.

2) Anderzijds omvat de schuld op korte termijn :

a) de dotatie der oudstrijders, ten belope van *fr* 291 miljoen in December 1938, *fr* 290 miljoen in December 1939 en in April 1940, *fr* 316 miljoen in Augustus 1944, *fr* 344 miljoen in December 1945 tot November 1946 en *fr* 353 miljoen sedert December 1946;

b) de tegoeden der particulieren in postcheckrekeningen, ten bedrage van *fr* 3.031 miljoen in December 1938 en van *fr* 14.725 miljoen in Maart 1947.

3) De verschillende categorieën schuld zijn ingedeeld in schuld op halflange termijn (meer dan één jaar) of op korte termijn (één jaar of minder) volgens de vervaltijd op het ogenblik van de aanlegging van de statistiek en niet volgens de looptijd van

de lening bij de uitgifte. Aldus wordt halflang papier naar de categorie korte termijn overgebracht zodra de vervaldag er van voorkomt binnen de twaalf eerstvolgende maanden. De statistiek geeft dus een juist beeld van de structuur der openbare schuld.

Zo men geen rekening houdt met de Muntsaneringslening, stelt men vast dat de werkelijke openbare schuld *fr* 201,1 milliard bereikt in December 1946 tegen *fr* 49,7 milliard in December 1939. Zij is dus viermaal hoger, wat, gelet op de oorlog en de begrotingstekorten van 1944, 1945 en 1946, een redelijke verhoging uitmaakt. Het is voorzeker betreurenswaardig dat deze toeneming niet overeenstemt met een nieuwe rijkdom, doch dit is een toestand die niet aan België alleen eigen is. Al de landen die meege-sleept werden in de oorlog hebben er gedeeltelijk de kosten van betaald door een verhoging van de openbare schuld. Deze verhoging en de er uit voortvloeiende lasten zijn trouwens gedeeltelijk geneutraliseerd door de stijging der prijzen, der lonen en der begrotingsontvangsten.

Het is wellicht van meer belang even stil te staan bij een onderzoek omtrent de evolutie sedert de bevrijding.

In Augustus 1944 bereikte de Staatsschuld *fr* 145,2 milliard. De toeneming tot einde 1946 belooft dus *fr* 55,9 milliard, steeds exclusief de Muntsaneringenslening. Zij wordt als volgt onderverdeeld :

	Wijziging tussen Augustus 1944 en December 1946 (<i>milliarden franken</i>)
Binnenlandse geconsolideerde schuld	+ 9,5
Binnenlandse schuld op half-lange termijn	— 9,5
Binnenlandse schuld op korte termijn	+ 48,2
Buitenlandse schuld	+ 7,7
	+ 55,9

De toeneming van de schuld sedert de bevrijding doet zich dus grotendeels voor in de vorm van kortlopende schuld voor een bedrag van *fr* 48,2 milliard, waaronder o.m. *fr* 35,9 milliard nieuwe voorschotten van de Nationale Bank van België en *fr* 7,5 milliard verhoging der tegoeden van particulieren in post-checkrekeningen en voor het saldo certificaten geplaatst bij de financiële instellingen.

De toeneming van de geconsolideerde schuld is te verklaren door enige uitgiften, onder meer de Bevrijdingslening van einde 1945.

Ten slotte dient gewezen op de stijging van de buitenlandse schuld van *fr* 4,1 tot *fr* 11,7 milliard, toeneming welke eensdeels voortvloeit uit de toepassing van de nieuwe valutapariteit na September 1944, en anderdeels, uit de aanwending van de Canadese en Amerikaanse leningen.

De Canadese lening van \$ 100 miljoen werd voor 30 jaar toegestaan tegen 3 pCt. 's jaars en zij is aflosbaar in dertig gelijke kapitaalsannuïteiten van 30 Juni 1947 tot 30 Juni 1976.

De Amerikaanse lening van \$ 100 miljoen werd in twee delen gesplitst :

- het ene van \$ 55 miljoen tegen een interest van 2 3/8 pCt. en aflosbaar in 30 jaar;
- het andere van \$ 45 miljoen tegen een veranderlijke interest van 2 1/2 tot 3 1/2 pCt. en aflosbaar tussen 1950 en 1965.

De ontwikkeling van de openbare schuld in de eerste drie maanden van 1947 is ingewikkeld.

De vermindering van de buitenlandse geconsolideerde schuld is het gevolg van de vervroegde terugbetaling van de buitenlandse lening 5 1/2 pCt. 1934 (*fr* 712,4 miljoen) en van de buitenlandse conversielening 5 pCt. 1934 (*fr* 152,6 miljoen).

Maar de toeneming van de kortlopende schuld vloeit voort uit de uitvoering van de verbintenissen van België ten gevolge van de deelneming van ons land aan het Internationaal Monetair Fonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

België heeft een participatie van U.S.A.-\$ 225 mil-

lioën in het kapitaal van ieder dezer instellingen onderschreven. Ons land wou aldus bescheiden doch oprecht bijdragen tot het herstel van de monetaire orde en van het internationaal krediet. De ene en de andere van bedoelde instellingen hebben de deelnemende Staten verzocht het bedrag van hun inschrijving te storten, de eerste voor het geheel, de tweede ten belope van 15 pCt. onmiddellijk en 5 pCt. later.

Volgens de bepalingen der statuten, moesten deze stortingen op volgende wijze gedaan worden :

a) voor het Internationaal Monetair Fonds : ieder deelnemende Staat moet in goud ten minste storten het minst hoge van de twee navolgende bedragen : 25 pCt. van zijn quotum of 10 pCt. van het netto-bedrag van zijn officiële activa in goud en in U.S.A.-dollars. België heeft de eerste oplossing gekozen. Rekening gehouden met een eerste betaling van \$ 22.500, een waarde van 986.000 Belgische frank, per 26 December 1945, werd de Belgische deelneming als volgt geregeld :

	In miljoenen franken	In duizenden dollars	In pCt.
In goud	2.465	56.250	25
In Belgische franken ..	986	22.500	10
In Schatkistcertificaten.	6.410	146.250	65
	9.861	225.000	100

De Nationale Bank heeft het goud en de franken, die voor deze storting vereist waren, aan de Staat voorgeschooten. Als tegenprestatie ontving de Nationale Bank Schatkistcertificaten à 0,75 pCt. 's jaars voor een bedrag van *fr* 3.450 miljoen. Deze certificaten worden van April 1947 af met een bedrag van *fr* 50 miljoen per week terugbetaald. Het resterend bedrag van *fr* 6.410 miljoen werd aan het Fonds overgemaakt in de vorm van bij de Nationale Bank gedeponeerde Schatkistcertificaten, waarvan het Fonds op ieder ogenblik de terugbetaling mag vragen of welke het Fonds bij de Nationale Bank kan laten disconten ten einde zijn rekening-courant met de nodige kapitalen te voorzien;

b) voor de Internationale Bank moest de storting van de gevraagde 15 pCt. gedaan worden als volgt : 2 pCt. in goud en 13 pCt. in nationale betaalmiddelen.

De storting, waarvoor de Nationale Bank aan de Staat het nodige goud bezorgde, geschiedde als volgt :

	In miljoenen franken	In duizenden dollars	In pCt.
In goud	196	4.500	2
In Schatkistcertificaten.	1.264	29.250	13
	1.460	33.750	15

Deze diverse verrichtingen hebben tot gevolg gehad dat de openbare schuld, einde Maart 1947, de volgende posten vermeldde :

	<i>Millioenen franken</i>
	—
Certificaten 0,75 pCt. 's jaars met onbepaalde vervaldag aan de Nationale Bank afgegeven ter betaling van overgemaakt goud	2.465
Renteloze certificaten afgegeven aan de Internationale Bank	1.264
Renteloze certificaten afgegeven aan het Internationaal Monetair Fonds	6.410
	—————
	10.139

In deze ganse uiteenzetting werd er geen gewag gemaakt van de Muntsaneringslening.

Immers, voor een gedeelte althans gaat het om een tijdelijke toeneming van de openbare schuld. De aflossing van bewuste lening geschiedt geleidelijk. Zij komt thans nog slechts voor *fr* 48,6 milliard in de Staatsschuld, waardoor het bruto-cijfer der schuld *fr* 258,2 milliard bereikt.

Toch mag de M.S.L. niet volkomen uit het oog worden verloren, vermits een door de bijzondere belastingen niet afgelost saldo van nagenoeg *fr* 20 milliard te voorzien is.

Bedoeld probleem zal in het tweede deel onderzocht worden.

HOOFDSTUK III

De financiële toestand van de Staat in 1945 en 1946

De algemene uiteenzetting betreffende de financiële toestand van 16 Mei 1945 heeft een omstandige ontleding gegeven van de financiële toestand van de Staat van 1940 tot September 1944.

Dit hoofdstuk sluit aan bij bedoelde uiteenzetting en neemt er sommige cijfers van over. Het neemt ook het fundamenteel onderscheid tussen de « financiële verrichtingen » en de « budgetaire verrichtingen » van de Staat over.

Herinneren wij er in 't kort aan, dat de cijfers betreffende de financiële verrichtingen een soort kas- of thesaurietoestand van de Staat geven, waarin al de ontvangsten en al de uitgaven van de Staat tegenover elkaar worden gesteld om het even van welke aard zij zijn.

Aldus maken de budgetaire verrichtingen die overeenstemmen met de normale begroting van de Staat slechts een deel uit van de financiële verrichtingen, die benevens eerstgenoemde ook de extra-budgetaire verrichtingen en de Schatkistvoorschotten behelzen.

Een woord betreffende die verschillende categorieën verrichtingen.

De *budgetaire verrichtingen* omvatten de ontvangsten en de uitgaven voorzien in de jaarlijkse gewone

begrotingen, oorlogsbegrotingen en de buitengewone begrotingen. Inzake inkomsten zijn er de belastingen (gewone belastingen, douanen, accijnzen, registratie, enz.), de tolgelden, de kapitalen en inkomsten, de terugbetalingen en diverse ontvangsten. Inzake uitgaven zijn er volgende posten : dienst der Staatsschuld, personeel, materieel, subsidiën en toelagen, uitgaven voor sociale voorzorg, hulp aan behoeftige personen, kwade posten en terugbetalingen, pensioenen, openbare werken en leveringen.

Men zal niet blijven stilstaan bij het onderzoek van die budgetaire verrichtingen, die het onderwerp uitmaken van een uiteenzetting in het tweede deel. Er weze slechts opgemerkt dat de begrotingen van 1945 en 1946 zeer hoge cijfers hebben bereikt, die achteraf nog opgevoerd werden door het goedkeuren van aanvullende kredieten. Anderdeels omvatten de begrotingsontvangsten van 1946 de opbrengst van de speciale belastingen bestemd voor de aflossing van de Muntsaneringslening, wat eveneens een verkeerde interpretatie der cijfers in de hand werkt.

Onder de rubriek *extra-budgetaire uitgaven* waren tijdens de bezetting verscheidene door de bezetter opgelegde uitgaven gerangschikt : bezettingskosten, Duitse opeisingen (onroerende goederen en installatiekosten voor de troepen), vergoedingen aan onderhorigen van het Reich, hospitalisatiekosten voor buitenlandse militairen, betalingen ten titel van oorlogsbuit. Daarom juist waren die uitgaven niet opgenomen in de budgetaire verrichtingen. De sommen die onder deze rubriek in 1945 en 1946 voorkomen stemmen overeen met regularisatieverrichtingen van uitgaven die vóór de bevrijding gedaan werden, onder meer voor de vergoedingen wegens inbezitneming van onroerende goederen.

De derde categorie financiële verrichtingen bestaat uit *Schatkistvoorschotten* (uitgaven) en de *terugbetalingen van Schatkistvoorschotten* (ontvangsten). Terwijl die voorschotten onder de bezetting slechts een klein percentage der financiële verrichtingen uitmaakten, namen zij sedert het einde van 1944 een dusdanige omvang, dat zij een doorslaggevende rol hebben gespeeld in de financiële toestand van de Staat.

Zoals uiteengezet in het tweede deel zullen de Schatkistvoorschotten een belangrijk deficit laten dat in de begrotingen dient opgenomen. Daartoe werd een ontwerp van wet bij het Parlement ingediend. Er wordt verwezen naar het tweede deel van onderhavig verslag en naar de memorie van toelichting van bewust wetsontwerp voor de historiek, de ontleding van het technisch mechanisme en de verantwoording van die Schatkistvoorschotten; alsmede voor verschillende andere inlichtingen betreffende de vereffening van de hulp verleend aan de Geallieerden in Lend-Lease en Mutual Aid, het *Military Civil Programme*, de verrichtingen van de Economische Zen-

dingen (*Missec*), van de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening (O.M.A.) en van de Handelsdienst voor Ravitaillering (O.C.R.A.).

Hier wordt slechts de inwerking van die verschillende verrichtingen op de financiële toestand van de Staat onderzocht.

* * *

Tabel xv geeft de evolutie weer van de financiële toestand van de Staat van 1940 tot 1946.

In de « Algemene uiteenzetting betreffende de financiële toestand » van Mei 1945 werd een omstandige commentaar uitgebracht op de toestand der

jaren 1940 tot 1944. Er dient alleen op die cijfers teruggekomen om te onderlijnen dat de voornaamste oorzaak van het financieel tekort te vinden was in de Duitse eisen, vertegenwoordigd door de extra-budgetaire uitgaven. In het bruto financieel mali van *fr* 99,5 milliard over het tijdperk 1940-Augustus 1944 komen de door de bezetter opgelegde extra-budgetaire uitgaven tussen voor *fr* 73 milliard en de nettovoorschotten van de Schatkist voor *fr* 11,2 milliard, terwijl de overige *fr* 15,2 milliard komen van de begrotingsverrichtingen.

Laten we meer in detail de evolutie van de financiële verrichtingen van de Staat in de loop der jaren 1945 en 1946 nagaan.

TABEL XV

Financiële toestand van de Staat van 1940 tot 1946

(millioenen franken)

Operatiën verricht in de loop van een kalenderjaar

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
A) DOOR DE STAATSKAS UITGEGEVEN BEDRAGEN :							
<i>Begrotingsuitgaven :</i>							
Vorig dienstjaar	1.187	2.354	1.223	1.017	1.313	2.233	11.419
Lopend dienstjaar	14.476	14.757	16.663	18.640	22.246	35.510	34.621
Totaal...	15.663	17.111	17.886	19.657	23.559	37.793	46.040
<i>Extra-budgetaire uitgaven</i>	4.623	16.307	18.615	19.747	16.952	207	35
<i>Schatkistvoorschotten</i>	2.380	3.226	2.378	2.177	5.209	39.815 (a)	22.535 (c)
Totaal...	22.666	36.644	38.879	41.581	45.720	77.815	68.610
B) IN DE STAATSKAS BINNENGEKOMEN BEDRAGEN :							
<i>Begrotingsontvangsten :</i>							
Vorig dienstjaar	886	1.529	1.640	2.170	2.309	4.936	3.915
Lopend dienstjaar	8.502	12.939	14.634	15.064	13.403	17.363	58.940
Totaal...	9.388	14.468	16.274	17.234	15.712	22.299	62.855
<i>Terugbetaling van voorschotten</i>	—	1.064	892	157	213	13.455 (b)	25.725 (d)
Totaal...	9.388	15.532	17.166	17.391	15.925	35.754	88.580
C) BRUTO-MALI	13.278	21.112	21.713	24.190	29.795	42.061	—
D) BRUTO-BONI	—	—	—	—	—	—	19.970 (e)

(a) Waarvan : O.M.A. 16 milliard, soldij der geallieerde troepen 7,4 milliard, *Missec* 13,3 milliard en diversen 3,1 milliard.

(b) Waarvan : soldij der geallieerde troepen 9,2 milliard, *Missec* 3 milliard en diversen 1,3 milliard.

(c) Waarvan : soldij der geallieerde troepen 532 millioen, *Missec* 18 milliard en diversen 4 milliard.

(d) Waarvan : soldij der geallieerde troepen 6,1 milliard, O.M.A. 8,8 milliard, *Missec* 9,2 milliard en diversen 1,6 milliard.

(e) Dit boni komt grotendeels overeen met een vermindering van de openbare schuld.

In 1945 wordt een Schatkisttekort vastgesteld van *fr* 42 milliard, ten gevolge van een excedent aan uitgaven van *fr* 77,8 milliard op de inkomsten van *fr* 35,8 milliard, terwijl in 1946 de inkomsten *fr* 88,6 milliard beliepen en de uitgaven *fr* 66,6 milliard, hetgeen een Schatkistboni overliet van *fr* 20 milliard.

Rekening gehouden met de laatste vier maanden van 1944, bekomt men wat de financiële verrichtingen van de Staat betreft volgende uitslag voor het tijdperk van de bevrijding tot einde 1946 : een bruto-mali van *fr* 10.282 millioen van September tot December

1944, een bruto-mali van *fr* 42.061 millioen in 1945 en een bruto-boni van *fr* 19.970 millioen in 1946, zegge samen een bruto-mali van de financiële verrichtingen sedert de bevrijding ten bedrage van *fr* 32.373 millioen.

Ten einde elke verkeerde interpretatie te vermijden, onderstrepen wij een laatste maal dat het gaat om Schatkistverrichtingen en -toestanden en niet om budgetaire toestanden welke het gevolg van een kas-toestand zijn en die per kalenderjaar worden berekend. Het verkregen boni of mali stemt dus niet overeen met het eindboni of -mali waarmede de

rekeningen van de Staat zullen afsluiten. Overigens zijn in de ontvangsten de inkomsten uit speciale belastingen begrepen, alsook zekere uitgaven van leningen. Om een waar beeld te krijgen van de lasten die op de Staat wegen en van de tot dekking dier lasten beschikbare geldmiddelen, dient men de in het tweede deel gegeven ontleding van de budgetaire cijfers na te gaan. Die begrotingscijfers — verbeterd door toevoeging van de verkregen of nog te verkrijgen bijkredieten en door het opnemen in de begrotingen van de Schatkistvoorschotten, zoals voorzien in een wetsontwerp, — geven aan wat de Staat definitief ten laste moet nemen.

De cijfers in verband met de financiële verrichtingen van de Staat, hebben een gans andere betekenis. Ze geven ons een heldere kijk op de financieringsvraagstukken die de Schatkist heeft moeten oplossen. Zoals uit de cijfers van 1945 en 1946 blijkt, was de financieringsinspanning van de Staat enorm, omdat hij, behoudens belangrijke begrotingsuitgaven, Schatkistvoorschotten heeft moeten doen, waarvan de recuperatie talrijke maanden vroeg en, in sommige gevallen, onmogelijk bleek. Daaruit volgde hetzij een verlies voor de Schatkist, hetzij ten minste de noodzaak om die voorschotten tijdelijk te financieren tot aan hun terugbetaling. Dat alles legt uit waarom de Staat voorschotten heeft moeten vragen aan de Nationale Bank en waarom de kortlopende schuld is toegenomen. Gedurende het jaar 1946 is de toestand geleidelijk verbeterd en waren de terugbetalingen van voorschotten belangrijker dan de nieuwe voorschotten. Er is dus een netto-recuperatie.

Van September 1944 tot einde 1946 beliepen de voorschotten *fr* 67,4 milliard en de terugbetalingen *fr* 39,2 milliard; er bleef dus een niet terugbetaald saldo van *fr* 28,2 milliard. In 1946 overtroffen de terugbetalingen de nieuwe voorschotten met *fr* 3,2 milliard.

Na dit onderzoek van de Schatkistvoorschotten is het niet zonder nut een ogenblik te verwijlen bij de in de financiële verrichtingen begrepen begrotingsverrichtingen.

In 1945 bedroegen de begrotingsverrichtingen *fr* 37,8 milliard aan uitgaven en *fr* 22,3 milliard aan inkomsten, doch men zal opmerken dat er in de uitgaven een belangrijke vertraging was, zodat in de cijfers voor 1946 nog *fr* 11,4 milliard uitgaven voor het dienstjaar 1945 begrepen zijn. Desniettegenstaande was er in 1946 een belangrijk excedent van de inkomsten van budgetaire aard op de uitgaven; de ene beliepen *fr* 62,9 milliard, de andere *fr* 46 milliard.

Er dient nochtans rekening gehouden met het feit dat de inkomsten uit speciale belastingen en de opbrengst der Amerikaanse en Canadese leningen in de ontvangsten begrepen zijn.

Tabel XVI geeft omstandig de voornaamste catego-

rieën begrotingsontvangsten aan, die in de financiële toestand voorkomen.

TABEL XVI

Voornaamste categorieën begrotingsontvangsten die in de Schatkisttoestand van de Staat in 1945-1946 voorkomen
(millioenen franken)

	1945	1946
Belastingen :		
Vorig dienstjaar	4.729	3.653
Lopend dienstjaar	15.441	33.014
Totaal...	20.170	36.667
Tolgelden :		
Vorig dienstjaar	26	50
Lopend dienstjaar	545	933
Totaal...	571	983
Kapitaal en inkomsten :		
Vorig dienstjaar	33	19
Lopend dienstjaar	334	517
Totaal...	367	536
Terugbetalingen :		
Vorig dienstjaar	52	103
Lopend dienstjaar	846	1.331
Totaal...	898	1.434
Diverse ontvangsten :		
Vorig dienstjaar	96	12
Lopend dienstjaar	197	32
Totaal...	293	44
Ontvangsten voortvloeiend uit de oorlog 1940-1944 (fiscale amnestie en diversen) :		
Vorig dienstjaar		46
Lopend dienstjaar		3.821
Totaal...		3.867
Buitengewone ontvangsten :		
Belastingen (speciale en extra-belastingen) :		
Vorig dienstjaar		—
Lopend dienstjaar		4.145
Registratie (kapitaalbelasting, enz.) :		
Vorig dienstjaar		—
Lopend dienstjaar		9.083
Schatkist, enz. :		
Vorig dienstjaar		30
Lopend dienstjaar		6.064
Totaal der buitengewone ontvangsten :		
Vorig dienstjaar		30
Lopend dienstjaar		19.292
Totaal...		19.322
Algemeen totaal der begrotingsontvangsten :		
Vorig dienstjaar	4.936	3.915
Lopend dienstjaar	17.363	58.940
Totaal...	22.299	62.855

Zoals bij het lezen van bovenstaande tabel kan worden vastgesteld, zijn de cijfers van 1946 abnormaal opgedreven door de aanwezigheid van :

- 1) *fr* 3.867 millioen, die nagenoeg exclusief voortkomen van de fiscale amnestie;
- 2) *fr* 6.064 millioen buitengewone ontvangsten, waarvan *fr* 6.030 millioen voortkomen van de consolidatie der Canadese en Amerikaanse leningen;
- 3) *fr* 13.228 millioen voortkomend van de speciale en extra-belastingen alsmede van de belasting op het kapitaal.

Als men die exceptionele ontvangsten, waarvan sommige trouwens gereserveerd zijn voor, en aangewend werden tot afschrijving van de Muntsaneringslening, buiten beschouwing laat, blijft er nog een bedrag van $62.855 - 23.159 = fr\ 39.696$ miljoen aan normale budgetaire ontvangsten over. Deze som is meer dan *fr* 6 milliard beneden de in 1946 verrichte begrotingsuitgaven.

* * *

Er blijft nog iets te zeggen over het bruto financieel mali in 1945 en over de aanwending van het bruto financieel boni in 1946.

Het bruto financieel mali van 1945 vormt een buitengewoon hoog bedrag : *fr* 42 milliard. Het werd practisch volledig gedekt door een nieuwe verhoging van de Staatsschuld, hetzij rechtstreeks in de vorm van uitgifte van leningen of van plaatsing van Schatkistcertificaten, hetzij onrechtstreeks door vermeerdering der tegoeden van particulieren op postcheckrekening en der tegoeden van derden toevertrouwd aan of lopend via de Kas van de Staat.

In de loop van het jaar 1945 namen de voorschotten van de Nationale Bank aan de Staat toe van *fr* 25,9 tot *fr* 41,1 milliard en de tegoeden van particulieren op postcheckrekening van *fr* 10,8 tot *fr* 16,2 milliard.

Daarenboven dient er gewezen op de plaatsing van een bedrag van *fr* 1.200 miljoen Geünificeerde schuld in de loop van het tweede halfjaar 1945 en op de uitgifte van de 4 pCt. Bevrijdingslening in November 1945. Laatstbedoelde bracht *fr* 10.610 miljoen op, waarvan *fr* 5.724 miljoen onderschreven in effecten.

Ten slotte hebben de banken voor aanzienlijke bedragen Schatkistcertificaten onderschreven.

Het is niet mogelijk nauwkeurig te bepalen in welke mate de kasuitgaven van *fr* 77,8 milliard in 1945 werden gefinancierd door belastingen of normale inkomsten, door leningen of door monetaire expansie. Men geeft er zich echter rekenschap van, in welke mate er, onder de druk van de omstandigheden, een beroep moest worden gedaan op de monetaire expansie, wanneer men op de cijfers let : de budgetaire ontvangsten hebben slechts *fr* 22,3 milliard en de terugbetalingen van Schatkistvoorschotten slechts *fr* 13,5 milliard opgebracht, zegge in totaal *fr* 35,8 milliard, vergeleken met *fr* 77,8 milliard kasuitgaven. Het overblijvend bruto-mali, van *fr* 42 milliard, werd in geringe mate gedekt door werkelijke leningen, zoals uitgiften van Geünificeerde schuld, een gedeelte van de Bevrijdingslening en van de Schatkistcertificaten geplaatst bij de banken en bij de financiële instellingen. Doch voor het overige, ondermeer voor de bij de Nationale Bank geplaatste certificaten en de vermeerdering der particuliere tegoeden op postcheckrekening, gaat het wezenlijk om een toename van de geldomloop zoals men kan constateren als men kennis neemt van de cijfers betreffende de evolutie van de koopkracht.

Inderdaad, de biljettencirculatie van de Nationale Bank is in 1945 verhoogd met *fr* 31 milliard en de gezamenlijke circulatie van munten, biljetten en giraalgeld met *fr* 62 milliard.

In 1946 salderen de financiële verrichtingen van de Staat met een bruto-Schatkistboni van *fr* 19.970 miljoen. Zoals hierboven werd uiteengezet, is dit boni meer schijnbaar dan werkelijk, want het omvat *fr* 6 milliard voortkomende van Amerikaanse en Canadese leningen en *fr* 13,2 milliard voortkomend van de speciale belastingen.

Afgezien van die twee posten, zouden in 1946 de kasuitgaven en de kasinkomsten van de Staat ongeveer gelijk zijn.

Zulks vloeit voort uit de vermeerdering der budgetaire ontvangsten, die *fr* 62,9 milliard bereiken inclusief *fr* 3,9 milliard ontvangsten in verband met de fiscale amnestie (waarvan het exceptioneel en enig karakter evident is), alsmede uit het versnelde tempo van de terugbetalingen van Schatkistvoorschotten, die *fr* 25,7 milliard bereiken.

Dientengevolge is er geen ernstig financieringsprobleem gerezen in de loop van het jaar 1946. De Staat beschikte integendeel, dank zij de Canadese en Amerikaanse leningen, over een zekere reserve.

Die toestand komt eens te meer tot uiting in de cijfers van de openbare schuld. De *fr* 13,2 milliard ontvangsten van speciale belastingen werden aangewend tot aflossing van de Muntsaneringslening, die van *fr* 63,5 milliard tot op *fr* 49,8 milliard werd teruggebracht.

Daarbij werd de openbare schuld, afgezien van de Muntsaneringslening, van *fr* 205,7 milliard verminderd tot *fr* 202 milliard.

Ten slotte werd de monetaire expansie in aanzienlijke mate geremd. De biljettencirculatie der Nationale Bank bleef in de loop van het jaar 1946 gestadig tussen *fr* 72 en *fr* 74 milliard, terwijl de globale circulatie van munten, biljetten en giraalgeld, van *fr* 137,4 opliep tot *fr* 155,9 milliard, gedeeltelijk ten gevolge van de deblokkeringsverrichtingen.

TWEEDE DEEL

MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND IN 1947

In het eerste deel van deze uiteenzetting vond men de beschrijving van de evolutie van 's Lands monetaire en financiële toestand van einde 1944 tot begin 1947.

Dit tweede deel geeft de ontleding van de toestand bij het opmaken van dit verslag.

HOOFDSTUK I

Begrotingen en Thesaurie

De zoëven beschreven evolutie heeft geleid, in het begin van 1947, tot een toestand die omstandig zal ontleed worden onder de volgende oogpunten :

§ 1. — Uitvoering van de begrotingen van 1945 en 1946.

§ 2. — Staat der Thesaurievoorschotten einde 1946.

§ 3. — Stand van de begrotingen van 1945 en 1946 na opnemng van de Thesaurievoorschotten.

§ 4. — Herstel van de begroting van 1947 en dekking der uitgaven.

§ 1 — *Uitvoering van de begrotingen van 1945 en 1946*

I — *Begroting van 1945*

In de algemene uiteenzetting van de Begroting der Ontvangsten en Uitgaven voor het dienstjaar 1947 werd aangehaald welke omstandigheden de vorige Regering ertoe brachten de sluiting van het begrotingsjaar 1945 te verlengen tot 31 December 1946 voor de vereffening en de ordonnancering der uitgaven.

De uitvoering van die begroting doet zich thans voor als volgt :

TABEL XVII

Huidige stand van de Begroting van 1945

(*millioenen franken*)

	Gewone begroting	Begroting van ontvangsten en uitgaven voort-spruitend uit de oorlog	Begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven	Totalen
Ontvangsten	21.005	255	18	21.278
Uitgaven (1)	28.362	25.153	2.482	55.997
Excedent van de uitgaven op de ontvangsten	7.357	24.898	2.464	34.719

(1) Afgezien van de kredieten betreffende de regularisatie van de thesaurievoorschotten waarvan verder sprake.

Dit dienstjaar draagt de sporen van de door België gedurende dit jaar volbrachte oorlogsinspanning, alsmede van de gevolgen van de oorlog en van het onmiddellijk daarop volgend overgangstijdperk, zowel op de inning der ontvangsten als op het volume der uitgaven.

II — *Begroting van 1946*

De begroting van 1946 in is uitvoering. Haar uitslagen zullen nog beïnvloed worden enerzijds door aanzienlijke bijkredieten welke bij het Parlement zijn aangevraagd en door verminderingen van kredieten die zullen toegepast worden, anderzijds door de inning van fiscale ontvangsten waarvan enkele aanzienlijk vertraagd zijn. Daarom werd de sluiting van

het dienstjaar door de wet van 31 Maart 1947 verdaagd tot 31 Juli 1947.

Uitgaven. — Na die diverse aanpassingen zal het algemeen aspect van de begroting het volgende zijn :

TABEL XVIII

Huidige stand van de begroting van 1946

(*millioenen franken*)

	Aan-vankelijke kredieten	Waarschijnlijke bijkredieten (1)	Vormin-dering van kredieten	Globale kredieten
Gewone en uitzonderingsuitgaven	26.107	6.809	1.045	31.871
Uit de oorlog voortspruitende uitgaven	10.587	4.542	318	14.812
Buitengewone uitgaven	21.632	4.214	3.312	22.534
	58.327	15.565	4.675	69.217

(1) Afgezien van de kredieten betreffende de regularisatie van de thesaurievoorschotten waarvan verder sprake.

De gewone en uitzonderingsuitgaven dragen de gevolgen van de uitbreiding van de Staatsdiensten en van de op de bezoldiging van het personeel toegepaste verhoging.

De uit de oorlog voortspruitende uitgaven behelzen hoofdzakelijk de door de Staat ten laste genomen subsidiën met het oog op de stabilisatie der prijzen, de kosten van wederuitrusting en onderhoud van het leger en een bijdrage van de Staat in de wederopbouw der schade aan de privé-goederen.

De buitengewone uitgaven worden ontleed in :
eigenlijke buitengewone uitgaven .. 7.534 miljoen
amortisatie van de Muntsaneringslening 15.000 »

Ontvangsten. — Tegenover de uitgaven mogen de onderstaande ramingen van ontvangsten gebracht worden :

TABEL XIX

Ontvangsten 1946

(*millioenen franken*)

	Begrotingsramingen	Waarschijnlijke ontvangsten
Directe belastingen	12.720	14.888
Douanen en accijnzen	2.847	7.367
Registratie	9.950	16.532
Andero ontvangsten	1.850	3.052
Gewone ontvangsten	27.367	41.839
Uit de oorlog voortspruitende ontvangsten	840	4.181
Totaal ...	28.207	46.020
Buitengewone ontvangsten	18.314	14.640 (1)
ALGEMEEN TOTAAL ...	46.521	60.640

(1) Waarvan 14.579 speciale belastingen.

De gewone ontvangsten hielden gelijke tred met de algemene verbetering van 's lands bedrijvigheid, de ontwikkeling van de invoer en met de stijging der bezoldigingen. Aanzienlijke vertragingen doen zich echter in de inning voor.

De uit de fiscale amnestie voortspruitende ontvangsten namen een verrassende omvang. Zij hebben aangetoond hoezeer het fiscaal bedrog is toegenomen.

Daarentegen heeft de inning der speciale belastingen minderopbrengsten gelaten in verhouding tot de ramingen.

Ten slotte vertoont zich de balans van ontvangsten en uitgaven betreffende het dienstjaar 1946 als volgt :

TABEL XX

Balans 1946
(*millioenen franken*)

	Gewone begroting	Begroting van ontvangsten en uitgaven voortspruitend uit de oorlog	Begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven	Totalen
Waarschijnlijke ontvangsten	41.839	4.181	14.620	60.640
Uitgaven.....	31.871	14.812	22.534	69.217
Boni.....	9.968	—	—	—
Excedent van de uitgaven op de ontvangsten.....	—	10.631	7.914	—
Excedent der totale uitgaven op de totale ontvangsten..	—	—	—	8.577

Die toestand leidt tot verschillende opmerkingen :

1° Het door de gewone begroting gelaten boni heeft toegelaten om het deficit der ontvangsten en uitgaven voortspruitend uit de oorlog ten belope van *fr* 9.968 millioen te dekken. Het globaal deficit van die twee begrotingen bedraagt *fr* 663 millioen;

2° De buitengewone begroting laat ogenschijnlijk een tekort van *fr* 7.914 millioen. Brengt men echter de vooruitzichten van amortisatie van de Muntsaneringenslening (*fr* 15.000 millioen) op het peil van het provenu der bijzondere belastingen (*fr* 14.579 millioen) — welke ontvangsten en uitgaven in evenwicht moeten zijn —, dan wordt het tekort op *fr* 7.494 millioen teruggebracht.

Er valt op te merken dat het zoëven beschreven uitzicht van de budgetten van 1945 en 1946 zal gewijzigd worden door het opnemen in de begrotingen van de thesaurievoorschotten waarvan verder sprake.

§ 2 — *De thesaurievoorschotten*

In normale tijden blijven de bij thesaurievoorschotten gedane Staatsuitgaven de uitzondering. Zij worden practisch enkel gemachtigd wanneer het gaat om een dringende betaling waarvoor geen krediet in de begrotingen werd voorzien en mits een beraadslaging in de Ministerraad.

De oorlogsomstandigheden en vooral het tijdperk na de bevrijding berokkenden de Staat zeer grote uitgaven, die een uitzonderingskarakter hebben. Over 't algemeen bestreed de Staat die uitgaven door zijn toevlucht te nemen tot het procédé der thesaurievoorschotten.

Nu de toestand normaal wordt, is het van belang de budgetaire wettelijkheid opnieuw te eerbiedigen. Dit impliceert, enerzijds, dat men zich voor eventuele nieuwe voorschotten voortaan houde aan de desbetreffende vigerende beschikkingen, en anderzijds dat, voor de tot nu toe gedane voorschotten, een regularisatie tot stand kome langs wettelijke weg.

Die terugkeer naar de wettelijkheid zou vooreerst kunnen geschieden door de overdracht op de begroting voor orde van de financieringsverrichtingen, vervolgens door de recuperatie van de verhaalbare voorschotten en door de budgetaire integratie van de voorschotten die niet meer zullen terugbetaald worden. Een ontwerp van wet is in die zin ingediend.

De thesaurievoorschotten worden als volgt onderverdeeld per 31 December 1946 :

TABEL XXI

Toestand der thesaurievoorschotten
per 31 December 1946

(*milliarden franken*)

1) Lasten opgelegd door de bezettende macht of voortvloeiend uit de aanwezigheid van de vijand op Belgisch grondgebied	76,7
2) Geallieerde troepen, O.M.A. en <i>Missec</i>	24,5
3) N.M.B.S.	13,0
4) Andere	6,8
	121,0

In de memorie van toelichting van het ontwerp van wet tot regularisatie van de thesaurievoorschotten vindt men al de gewenste details omtrent de oorsprong en de samenstelling dier voorschotten. Hier wordt alleen overgenomen hetgeen nodig is om de uiteenzetting verstaanbaar te maken.

I — Lasten opgelegd door de bezettende macht of voortvloeiend uit 's vijands aanwezigheid op het Belgisch grondgebied

Dergelijke uitgaven vergen geen lange uitleg. Zij worden ontleed als volgt :

	<i>Millioenen</i>
Oorlogsbijdrage gelicht door de bezetter....	66.999
Betaling door de Belgische Schatkist van de Duitse opeisingen	6.144
Inpalming door Duitsland als oorlogsbuit van de activa van het Ministerie van Landsverdediging bij de Postcheckdienst	180
Betaling van de stoffelijke schade geleden op Belgisch grondgebied door onderhorigen van Duitsland	160
Uitgaven vereffend door tussenkomst van de Nationale Dienst voor de Burgerlijke	

Slachtoffers van de Oorlog, in liquidatie (besluit dd. 8 Juli 1941 van de Secretarissen-generaal)	3
Vergoedingen van de Bormscommissie	206
Lasten om tegemoet te komen aan de bevoorrading van de bevolking	2.280,5
Uitgaven voortvloeiend uit de conversie der Reichsmarken buiten omloop gesteld in de onder Duits administratief stelsel geplaatste Belgische gebieden	498
Uitgaven voortvloeiend uit de overname van Duitse munt in 't bezit van de gereparierden	95
Toelagen aan de Compensatiekas van de Kolennijverheid	120
Voorschotten aan het Sportcommissariaat .	4
	<hr/>
	76.689,5

II — Voorschotten aan de geallieerde troepen, « Office of Mutual Aid » en Economische Zendingen

a) Geallieerde legers

Onmiddellijk na de bevrijding van het grondgebied werd de Belgische Schatkist ertoe gebracht sommen in Belgische franken, welke bestemd waren tot de betaling van de soldij der Amerikaanse, Britse en Canadese troepen, aan S.H.A.E.F. (Oppercommando der geallieerde expeditielegers) uit te keren. Die voorschotten, welke moesten aanleiding geven tot terugbetalingen in deviezen (dollar U.S.A., pond sterling en Canadese dollar), bedroegen *fr* 14.225 miljoen per 31 December 1946 en waren op dezelfde datum tot op *fr* 13.192 miljoen terugbetaald.

Te rekenen van 7 November 1945 werd dit stelsel van rechtstreekse bevoorrading in specie vervangen door de afgifte aan de geallieerde legers van bijzondere mandaten, naarmate van de behoeften te incasieren aan de loketten van de Nationale Bank. Evenals voordien geven die voorschotten aanleiding tot terugbetalingen in deviezen, welke regelmatig geschieden.

Einde 1946 was de rekening der mandaten, welke *fr* 2.089 miljoen bedraagt, door de Geallieerden aangezuiverd tot op *fr* 2.086 miljoen. De onder het regime « voorschotten » of onder het regime « mandaten » verleende kredieten zullen de Schatkist geen verlies berokkenen.

Andere voorschotten, namelijk die aan de « Dienst van Verhuring » toegekend, hebben insgelijks het karakter van aan de Geallieerden verleende kredieten. Er werd overeengekomen dat de Geallieerden geen onroerende goederen in België zouden opeisen en dat de hun onontbeerlijke gebouwen te hunner beschikking zouden worden gesteld door een Belgisch organisme, namelijk de « Dienst van Verhuring ». Tot ultimo 1946 had bedoelde dienst als huurgeld van onroerend goed de som van *fr* 473 miljoen uitbetaald,

bedrag dat de Geallieerden ten volle zullen terugbetalen in deviezen.

b) Voorschotten aan O.M.A. (Dienst voor Onderlinge Hulpverlening)

Om de uitvoering van de akkoorden van Onderlinge en Wederzijdse Hulp mogelijk te maken werd het Office of Mutual Aid (O.M.A.) tot stand gebracht.

Het principe dier akkoorden is gekend : België draagt in de maat van het mogelijke bij tot de gemene oorlogsinspanning en de Geallieerden verbinden zich ertoe het nodige aan België te verschaffen om het in staat te stellen deel te nemen aan de gemeenschappelijke strijd.

De prestaties ter uitvoering van die akkoorden waren voor het grootste gedeelte unilateraal, hetgeen voor België hoge uitgaven tot gevolg had. Thans, en rekening gehouden met sommige nog te verrichten uitgaven en ontvangsten, komt het nadelig saldo voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als volgt te staan :

Voor Groot-Brittannië (<i>Mutual Aid</i>) <i>fr</i>	9.460 miljoen
Voor Canada (<i>Mutual Aid</i>)	» 1.042 »
Voor de Verenigde Staten (<i>Lend-Lease</i>)	» 8.460 »

Strikt genomen heeft enkel Groot-Brittannië de gelegenheid gehad aan België prestaties in eigenlijke Onderlinge en Wederzijdse Hulp te verstrekken. Die hulp bestond in leveringen van militaire uitrusting en bereikte *fr* 4.758 miljoen. Die prestatie van Engeland kwam niet neer op een ontvangst voor de Schatkist, daar het Ministerie van Landsverdediging daarvan de rechtstreekse genietster is geweest en, in principe, betaling daarvan aan de Thesaurie verschuldigd is. Voor de regularisatie van de verrichting in comptabiliteit, zal het Ministerie van Landsverdediging een krediet aanvragen, welke de Thesaurie bij loutere overboeking zal provisioneren.

Ten slotte laat « Mutual Aid » Groot-Brittannië een niet gecompenseerd saldo van *fr* 4.702 miljoen en geeft bovendien aanleiding tot een budgetaire regularisatie van *fr* 4.758 miljoen uit hoofde van prestaties aan Landsverdediging.

Canada heeft zich akkoord verklaard om de door België te zijnen gunste gedane uitkering algeheel terug te geven : de betaling is reeds geschied.

Met de Verenigde Staten insgelijks werd een akkoord gesloten dat de compensatie van het nadelig saldo van dit land in *Lend-Lease* toeliet. Bedoeld akkoord maakt de overdracht in *Lend-Lease* mogelijk van een deel der importen van Amerikaanse herkomst.

Verder wordt omstandiger uitgelegd dat, ten opzichte van de invoer, er onderscheid dient gemaakt tussen de militaire periode, dat wil zeggen de periode

gaande van de bevrijding tot het tweede semester 1945, en het meer normale tijdperk dat volgde, gedurende hetwelk de Staat de rol van invoerder speelde.

De importen welke gedurende het eerste tijdperk geschieden worden aangeduid onder de naam van *Military Civil Programme*. De door de Staat gedane import wordt aangeduid door « Invoer Economische Zendingen (*Missec*) ».

De zoëven bedoelde schikking tussen de Verenigde Staten en België voorziet de overdracht in *Lend-Lease* van fr 3.802 miljoen koopwaren ingevoerd onder het regime van *Military Civil Programme* en van fr 5.164 miljoen koopwaren ingevoerd door *Missec*.

Daar deze importen aanleiding hebben gegeven tot een Schatkistontvangst ten gevolge van de tegeldekking in België van de uit beide hoofden geïmporteerde goederen, is de einduitslag van *Lend-Lease* eerder voordelig geweest.

Rekening gehouden met zekere gedurende het *Lend-Lease* tijdperk opgestreken thesaurieontvangsten, alsook met een nodige budgetaire regularisatie van weinig omvang, komen de *Lend-Lease* verrichtingen voor België neer op een boni van fr 506 miljoen.

Herhalen wij de financiële gevolgen van de akkoorden :

	Verlies of boni
Groot-Brittannië	fr — 4.702 miljoen
Canada	» — »
Verenigde Staten	» + 506 »
Totaal : fr	— 4.196 miljoen

Tussen de ondertekenaars van de akkoorden van Onderlinge en Wederzijdse Hulp werd overeengekomen, dat de na verstrijking van bedoelde akkoorden gedane prestaties geheel zouden terugbetaald worden door het begunstigd land. Dit tijdperk, hetwelk thans insgelijks een einde heeft genomen, werd *Mutual Aid Cash* en *Lend-Lease Cash* genaamd. Daar die verrichtingen geen verlies zullen nalaten, blijven we er niet bij stil.

O.M.A. werd nadien belast met een reeks andere bedrijvigheden, zoals de vereffening der surplusstocks van het Belgisch leger en van de geallieerde legers, de financiering van de handel met Duitsland, de rekenings- en financiële dienst van het Beheerscomité der in België tewerkgestelde krijgsgevangenen. Die verrichtingen hebben maar een betrekkelijk onbeduidende omvang en men mag aannemen dat het verlies uit dien hoofde, indien er een is, eerder gering zal zijn.

Om volledig te zijn dienen aan de lijst der bedrijvigheden van O.M.A. toegevoegd : de verdeling in het land en de invordering van de verkoopprijs der zowel door het geallieerd Oppercommando als door de Bel-

gische Regering ingevoerde en voor België bestemde producten. Alleen pro-memorïe halen wij die bedrijvigheid hier aan : wij zullen ze onderzoeken bij het beogen van de *Missec*-verrichtingen.

c) *Voorschotten aan de Economische Zendingen (« Missec »)*

Daar de bevrijding van België niet samenviel met het einde van de oorlog, bleef elk burgerlijk vervoer ondergeschikt aan het militair vervoer.

Het is klaar dat, gezien het militaire de bovenhand had, België de massale invoer welke het broodnodig had tot later moest uitstellen.

Het geallieerd militair Oppercommando, dat zich rekenschap gaf van de kritieke toestand van het land, bijzonder onder opzicht van de voeding, bracht echter een programma tot stand waarbij sommige importen werden voorzien, programma dat door het Oppercommando zelf werd uitgevoerd. Dit programma, dat gewoonlijk onder de naam van *Military Civil Programme*, aangeduid wordt, sloeg op een totaal koopwaren voor een waarde geschat op fr 7.000 miljoen voor België alleen (dus met uitsluiting van de door het Groothertogdom Luxemburg ontvangen goederen). De distributie in het land van hetgeen onder dit regime werd ingevoerd en de invordering van de verkoopprijs dier koopwaren werden aan de Belgische overheid toevertrouwd. België heeft zijn uit die invoer voortvloeiende schuld jegens de Geallieerden (Verenigde Staten, Canada, Engeland) nog niet betaald; doch, daar de Verenigde Staten de overdracht in *Lend-Lease* (zie hierboven) van een deel dier schuldvordering, namelijk fr 3.802 miljoen hebben aanvaard, bedraagt de door ons land uit hoofde van de M.C.P.-import nog verschuldigde som enkel fr 3.198 miljoen.

Eens de oorlog gedaan, nam de invoer de volle aandacht in beslag. Gelet op de dringendheid der quaestie en om nadelige invloeden op de ontworpen economische en muntpolitiek zoveel mogelijk te vermijden, meende de Regering het van nut zelf de overzeese invoer in handen te nemen. Het zijn de noodwendigheden voortspruitend uit feitelijke toestanden ontstaan uit de oorlog, die de te volgen weg hebben bepaald. Men heeft trouwens kunnen vaststellen dat, naarmate de toestand het toeliet, de Regering de invoer langs de private handel heeft gemachtigd.

Verscheidene door de Regering ingerichte Economische Zendingen werden naar verschillende landen gezonden om aldaar de aankopen te doen welke België zo broodnodig had. De financiering dier aankopen werd gedaan door middel van deviezen welke de Thesaurie ter beschikking gesteld heeft van *Missec* en die, hoofdzakelijk, als herkomst hadden de terugbetaling door de Geallieerden van de voorschotten die België hun had gedaan om de soldij van hun zich op Belgisch grondgebied bevindende troepen te kunnen betalen. Men weet dat bewuste terugbetaling recht-

streeks aan de Nationale Bank werd gedaan. In de boeken van deze instelling vermeerderde elke terugbetaling het bedrag « deviezen » en verminderde tevens de post « voorschotten aan de Staat ». De afgifte dier deviezen aan *Missec* komt in de boeken der Bank tot uiting door een vermindering van « deviezen » en een vermeerdering van « voorschotten aan de Staat ».

Het waren het Ministerie van Voedselvoorziening (voor de tot de voedselvoorziening bestemde producten) en het Ministerie van Economische Zaken (met betrekking tot de andere producten), die aanvankelijk zich belastten met de ontvangst alsook met de verdeling der in het land door *Missec* ingevoerde koopwaren.

Men beseft heel wel dat de bestuursdiensten, in hun klassieke vorm, niet de gewilde instanties zijn om die ingewikkelde taken, welke uiteraard de hulp van specialisten, van diverse financiële organismen, enz. vergen, tot een goed eind te brengen.

Daarom deed het Ministerie van Voedselvoorziening een beroep op een semi-officieel organisme, de Handelsdienst voor Ravitaillering (O.C.R.A.), terwijl het Ministerie van Economische Zaken zijn toevlucht nam tot O.M.A. Zodoende werd O.M.A. ertoe gebracht een bedrijvigheid waar te nemen die blijkbaar maar weinig in verband stond met zijn aanvankelijke reden van bestaan.

Die keus was echter hierdoor aangewezen, dat een deel der *Missec* en M.C.P.-importen in *Lend-Lease* waren overgebracht.

Ziedaar dus twee parastatale organismen die, elk voor een wel bepaalde sector, gelast werden de verkoopprijs te recupereren van al hetgeen in het land sedert de bevrijding werd ingevoerd onder de diverse regimes *Military Civil Programme*, *Lend-Lease* of *Missec*-aankopen.

De kwestie rijst nu welk totaal verlies beide organismen zullen boeken op de factuurprijs van de gezamenlijke invoeren.

Een voorafgaande opmerking : uit het feit dat een deel der invoeren in *Lend-Lease* werd overgebracht en dus geen aanleiding heeft gegeven tot enige betaling, kan niet afgeleid worden dat daaruit geen verlies ontstaat, want bij het opmaken van de balans der akkoorden voor Onderlinge en Wederzijdse Hulp werd die invoer in rekening gebracht voor zijn geheel bedrag, zodat het verschil tussen de factuurprijs en de prijs van tegeldemaking als een netto-verlies dient beschouwd.

De verliezen spruiten voort uit :

1) de prijzenpolitiek : verschil tussen factuurprijs *Missec* en verkoopprijs in het land, vastgesteld volgens de aanduidingen van de Commissie tot Regeling der Prijzen ;

2° handelsverliezen, averijen van koopwaren, diefstal van producten, enz.

Over het geheel bedragen de uit bedoelde invoer voortvloeiende verliezen circa fr 8 milliard.

De condensatie der O.C.R.A., O.M.A. en *Missec*-toestanden per einde December 1946 leidt tot onderstaande ramingsbalans :

TABEL XXII

**Ramingsbalans
der O.C.R.A., O.M.A. en « Missec »-verrichtingen
per einde December 1946**

(millioenen franken)

Actief

Kas	1.437
Vreemde debiteuren	4.470
Belgische kopers (private sector)	2.955
Belgische debiteuren (private sector)	8.557
Koopwaren	4.792
Verliezen :	
<i>Mutual Aid</i>	4.051
Andere	8.215
	12.266

Totaal 34.477

Passief

Schatkistvoorschotten	26.777
Vreemde crediteuren	4.327
Diverse crediteuren, <i>Missec</i>	1.214
Diverse Belgische crediteuren, O.M.A.	1.700
Diverse baten	217
Regularisatierekeningen	242

Totaal 34.477

Op de grondslag van die balans kan het voor de Schatkist verhaalbaar bedrag volgenderwijze geraamd worden :

TABEL XXIII

**Balans der sommen verhaalbaar
op de O.C.R.A., O.M.A. en « Missec »-verrichtingen
per ultimo December 1946**

(milliarden franken)

Beschikbaar actief

Kas	1,4
Vreemde debiteuren	4,5
Belgische debiteuren (private sector)	2,9
Koopwaren	4,8

Totaal 13,6

Vorderbaar passief

Vreemde crediteuren (hoofdzakelijk <i>Military Civil Programme</i> te betalen)	4,3
Diverse crediteuren <i>Missec</i>	1,2
Belgische crediteuren O.M.A.	1,7

Totaal 7,2

Het per 31 December 1946 verhaalbaar bedrag was dus *fr* 6,4 milliard.

Op dit bedrag werd onlangs *fr* 3 milliard door de Verenigde Staten betaald.

De door de ministeriële departementen uit hoofde van hun aankopen aangegane verbintenissen moeten hunnerzijds het voorwerp uitmaken van een budgettaire regularisatie — zonder overigens enige nieuwe thesaurieuitgave uit te lokken.

III — Voorschotten aan de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen

Per 31 December 1946 bedroegen de door de Staat aan de N.M.B.S. verleende voorschotten *fr* 9,8 milliard. Per 31 Maart 1947, bedroegen zij *fr* 10.164 miljoen. Daarbij kwamen *fr* 2.859 miljoen voorschotten van O.M.A. en van de Dienst van het Sequester. Het totaal der voorschotten, welke de N.M.B.S. op die datum genoot, bedroeg dus *fr* 13.023 miljoen.

Volgens de aanduidingen van de Maatschappij werd die som besteed tot dekking van onderstaande uitgaven :

	(Millioenen franken)
a) Uitgaven die door de Staat ten laste kunnen worden genomen : herstel van oorlogsschade aan onroerende goederen van het openbaar domein, aan de mobiele goederen, aan het rollend materieel, enz. : logies en huisvesting van de troepen, vervoer voor de bezetter	8.462,3
b) Toelagen van de Staat wegens tariefverlaging en steenkolenhousse	919
c) Uitgaven rustend op de Maatschappij en terugbetaalbaar	2.947,6
	12.328,9

Het verschil tussen het bedrag van de toegestane voorschotten en de hierboven bedoelde toepassingen bedroeg dus *fr* 694,5 miljoen.

Dat verschil was aldus te verantwoorden :

	(Millioenen franken)
Vordering van de N.M.B.S. op de Staat uit hoofde van forfaitaire biljetten, aanbouw van schuilkelders voor rekening van de Staat, verminderingen kroostrijke gezinnen, oud-strijders, enz.	350
Saldo waarvoor de N.M.B.S. verantwoordig verschuldigd was aan de Staat ..	344,5
	694,5

Enkele woorden uitleg zijn hier van node.

De Staat dekt in principe het herstel van de door de N.M.B.S. geleden oorlogsschade, zoals die geleden door al de lichamen erkend als van algemeen nut. Deze schadevergoeding betreft niet alleen de roerende en onroerende schade, doch ook de schade in verband met de huisvesting der troepen, het vervoer opgelegd door de bezetter, enz.

Anderzijds hebben de verliezen, geleden door de Maatschappij wegens de inmenging van de Duitsers in de Administratie, de uitkering van lonen en wedden aan de spoorwegbeambten gedurende het verplicht verblijf in Frankrijk in de loop der eerste oorlogsmaanden, aanwending door de Duitsers van Belgisch materieel op de vreemde spoorwegnetten van Duitsland, Holland en Centraal-Europa, mede het voorwerp uitgemaakt van Staatsvoorschotten.

Een overeenkomst, die het Parlement ter goedkeuring zal worden voorgelegd, zal het complex der betrekkingen tussen de Staat en de N.M.B.S. regelen.

IV — Andere voorschotten

De memorie van toelichting van het ontwerp van wet houdende aanrekening op de begroting der door thesaurievoorschotten gefinancierde uitgaven, waarvan dit bescheid een bijlage is, geeft al de gewenste inlichtingen omtrent de oorsprong en de aard van een complex van *fr* 6,8 milliard diverse thesaurievoorschotten bestaande op 31 December 1946.

Het zal volstaan hier de bijzonderste posten te vermelden :

	(Millioenen franken)
Voorschotten aan Nederland (1)	1.200

(1) Deze som maakt deel uit van het complex van credieten geopend aan Nederland en die in hun huidige toestand kunnen worden beschreven als volgt :

Het totaal bedrag van de voorschotten door België aan Nederland toegestaan beloopt 4.130.000.000 Belgische frank.

Dit totaal wordt als volgt verdeeld :

a) 1.400.000.000 Belgische frank als blanco-crediet van het betalingsakkoord;

b) 2.230.000.000 Belgische frank als vroegere voorschotten (ten einde de uitvoering te vergemakkelijken van het handelsakkoord dat op 31 Mei verstrijkt);

c) 500.000.000 Belgische frank als nieuw voorschot ten einde de financiering en de aankoop te vergemakkelijken van zekere producten die in het nieuw handelsakkoord vermeld zijn en die de Nederlanders niet beschouwen als zijnde van hoofdzakelijk belang voor de werking van hun economie.

A — Blanco-crediet van het betalingsakkoord :

Het bedrag van 1.400.000.000 Belgische frank dat het blanco-crediet van het betalingsakkoord uitmaakt, zal niet gedeeld worden. Het wordt beschouwd als een thesaurievoorraad bestemd om te voorkomen dat tijdelijke onevenwichtigheid van de Belgisch-Nederlandse betalingsbalans te menigvuldige goudbewegingen zou teweegbrengen.

Er werd echter besloten, naar aanleiding van de gesprekken in het protocol van 2 en 3 Mei 1947 opgenomen, dat Nederland een milliard Belgische frank zou kopen, waarvan het eerste deel vóór 1 Juli 1947 en het tweede deel vóór 31 Mei 1948 zou geleverd worden.

Nederland heeft zoëven, in uitvoering van deze verbintenissen, een bedrag van 500.000.000 Belgische frank in goud geleverd. Ingevolge deze storting, wordt de rekening nr 1 van de Nederlandse Bank bij de Nationale Bank dus met 500.000.000 Belgische frank gecrediteerd.

In de loop der onderhandelingen die zo pas te Brussel een einde genomen hebben, heeft Nederland er zich toe verbonden de tweede schijf van 500 miljoen vóór 31 Mei 1948, en ten laatste door vijf maandelijks storting van 100 miljoen Belgische frank elk, te rekenen van 31 Januari 1948, te storten.

(Zie vervolg blz. 388.)

Landsverdediging	216,8
Nationale Onderlinge Kas voor Kinder- toeslagen en Nationale Onderlinge Hulpkas voor Kindertoeslagen	152,5
Groothertogdom Luxemburg met het oog op de intrekking en de terugbetaling van de op zijn grondgebied circule- rende merken	1.475
Speciaal Fonds voor de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsonge- vallen ingevolge oorlogsfeiten	206
Stad Antwerpen	75
Winterhulp	90
Bureau voor Vereffening van Crisiskre- dietverleningen	163,5
Ministerie van Economische Zaken met het oog op invoer van steenkolen en hout van Duitse herkomst	362,5
Dienst voor Economische Recuperatie ..	50
Fonds tot Delging der Staatsschuld	54
Ministerie van Koloniën	1.400
Regeling van het nog niet afgelost saldo van de Schatkistvoorschotten als tegen- waarde van de na de oorlog 1914-1918 uit de omloop getrokken merken	404
Pensioenen der weduwen en wezen van de leden van het burgerlijk Staatsper- soneel, alsmede van de officieren, mili- taireren van lagere rang en rijkswachters	450,5
Aandeel van België in het kapitaal van de Frans-Belgisch-Luxemburgse maat- schappij voor de exploitatie van het Luxemburgs spoorwegnet	98

(Vervolg van nota (1) blz. 387.)

B — Terugbetaling der vroegere voorschotten en van het nieuwe voorschot :

Het plafond van het betalingsakkoord werd voorlopig op 4.150.000.000 Belgische frank gebracht, ten einde de onmiddellijke terugbetaling in Nederlandse gulden van de bestaande schuldvorderingen mogelijk te maken.

Daartoe werden twee verschillende rekeningen ingesteld, waarvan een rekening n° 2, gecrediteerd wordt met de tegenwaarde in Nederlandse guldens van 2.250.000.000 Belgische frank, waarde der vroegere schuldvorderingen, en waarvan de andere, rekening n° 3, zal gecrediteerd worden tot beloop van de tegenwaarde in Nederlandse guldens van 500.000.000 Belgische frank, naarmate Nederland het toegestane nieuwe voorschot gebruikt.

De delging van het creditsaldo der rekening n° 2 van de Nationale Bank van België zal gedaan worden door de Nederlandse Bank door overdracht op het credit van de rekening n° 1 van de Nationale Bank van België, van de tegenwaarde in guldens der in onderstaande tabel opgegeven bedragen in Belgische franken :

a) Van 30 Augustus tot en met 30 Juni 1948 : 110 miljoen Belgische frank in 11 maandelijks storting van 10 miljoen Belgische frank elk;

b) Van 31 Juli 1948 tot en met 30 Juni 1949 : 300 miljoen Belgische frank in 12 maandelijks storting van 25 miljoen Belgische frank elk;

c) Van 31 Juli 1949 tot en met 30 Juni 1950 : 720 miljoen Belgische frank in 12 maandelijks storting van 60 miljoen Belgische frank elk;

d) Van 31 Juli 1950 tot en met 30 Juni 1951 : 900 miljoen Belgische frank in 12 maandelijks storting van 75 miljoen Belgische frank elk;

e) Van 31 Juli 1951 tot en met 31 Augustus 1951 : 200 miljoen Belgische frank in 2 maandelijks storting van 100 miljoen Belgische frank elk.

De delging van het creditsaldo der rekening n° 3 van de Nationale Bank van België zal gedaan worden door de Nederlandse Bank door overdracht op het credit der rekening n° 1 van de Nationale Bank van België, in 5 maandelijks storting, van de tegenwaarde, in guldens van 100 miljoen Belgische frank van 30 September 1951 tot en met 31 Januari 1952.

Voorschot aan het Groothertogdom Luxemburg tot dekking van het exploi- tatietekort der spoorwegen	22
Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen tot aanbouw van metalen rijtuigen	280

Tal van deze voorschotten zijn in principe verhaalbaar op min of meer lange vervaltijd, sommige in specie, andere in effecten. Andere ten slotte huldigen een definitieve Staatsuitgave.

Afgezien van dit voorschottencomplex ten bedrage van fr 6,8 milliard, bestond er nog, per 31 December 1946, fr 9 milliard thesaurievoorschotten waarvan de opnemings geschiedt volgens de normale ordonnance-ringsprocedure.

* * *

Handelend over de vereffening van het verleden dient ten slotte gewezen op de schuld welke de Emissiebank te Brussel, in liquidatie, tegenover de Nationale Bank heeft — fr 64.597 miljoen — en die het voorwerp zal moeten zijn van een regeling met laatstgenoemde. Onder welk opzicht men de bedrijvigheid en de toestand van de Emissiebank te Brussel, in liquidatie, ook beschouwt, is het inderdaad onmogelijk in de activa van de Nationale Bank van België een schuldvordering van dergelijk bedrag te laten bestaan, die het grootste gedeelte van haar waarde heeft verloren.

§ 3 — *Stand der begrotingen van 1945 en 1946 na opnemings van de Schatkistvoorschotten*

De opnemings van de Schatkistvoorschotten in de begrotingen vóór die van 1947 zal het uitzicht van de begrotingen van 1945 en 1946 wijzigen.

De aldus aangepaste begrotingen zullen zich voordoen als volgt :

TABEL XXIV

Stand der begrotingen van 1945 en 1946 na opnemings van de Schatkistvoorschotten

*Begroting van 1945
(miljoenen franken)*

	Gewone begrotingen	Begrotingen voort- vloeiend uit de oorlog	Buiten- gewone begrotingen	Totaal
<i>Uitgaven</i>				
Vóór de opnemings van de the- saurievoorschotten	28.362	25.153	2.482	55.997
Thesaurievoorschotten	—	4.265	—	4.265
Totalen	28.362	29.418	2.482	60.262
<i>Ontvangsten</i>	21.005	225	18	21.278
Excedent der uitgaven op de ontvangsten	7.357	29.193	2.464	38.984

Begroting van 1946

<i>Uitgaven</i>				
Aanvankelijke kredieten	26.107	10.587	21.632	58.327
Bijkredieten	6.809	4.542	4.214	15.565
Vermindering van kredieten	1.045	318	3.312	4.675
Totalen vóór de opneming van de thesaurievoorschotten	31.871	14.812	22.534	69.217
Thesaurievoorschotten (1)	498	12.474	5.622	18.594
Totalen (1)	32.369	27.286	28.156	87.811
<i>Ontvangsten</i>				
Ontvangsten	41.839	4.181	14.620	60.640
Excedent der ontvangsten op de uitgaven	9.470	—	—	—
Excedent der uitgaven op de ontvangsten	—	23.105	13.536	27.171

(1) Afgezien van het feit dat de op O.C.R.A., O.M.A. en *Missec* nog te verhalen voorschotten werden verbonden aan de Begroting voor orde.

De conclusiën die uit het onderzoek van de budgetten van 1945 en 1946 vóór de opneming van de thesaurievoorschotten naar voren werden gebracht zijn derhalve versterkt.

In 1945 zijn al de begrotingen in deficit en het totaal sluit af met *fr* 38.984 miljoen, waarvan *fr* 36.520 miljoen vóór de gewone en de uit de oorlog voortvloeiende begrotingen.

In 1946 laten de gewone begrotingen het bestaan van een boni van *fr* 9.470 miljoen voorzien. Doch dit boni blijkt ontoereikend om het tekort van de begroting der uit de oorlog voortvloeiende ontvangsten en uitgaven (*fr* 23.105 miljoen) te dekken.

Deze gezamenlijke budgetten laten een deficit van *fr* 13.635 miljoen. Het in de buitengewone begroting voorkomend tekort van *fr* 13.536 miljoen brengt het totaal deficit op *fr* 27.171 miljoen.

Er dient echter opgemerkt dat de begroting van 1945 en meer nog de begroting van 1946 het gewicht dragen van de regularisatie van Schatkistvoorschotten, die er niet alle op aan te rekenen zijn.

In de lijn van deze budgettaire ontwikkeling moet men zich plaatsen om de begroting van 1947 te beoordelen.

§ 4 — *Herstel van de begroting van 1947*

In de rede die hij op 24 April 1947 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers uitsprak, beschreef de Minister van Financiën de begrotingstoestand als volgt :

Uitgaven. — Zoals ze blijken uit de in de Kamers goedgestemde of onderworpen begrotingen, hebben de begrotingskredieten het volgend uitzicht :

	(Millioenen franken)
Gewone begroting	33.405
Begroting der uitgaven voortspruitend uit de oorlog	12.056 (1)
Begroting der buitengewone uitgaven	18.122
	<hr/>
	63.584

(1) Waarvan *fr* 12.000 miljoen voor de amortisatie van de Muntsaneringslening en *fr* 1.522,5 miljoen voor de rentedienst van die lening.

Doch bedoelde cijfers moeten, van nu af aan, enkele verbeteringen ondergaan.

1° Enerzijds dienen getransfereerd, van de buitengewone begroting, *fr* 1.522,5 miljoen vertegenwoordigend de interesten en het renteporata betreffende de Muntsaneringslening, feitelijk een gewone uitgave horend onder de dienst der schuld.

De buitengewone begroting moet inderdaad voorbehouden worden voor de uitgaven waaruit een vestiging van activa ten bate van de Staat voortvloeit.

2° Anderzijds moet, wat de uit de oorlog voortvloeiende uitgaven betreft, een supplement van *fr* 3 milliard worden toegevoegd aan de kredieten die er nu reeds uitgetrokken zijn, ter financiering van de vergoeding voor oorlogsschade aan goederen toebehorend aan particulieren alsmede ter schadeloosstelling van de krijgsgevangenen, de politieke gevangenen en de burgerlijke slachtoffers van de oorlog.

Enkele toelichtingen zijn hier van node.

De Regering heeft besloten de oprichting van een Zelfstandige Kas voor oorlogsschade aan goederen toebehorend aan particulieren aan het Parlement voor te stellen. De oprichting van die Kas steunt op het verlangen om, aan het herstel van de oorlogsschade aan particuliere goederen, gewisse middelen te bezorgen die de financieringsgrondslag van het ganse herstelwerk zouden zijn. De Kas zal gedurende haar bestaanstijd, zegge vijftien jaar, begiftigd zijn met een annuïteit van *fr* 2.500 miljoen. Die dotatie wordt ten laste gelegd van de gewone begroting, dat wil zeggen dat zij door de gewone middelen van de Staat zal worden gedekt.

Staat makend op die middelen, zal de Kas zich de aanvullende thesauriegelden, die voor haar werking nodig zijn, kunnen verschaffen door het emitteren van eigen leningen, die uiteindelijk door de dotatie zouden gedelgd worden.

Met inachtneming van vorenstaande wijzigingen ziet de begroting van 1947 er uit als volgt :

	(Millioenen franken)
Gewone begroting	34.927
Begroting der uit de oorlog voortvloeiende uitgaven	15.056
Begroting der buitengewone uitgaven	16.600

Dit laatste budget zelf wordt verdeeld als volgt :

Afschrijving der Muntsaneringslening	12.000
Eigenlijke investeringsuitgaven	4.600

Ontvangsten. — De budgettaire ramingen komen aldus in de Rijksmiddelenbegroting als volgt te staan :

Gewone ontvangsten :

	(Millioenen franken)
<i>Belastingen :</i>	—
Directe belastingen	16.818
Douanen en Accijnzen	6.368
Registratie	13.205
	36.391
Tolgelden	892
Kapitalen en inkomsten	581
Terugbetalingen	773
	38.637
Compensatie-ontvangsten	114
Herstelontvangsten	4
	38.755
Totaal der gewone ontvangsten :	38.755
Ontvangsten voortvloeiend uit de oorlog..	1.942
<i>Buitengewone ontvangsten</i>	12.775
	53.472

Resultaten.

Op die grondslagen kregen de aldus verbeterde budgetaire vooruitzichten betreffende het dienstjaar 1947 derhalve het volgend aspect :

TABEL XXV

Begroting van 1947
(millioenen franken)

	Gewone begroting	Begroting der ont- vangsten en uitgaven voort- vloeiend uit de oorlog	Begroting der bui- tengewone ontvang- sten en uitgaven	Totalen
Ontvangsten	38.755	1.942	12.775	53.472
Uitgaven	34.927	15.056	16.600(1)	66.583
Boni	3.850	—	—	—
Excedent der uitgaven op de ontvangsten	—	13.114	3.825	—
Eindresultaat (mali)	—	—	—	13.111

(1) Waarvan 12.000 voor de delging van de Muntsaneringslening.

Volgens die gegevens kregen de richtlijnen van de budgetaire en financiële politiek het volgend uitzicht :

Buitengewone begroting. — In de toestand van volle tewerkstelling waarin 's Lands economie zich bevindt, kan en moet de buitengewone begroting ontlast worden van al de werken die niet van dringende

aard zijn en waarvan de uitvoering kan worden verschoven naar een tijdperk gedurende hetwelk ze nieuwe werkgelegenheden zouden kunnen in 't leven roepen.

Een onderzoek van de budgetten heeft het mogelijk gemaakt de aanvankelijk beschouwde credieten met *fr* 854 millioen te besnoeien. Deze besnoeiingen worden behandeld in het bescheid n° 348 van de Kamer. Het surplus, teruggebracht op *fr* 3.746 millioen, heeft uitsluitend betrekking op investeringsuitgaven. Het past dit totaal te plaatsen naast dit der overeenstemmende buitengewone ontvangsten, zegge *fr* 775 millioen, geen rekening gehouden met de opbrengst der belastingen aangewend tot delging van de Muntsaneringslening.

Het excedent der investeringsuitgaven op deze ontvangsten bereikt aldus *fr* 2.971 millioen en kan, strikt principieel, door de lening worden gedekt.

Daar de uitgifte van 4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd, waartoe de Staat in de maand Juni 1947 is overgegaan, *fr* 3.557 miljoen heeft opgebracht, is de buitengewone begroting dus gedekt.

Gewone begroting en begroting der uit de oorlog voortvloeiende ontvangsten en uitgaven.

Het gezamenlijk tekort voor die twee begrotingen bereikt *fr* 9.264 millioen.

Daarenboven dient voorzien de toekenning, door de Staat, van voorschotten aan de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, die in hun huidig tempo *fr* 3 milliard zouden kunnen bereiken. Van dit bedrag dekt een deel de ten laste van de Staat vallende oorlogsschade; een ander deel dekt bedrijfsuitgaven welke de maatschappij aan de Staat moet terugbetalen.

Het deficit van *fr* 9,2 milliard dient geresorbeerd, zoals het niet verhaalbaar gedeelte van de aan de N.M.B.S. te verlenen voorschotten, welke de Staat definitief te zijnen laste zou moeten nemen.

Volgens de verklaring afgelegd door de Minister van Financiën in zijn rede van 24 April 1947 in de Kamer, zal de opslorping van dit deficit volgenderwijze geschieden :

1. Programma van besparingen van circa 10 pCt., zegge *fr* 4 tot *fr* 5 milliard.

2. Spijt de op fiscaal gebied toegestane ontlastingen laat een voorzichtige en gematigde raming een meeropbrengst van *fr* 5 milliard voorzien op de gezamenlijke ontvangsten.

* * *

Substantiële meeropbrengsten kunnen bij de fiscale ontvangsten worden verwacht, in verhouding tot de vooruitzichten. Over de eerste vijf maanden van 1947 bereiken de meeropbrengsten inderdaad *fr* 3.716 mil-

lioen, niettegenstaande een aanzienlijke vertraging in de inning der directe belastingen.

Een eerste complex van credietverminderingen, voorgelegd aan het Parlement (bescheid n° 348) vermindert de gewone uitgaven met *fr* 554 miljoen en de uit de oorlog voortvloeiende uitgaven met *fr* 707 miljoen.

De besnoeiing is vooral in twee soorten van uitgaven te vinden :

1° Gebillijkt in het onmiddellijk op de oorlog volgend tijdperk, wanneer de voorwaarden der markten onregelmatig waren ingevolge factoren van toevalige prijsstijging en verhoging der productiekosten, mogen evenwel de toelagen geen permanente last worden voor de Staat.

De toelagen zijn bestemd om te verdwijnen naargelang de economie terugkeert tot normale productie en ruilvoorwaarden. Behoudens uitzonderingsgeval rust het inderdaad niet op de Staat de last van een deel van de productiekosten der privé-economie op zich te nemen.

De toelagepolitiek wordt dus herzien en zal gewijzigd worden in zulke mate als verenigbaar met de algemene prijzenpolitiek. Compensaties zullen de consumenten in al de gevallen gewaarborgd worden in zulke mate als nodig blijkt voor de handhaving van de koopkracht der lonen;

2° De progressieve terugkeer tot een normaal economisch leven maakt het mogelijk tal van Rijksdiensten, die naar aanleiding van oorlogsomstandigheden werden opgericht of uitgebreid, te demobiliseren. De getalsterkte van het Rijkspersoneel ging, van 51.000 personeelsleden in 1939, tot 91.450 in 1945. Dit cijfer kan worden besnoeid.

Sommige departementen zijn uiteraard tijdelijk.

Enkele tijdelijke diensten en besturen zullen worden afgeschaft.

De vereffening van O.M.A., evenals de tegeldemaking van de stocks, zullen worden doorgevoerd.

Een besluit werd genomen tot inrichting, onder het gezag van de Minister van Financiën, van de definitieve vereffening van een serie oorlogsorganismen bestaande in verschillende ministeriële departementen.

* * *

Een vergelijking van de uitgaven van 1938 en 1947 leidt tot onderstaande vaststellingen :

Millioenen franken	1938	1947
Gewone uitgaven	11.953	34.927
Uitgaven voortvloeiend uit de oorlog	—	15.058
Buitengewone uitgaven	2.528	4.600 (1)
Totalen...	14.481	54.583

(1) Omgerekend *fr* 12 milliard aangewend tot delging van de Muntsaneringslening.

De coëfficiënt van de gezamenlijke Rijksuitgaven is 376 pCt. en die der gewone uitgaven en der uit de oorlog voortvloeiende uitgaven 418 pCt. Deze indexcijfers zijn te vergelijken met de index der kleinhandelsprijzen, die 330 is in verhouding tot het peil van 1936-1938.

Hieruit mag worden afgeleid dat de Rijksuitgaven te ver gaan, in de eerste plaats de uitgaven die niet tot actief-bestanddelen leiden, en dat de inspanning tot besnoeiing dient voortgezet om te komen tot de uitschakeling van al de uitgaven die niet volstrekt of niet voldoende noodzakelijk zijn.

HOOFDSTUK II

Toestand van de Staatsschuld

§ 1 — Toestand van de Staatsschuld per 31 Maart 1947

De Staatsschuld had het volgend uitzicht op 31 Maart 1947 (in millioenen franken) :

1) <i>Binnenlandse schuld</i> :		
a) geconsolideerde	99.757	
b) op halflange termijn	28.048	
c) op korte termijn	120.326	
		248.132
2) <i>Buitenlandse schuld</i> :		
a) geconsolideerde (1)	9.887	
b) op korte termijn	229	
		10.116
		258.248

(1) Exclusief de gemortgageerde schuld.

Meer in 't bijzonder bedroegen de voorschotten van de Nationale Bank aan de Staat per 31 Maart 1947 een totaal van *fr* 48.864 miljoen, verdeeld als volgt :

	(Millioenen franken)
1° Certificaten « A » (Eigen rekening en O.M.A.)	47.832
Welke certificaten ingedeeld worden als volgt :	
Voorschotten toegestaan krachtens de overeenkomsten van 10 Mei 1940 en 23 Juli 1941, teruggebracht per 31 Augustus 1944 op	18.210
Renteloze Schatkistbons op 6 maand, uitgegeven te Londen gedurende de bezetting van het Belgisch grondgebied en vernieuwbaar	5.933,5
Voorschotten toegestaan van 1 September 1944 tot 31 Maart 1947 en niet gere-sorbeerd	28.688,5
	47.832

Het cijfer van *fr* 47.832 miljoen dient geplaatst naast dat van *fr* 50 milliard, welk bedrag als maximum van de voorschotten der Nationale Bank aan de Staat werd vastgesteld in een briefwisseling gevoerd in October 1945 tussen de Regering en de Nationale Bank van België.

2° Certificaten « C » (voorschotten aan de geallieerde troepen) 1.032

Totaal : 48.864

§ 2 — *Latere evolutie van de Staatsschuld*

Wanneer men zich tracht voor te stellen hoe de Staatsschuld binnen afzienbare tijd waarschijnlijk zal evolueren (onverminderd de emissies waartoe de Staat zou moeten overgaan), komt men tot deze raming :

(Milliarden franken)

Bedrag der schuld per 31 Maart 1947, afgezien van de gememorierde schuld 258,2

Er dient te worden voorzien dat de Staat de schuld van de Emissiebank te Brussel tegenover de Nationale Bank van België zal overnemen 64,5

Na deze verrichting zou de schuld worden gebracht op 322,7

Doch er dient integendeel afgetrokken : De nog te verwachten aflossing van de Muntsaneringslening door de opbrengst der speciale belastingen. Die opbrengst is moeilijk te schatten, doch op grondslag van een mogelijk globaal rendement van *fr* 40 milliard, mag ze voorlopig geraamd worden op 26,8 (*fr* 13,2 milliard werden reeds geïnd).

De speciale rekening welke ten name van de Schatkist bij de Nationale Bank bestaat uit hoofde van de overname door de Staat der geblokkeerde en geannuleerde biljetten van de Nationale Bank 67,5

De opbrengst der herschatting van de goudvoorraad der Nationale Bank (nadat een wet tot definitieve bepaling van het goudgehalte van de Belgische frank de toekenning ervan aan de Staat zal hebben toegelaten) 10,0

Zegge af te trekken totaal .. 104,3

Na die regularisatieverrichtingen zou de Staatsschuld worden teruggebracht op een bedrag van circa *fr* 218,4 milliard.

Na bovenbedoelde verrichtingen zal de schuld van de Staat tegenover de Nationale Bank aldus gewijzigd zijn :

(Millioenen franken)

Schuld van de Staat tegenover de Nationale Bank per 31 Maart 1947 47.832

Overname door de Staat van de schuld der Emissiebank te Brussel tegenover de Nationale Bank 64.597

Na die verrichting zou de schuld belopen 112.429

Onderstaande posten zullen evenwel tot haar vermindering worden toegepast :

Speciale rekening bestaande ten name van de Schatkist uit hoofde van de overname, door de Staat, van de geblokkeerde biljetten zoals uiteengezet in het eerste deel 63.520

Speciale rekening bestaande ten name van de Schatkist uit hoofde van de biljetten niet aangegeven naar aanleiding van de besluiten van 6 October 1944 (waarvan ten minste *fr* 4 milliard als verkregen mogen worden beschouwd) 4.566

Provenu van de herwaardering van de goudvoorraad der Nationale Bank van België 10.493

Af te trekken totaal .. 78.579

De schuld van de Staat tegenover de Nationale Bank zou aldus verminderen op 33.850

Deze operatiën reguleren dus slechts in de Staatscomptabiliteit een feitelijk thans bestaande toestand. De comptabiliteitstoestand van de Nationale Bank wordt aldus ontlast van activa- en passivaposten die hem bezwaren, terwijl de algemene financiële toestand van de Staat er aan klaarheid zal bij winnen.

§ 3 — *Algemene beschouwingen*

Drie vraagstukken rijzen met betrekking tot de Staatsschuld :

I. de vergelijking van de Belgische Staatsschuld met die van het buitenland;

II. de verdeling van de schuld onder de schulden van verschillende aard en met verschillende vervaltijd;

III. de schuldenlast.

TABEL XXVI

Indiciën van de totale Staatsschuld in 1946

Juni 1939 = 100 (1)

	In pCt.
België : exclusief Muntsaneringslening	376
België : inclusief Muntsaneringslening	478
Groot-Brittannië	311
Zweden	431
Nederland	463
Frankrijk	504
Verenigde Staten	572

(1) Referentie December 1938 voor België, Frankrijk en Nederland, Maart 1938 voor Groot-Brittannië en Juni 1938 voor de Verenigde Staten.

Een andere berekening bevestigt dat de Staatsschuld niet abnormaal hoog is in België.

TABEL XXVII

Bedrag van de Staatsschuld van verschillende landen

	Per inwoner (in Belgische franken)	In verhouding tot het nationaal inkomen (in pCt.)
België	30.720	133
Groot-Brittannië	95.509	304
Nederland	33.860	180
Frankrijk	20.226	115
Verenigde Staten	87.600	153

Per 31 Maart 1947 kan de Belgische Staatsschuld worden ontleed als volgt :

	In milliarden franken	in pCt.
Buitenlandse schuld (1)	10,1	3,90
Binnenlandse geconsolideerde schuld	99,8	38,60
Op halflange termijn	28	10,84
Op korte termijn	120,3	46,60
	258,2	100

(1) Exclusief de gemoratorieerde schuld.

Na de sedert zeven jaar door het land doorstane beproevingen, mag de buitenlandse schuld voor gematigd worden gehouden.

De bezwaren in verband met het bestaan van een aanzienlijke vlottende schuld worden in grote mate hierdoor gemilderd, dat deze hoofdzakelijk ondergebracht is bij de banken, die, krachtens het besluit van 5 Februari 1946, een groot deel ervan permanent onder zich moeten houden ter vertegenwoordiging van hun passief vorderbaar op zicht en op korten termijn in Belgische franken, of wel bij de Nationale Bank waarvan de betrekkingen met de Staat conventioneel geregeld zijn.

De incidentie der Staatsschuld wordt beter getoetst door de rentelast welke ze tot gevolg heeft als door haar nominaal bedrag.

Deze last wordt het best geschat per inwoner en in verhouding tot de waarde van 's Lands inkomen.

TABEL XXVIII

Last der Staatsschuld in 1946

	Per inwoner (in Belgische franken)	In verhouding tot het nationaal inkomen (in pCt.)
België : zonder de Muntsaneringslening ...	764,9	3,38
België : met de Muntsaneringslening	937	4,15
Frankrijk	326	1,85
Groot-Brittannië	1.819	5,76
Nederland	1.340	7,17
Verenigde Staten	1.499	2,79

De last der Belgische Staatsschuld wordt gemilderd door het feit dat een deel der schuld renteloos is : verbintenissen overeenstemmend met de tegoeden der particulieren bij de Postcheckdienst en schuld jegens de Nationale Bank, terwijl een ander deel tegen geringe interest is geplaatst (door de banken onder zich gehouden vlottende schuld).

HOOFDSTUK III

Munt en krediet

De toestand van de valuta en van het krediet kan onder twee aspecten worden beschouwd : onder het aspect van de buitenlandse monetaire toestand en onder het aspect van de binnenlandse monetaire toestand. Deze twee aspecten zijn trouwens innig verbonden. De internationale positie van de Belgische frank is des te sterker als zijn binnenlandse toestand gezond is.

§ 1 — Internationale positie van de Belgische frank

In de loop van de twee jaren volgend op de bevrijding en verstrijkend ultimo December 1946 ontving België fr 78,3 milliard importen (1) — waaraan zowat fr 11 milliard andere buitenlandse betalingen dienen toegevoegd — zonder zijn goud- en deviezenvoorraad te moeten aanspreken, zulks niettegenstaande het feit dat de exporten hem over dezelfde periode slechts fr 33,4 milliard deviezen bezorgden. Datgene wat het « Belgisch mirakel » werd geheten is slechts mogelijk geweest dank zij de prestaties welke België aan de geallieerde legers heeft kunnen verstrekken en de (totale of gedeeltelijke) tegenprestaties welke België in natura of in deviezen van de geallieerde legers heeft bekomen. Het passiefsaldo van de betalingsbalans werd gedekt, onverminderd de afnemingen op de leningen van 100 millioen dollar U.S.A. en van 100 millioen Canadese dollars, door de repatriëring van buitenlandse inkomsten en Belgische kapitalen in het buitenland, alsmede door ontvangsten van diverse aard.

Schematisch beschouwd, doet de betalingsbalans zich als volgt voor van ultimo September 1944 tot ultimo December 1946 :

(1) Onverminderd de kosteloze of niet geregelde import, ontvangen uit hoofde van *Mutual Aid, Military Civil Programme*, enz.

TABEL XXIX

**Ramingsbalans der betalingen
over het tijdsbestek van ultimo September 1944
tot ultimo December 1946**

(millioenen franken)

<i>Inkomsten</i>	
Export	33.447
Bewezen diensten (1)	20.582
Financiële operatiën	20.770
Diversen	19.578
Totaal	94.377

(1) Troepensoldij, reizigersverkeer, verzekeringspremiën en bankprovisies.

Uitgaven

Import	78.321
Bewezen diensten	2.575
Financiële operatiën	6.398
Diversen	2.390
Saldo van binnenkomend goud en dito deviezen	4.693
Totaal	94.377

De beweging van binnenkomende en uitgaande deviezen kwam ten slotte neer op een netto-binnenkomst van goud en deviezen ten belope van fr 4.693 miljoen.

Dank zij die uitslag bleef de internationale waarde van de Belgische frank onbetwist op de officiële markt; zij kreeg steeds vaster voet op de vrije markt. Het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel kon de reglementering betreffende de wisselverrichtingen lossen maken.

In de loop van het eerste kwartaal 1947 overschreden de importregelingen de exportontvangsten met fr 6.782 miljoen. Dit deficit werd eens te meer gedekt door het provenu van bewezen diensten, de binnenkomende kapitalen en de incassering van kapitaalsopbrengsten, afgezien van enkele ontvangsten van diverse aard.

TABEL XXX

**Voorlopige betalingsbalans
over het eerste kwartaal 1947**

(millioenen franken)

<i>Ontvangsten</i>	
Export	11.811
Bewezen diensten (1)	3.402
Financiële operatiën	8.228
Diversen	4.703
Totaal	28.144

(1) Waarvan O.M.A.-regeling 2.010.
grensarbeiders 454.

Uitgaven

Import	18.593
Bewezen diensten	1.229
Financiële operatiën	6.072
Diversen	2.153
Netto-binnenkomst van de- viezen	2.132
Netto-uitvoer van goud	2.035
Saldo	97
Totaal	28.144

De regelingen over het eerste kwartaal 1947 lieten een gering boni van fr 97 miljoen.

Aan het einde van deze evolutie deden de door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie onder zich gehouden internationale betaalmiddelen zich voor als volgt (in millioenen franken) :

Goud	30.410
Deviezen onder aftrek van het surplus der verbintenissen in Belgische franken tegen- over het buitenland op de schuldvorderingen in Belgische franken op het buitenland	10.359
Totaal	40.769

In zijn uitvoercapaciteit moet het land het middel vinden om de import te brengen en te handhaven op het noodzakelijke peil. In dit opzicht is het bemoeidigend te constateren dat de toestand er in de laatste maanden gevoelig op vooruitgegaan is.

* * *

Al hetgeen zoëven werd gezegd heeft betrekking op de algemene ruil- en betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Binnen dit bestek kunnen evenwichtsverstoringen zich inderdaad voordoen in de stand van de betrekkingen met de verschillende vreemde landen, apart beschouwd. Aldus is een al te gering deel van onze export gericht naar de landen met sterke valuta, die nu juist de landen zijn waaruit wij hoofdzakelijk onze import halen. Een evenwichtsverstoring in omgekeerde zin doet zich voor in onze betrekkingen met de landen met zwakke valuta.

De oplossing van de door deze toestand gestelde problemen is te vinden enerzijds in het progressief herstel van de multilaterale monetaire regelingen, en anderzijds, in de verbetering van ons import- en exportverkeer.

Middelerwijl werden er met een reeks landen betalingsakkoorden aangegaan ten einde credietmarges ten gunste van elk partner tot stand te brengen.

Ultimo Juni vertoonden deze credieten onderstaand uitzicht (in millioenen franken) :

Groot-Brittannië	883
Denemarken	500
Frankrijk	1.200
Nederland	1.400
Noorwegen	600
Portugal	176
Zweden	1.219
Zwitserland	210
Tsjecho-Slowakije	75
Bulgarije	20
Hongarije	10
Argentinië	1.435
Brazilië	1.000
Spanje	75
Finland	150
Italië	100
Polen	25
Uruguay	50
Joegoslavië	75
Oostenrijk	10
	9.213

De meeste van deze credieten vertonen trouwens een saldo te onzen bate. Zij verhogen in zoverre onze mogelijkheden van internationale regelingen.

§ 2 — *Binnenlandse toestand van de valuta en het crediet*

Al heeft België sedert twee jaar en half het hoofd moeten bieden aan uiterst hoge staatsuitgaven en aan de regeling van een massale invoer, toch heeft onze munt al haar hoedanigheden behouden.

De voorraad van goud en deviezen vertegenwoordigt meer dan 50 pCt. van de verbintenissen der Nationale Bank, het surplus van de dekking bestaande weliswaar uit vorderingen op de Staat, maar ook, in een toenemende mate, uit vorderingen op de private economie, wat dan ook tegelijk het teken is van de uitbreiding van het ruilverkeer en van de soepelheid van het monetair stelsel.

Op zijn huidig peil is het globaal volume van de beschikbare betaalmiddelen over het algemeen voldoende voor de behoeften van de transacties, zoals deze thans bepaald zijn door het niveau der voortbrenging en der prijzen. Het bewijs ervan is tweevoudig : het peil van de prijzen en lonen staat op het niveau van de geldomloop; de economie kent een toestand van volle tewerkstelling.

Zolang deze toestand voortbestaat zou het nutteloos zijn nog meer betaalmiddelen in de economie te brengen, hetzij door een overhaastige vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare activa en, *a fortiori*, van de

geblokkeerde activa (behalve in de vorm van ontvangsten, die dus elders zouden geïnd worden); hetzij door een bovenmatige expansie van het bankkrediet, hetgeen, door herdiscontering van de bij de banken ondergebrachte staatseffecten, tot uitbreiding van de circulatie zou leiden.

Voortijdig tussenkomend, zou deze expansie van de betaalmiddelen integendeel de spanningstoestand der prijzen in de economie verzwaren.

Doch dat beduidt *a contrario*, dat de muntomloop ruimer mag worden naargelang dat het volume van productie en handel tot groter ontwikkeling komt.

In het teken van deze principes moeten de monetaire politiek en de kredietpolitiek in beschouwing worden genomen.

I. — Behalve de momentele behoeften van de Schatkist, moet de Staat zich in de bestaande omstandigheden in principe onthouden zijn toevlucht te nemen tot de voorschotten van het Emissie-instituut om een begrotingstekort te dekken.

De vermeerdering van de muntomloop, zo deze in overweging genomen wordt, dient voorbehouden voor de financiering van de werkelijke economische behoeften van het land.

Binnen die perken zal er tot de geleidelijke vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare activa worden overgegaan, naargelang dat de Staat over de nodige middelen beschikt om dit te doen.

De vrijmaking van de geblokkeerde rekeningen zal insgelijks voortgezet worden in de mate van de heffing der daartoe bestemde speciale belastingen.

II. — De gezamenlijke middelen waarover de banken in 1946 beschikten zijn slechts in een bescheiden mate toegenomen, daar de vermindering der tijdelijk onbeschikbare rekeningen door de vermeerdering van de vrije deposito's gecompenseerd werd.

TABEL XXXI

Bankdeposito's

Beweging der deposito's in de banken
(millioenen franken)

	Op zicht en op minder dan één maand	Op meer dan één maand	Totaal	Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	Totaal der deposito's
1945 December	34.721	1.918	36.639	17.812	54.451
1946 Maart	37.266	2.196	39.462	16.577	56.039
Juni	39.872	2.168	41.840	14.452	56.292
September ..	41.167	2.575	43.742	12.608	56.350
December ..	43.785	2.234	46.019	11.467	57.486

In dit raam heeft het banksysteem het volume der aan de private economie verleende kredieten verhoogd, terwijl het zijn deelname aan het openbaar krediet heeft verminderd.

Bankkredieten aan de Staat en aan de private economie

	31/12/1945	31/3/1946	30/6/1946	30/9/1946	31/12/1946	31/3/1947
<i>Bankkredieten aan de publieke sector :</i>						
1 ^o Overheidseffecten herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	3.899.835	14.396.122	11.552.566	10.475.391	12.371.016	11.826.126
2 ^o Overheidseffecten mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België ten belopo van 95 pCt. Te innen Schatkistcertificaten	21.445.334 12.208.124	22.636.459 656.096	24.099.805 —	23.700.867 —	21.080.518 —	21.642.718 —
3 ^o Belgische overheidsfondsen	5.071.600	5.065.807	5.181.850	5.065.109	5.058.755	4.886.970
<i>Bankkredieten aan de privé-sector :</i>						
1 ^o Handelsportefeuille	2.044.300	2.338.352	2.905.648	3.392.498	3.677.991	4.837.229
2 ^o Herdisconteerde effecten	1.331.496	1.680.879	1.822.503	2.479.021	3.652.564	2.510.000
3 ^o Debiteuren. — Voorschotten op effecten	8.032.881	8.259.223	9.554.119	10.827.503	12.000.611	11.535.270
<i>Procent der bankkredieten in verhouding tot de gezamenlijke kredieten toegestaan :</i>						
a) aan de publieke sector	79	78	74	71	67	67
b) aan de privé-sector	21	22	26	29	33	33

De toeneming van de privé-kredieten is sedert een jaar in toom gehouden door de bepalingen van het besluit dd. 5 Februari 1946, waarbij aan de banken wordt voorgeschreven een dekking van 50, 60 of 65 pCt. (volgens hun aanzienlijkheid) van hun in Belgische franken uitgedrukt dadelijk en op korte termijn vorderbaar passief te allen tijde onder zich te houden in beschikbare gelden en in publieke effecten.

De herdiscontering heeft echter de ontwikkeling mogelijk gemaakt van handelskredieten, die aanleiding gaven tot het tot stand brengen van handels-effecten.

Later zal de Staat de mogelijkheid onderzoeken de participatie van de banken in het openbaar crediet te verlichten door een geleidelijke aflossing van de vlottende schuld door middel van consolidatielingen welke de Staat op de markt zou emitteren.

De echte oplossing van het probleem der openbare en private financiering is niet alleen in het monetair beleid te vinden, doch mede in de vorming en de investering van het spaargeld.

De vorming en het beleggen van spaargeld is hoofdzakelijk gebaseerd op het veiligheidsgevoel dat de spaarder heeft met betrekking tot de monetaire en

zakelijke waarde van zijn beleggingen en op de verwachting dat een voldoende opbrengst zijn verbruiksoffering, welke het sparen steeds met zich brengt, zal compenseren. Moeten afhankelijk worden gesteld van deze objectieven : de monetaire politiek, die 's Lands vertrouwen in de munt moet verstevigen; de financiële politiek, die kapitaalsaanbod moet verwekken en tevens de openbare emissies met de particuliere emissies moet doen harmoniëren volgens de respectieve behoeften van de twee sectoren der economie; de fiscale politiek, die de vorming van spaargeld en de belegging ervan niet mag dwarsbomen, doch die vorming moet aandrijven; en, boven elk van die politieken, de economische politiek, die de tot welslagen nodige veiligheid en rentabiliteit moet tot stand brengen en handhaven.

België staat tegenover aanzienlijke taken : sanering van het verleden, herstel van het evenwicht in het heden, voorbereiding van de toekomst. De financiële politiek vermog veel om die doelstellingen te verwezenlijken. Zij zal zich daartoe beijveren. Doch het echte antwoord op de politiek van de Regering ligt besloten in 's Lands krachtsinspanning wat de productie, het sparen en de investering betreft.

INHOUDSOPGAVE

	Bladz.		Bladz.
Inleiding	357	§ 3. — Stand der begrotingen van 1945 en 1946 na opneming van de Schatkistvoorschotten	388
EERSTE DEEL.			
De evolutie van de monetaire en financiële toestand in de loop der jaren 1945 en 1946.			
HOOFDSTUK I. — De voltooiing van de geldsanering.			
Inleiding	358	§ 4. — Herstel van de begroting van 1947	389
§ 1. — De tijdelijk onbeschikbare activa	359	HOOFDSTUK II. — Toestand van de Staatsschuld.	
§ 2. — De definitief geblokkeerde activa en de Muntsaneringslening	360	§ 1. — Toestand van de Staatsschuld per 31 Maart 1947	391
§ 3. — De muntsaneringsverrichtingen en de balansen van de deposito- en spaarinstellingen en van de Nationale Bank	361	§ 2. — Latere evolutie van de Staatsschuld	392
I) De deposito- en spaarinstellingen	362	§ 3. — Algemene beschouwingen	392
II) De Nationale Bank van België	363	I) De vergelijking van de Belgische Staatsschuld met die van het buitenland	392
§ 4. — De verwezenlijking van het fiscaal plan en de fiscale amnestie	369	II) De verdeling van de schuld onder de schulden van verschillende aard en met verschillende vervaltijd	392
I) Het fiscaal plan	369	III) De schuldenlast	392
II) De fiscale amnestie	371	HOOFDSTUK III. — Munt en Crediet	
§ 5. — De te verwezenlijken etappen	372	§ 1. — Internationale positie van de Belgische frank	393
§ 6. — De huidige resultaten van de geldsanering en het niveau van de geldcirculatie	373	§ 2. — Binnenlandse toestand van de valuta en het crediet	395
HOOFDSTUK II. — De evolutie van de Openbare Schuld	376	Lijst der statistische tabellen.	
HOOFDSTUK III. — De financiële toestand van de Staat in 1945 en 1946.	378	I. — Totaal bedrag van de per 28 Maart 1947 door het Comité voor Deblocage toegestane vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare activa	359
TWEEDE DEEL.			
Monetaire en financiële toestand in 1947.			
HOOFDSTUK I. — Begrotingen en Thesaurie			
§ 1. — Uitvoering van de begrotingen van 1945 en 1946	382	II. — Tijdelijk onbeschikbare activa exclusief de spaarrekeningen	360
I) Begroting van 1945	382	III. — Opbrengst der speciale belastingen per 31 Maart 1947	361
II) Begroting van 1946	382	IV. — Totale tijdelijk onbeschikbare activa.	362
§ 2. — De thesaurievoorschotten	383	V. — Posten van de balans der Nationale Bank in verband met de geldsaneringsverrichtingen	364
I) Lasten opgelegd door de bezettende macht of voortvloeiend uit 's vijands aanwezigheid op het Belgisch grondgebied	383	VI. — Verrichtingen op de tijdelijk onbeschikbare en de definitief geblokkeerde rekeningen en hun terugslag op de Staatsschuld en op de balans van de Nationale Bank	367
II) Voorschotten aan de geallieerde troepen, Office of Mutual Aid en Economische Zendingen	384	VII. — Synoptische tabel van de afwikkeling van sommige verrichtingen in verband met de geldsanering	368
a) Voorschotten aan de Geallieerde Legers	384	VIII. — Muntsaneringsbelastingen per 31 Maart 1947	370
b) Voorschotten aan O. M. A. ..	384	IX. — Ontvangsten voortvloeiend uit de fiscale amnestie	371
c) Voorschotten aan Missec	385	X. — Toestand van de koopkracht	373
III) Voorschotten aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	387	XI. — Indexcijfer van de muntcirculatie	374
IV) Andere voorschotten	387	XII. — Koersen van de deviezen en van het goud op de vrije markt te Brussel	375
		XIII. — Verdeling van de koopkracht tussen de verschillende categorieën betaalmiddelen	375

	Bladz.		Bladz.
XIV. — Staatsschuld	376	XXIV. — Stand der begrotingen van 1945 en 1946 na opneming van de thesaurievoorschotten	388
XV. — Financiële toestand van de Staat van 1940 tot 1946	379	XXV. — Begroting van 1947	390
XVI. — Voornaamste categorieën begrotingsont- vangsten voorkomend in de Schat- kisttoestand van de Staat in 1945 en 1946	380	XXVI. — Indexcijfers van de totale Staatsschuld van verschillende landen in 1946...	393
XVII. — Huidige stand van de begroting van 1945	382	XXVII. — Bedrag van de Staatsschuld van verschil- lende landen hoofdelijk per inwoner en in verhouding tot 's Lands inkomen.	393
XVIII. — Huidige stand van de begroting van 1946	382	XXVIII. — Lasten der Staatsschuld van verschil- lende landen in 1946.....	393
XIX. — Ontvangsten van 1946	382	XXIX. — Ramingsbalans der betalingen over het tijdsbestek van ultimo September 1944 tot ultimo December 1946.....	394
XX. — Balans der ontvangsten en uitgaven over 1946.....	383	XXX. — Voorlopige betalingsbalans over het eer- ste kwartaal 1947.....	394
XXI. — Toestand der thesaurievoorschotten per 31 December 1946	383	XXXI. — Bankdeposito's	395
XXII. — Ramingsbalans der O.C.R.A., O.M.A. en Missec-verrichtingen per einde December 1946	386	XXXII. — Bankredieten aan de Staat en aan de private economie	396
XXIII. — Balans der terugvorderbare sommen van de O.C.R.A., O.M.A. en Missec-ver- richtingen per ultimo December 1946	386		

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hoger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische en sociale wetgeving
- II. — Geld-, bank- en financiewezen
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Rantsoenering en ravitaillering
- XI. — Wederopbouw en oorlogsschade.

I — ALGEMENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Wet van 30 Januari 1947

houdende de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 7 Mei 1947, blz. 4656).

Besluit van 28 Februari 1947

houdende oprichting van een Algemene Technische Commissie voor de studie der classificatie van de beroepen (Staatsblad, 18 Mei 1947, blz. 5111).

Besluit van de Regent van 28 April 1947

dat de bekendmaking voorziet, in het « Belgisch Staatsblad », van de aanvragen om verlenging van de duur der uitvindingsoctrooien (Staatsblad, 15 Mei 1947, blz. 5014).

Wet van 30 April 1947

tot opening van nieuwe voorlopige credieten komende in mindering van de begrotingen van het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 1 Mei 1947, blz. 4464).

Ministerieel besluit van 3 Mei 1947

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de weefnijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 24 Mei 1947, blz. 5286).

Besluit van 6 Mei 1947

tot wijziging van de besluiten van de Regent dd. 14 December 1945 en 28 Februari 1946, en opheffing van dat dd. 15 Juli 1946, betreffende de toe-

kenning van een militievergoeding aan de rechthebbers der soldijtrekkende militairen uit het Belgisch leger (Staatsblad, 9 Mei 1947, blz. 4796).

Wet van 12 Mei 1947

houdende wijzigingen in het bedrag van de bedrijfsbelasting, van de nationale crisisbelasting en van de aanvullende personele belasting (Staatsblad, 25 Mei 1947, blz. 5312).

Besluit van de Regent van 12 Mei 1947

tot wijziging van de besluiten van 28 November 1945 en 28 Februari 1947, betreffende de uitvoering van artikel 6 der wet tot invoering van een belasting op het kapitaal (Staatsblad, 29 Mei 1947, blz. 5376).

Wet van 14 Mei 1947

betreffende de ramingen der Regie van Telegraaf en Telefoon voor het dienstjaar 1946 (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5216).

Ministerieel besluit van 27 Mei 1947

inzake het fiscaal régime van minerale oliën (Staatsblad, 26, 27 en 28 Mei 1947, blz. 5344).

Wet van 30 Mei 1947

tot verklaring van artikel 1 van de wet van 12 Mei 1947, waarbij sommige tenuitvoerleggingen inzake huurovereenkomsten tijdelijk worden geschorst (Staatsblad, 31 Mei 1947, blz. 5504).

Besluit van de Regent van 21 Maart 1947

tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 Maart 1939, houdende oprichting van een Interfederale Raad van het Crediet aan de Ambachtbewerking (Staatsblad, 15 Mei 1947, blz. 5012).

Besluit van de Regent van 21 Maart 1947

betreffende de waarborg van goede afloop van het crediet voor ambachtmaterieel en de aanneming van plaatselijke handelsmaatschappijen en van Bonden van Plaatselijke Maatschappijen van Crediet voor Ambachtmaterieel (Staatsblad, 15 Mei 1947, blz. 5013).

Besluit van 18 April 1947

houdende goedkeuring van de uitgifte van een lening van fr 150.000.000 door het Centraal Bureau voor Hypothecair Crediet (Staatsblad, 5-6 Mei 1947, blz. 4592).

Tweede ministerieel besluit van 6 Mei 1947

betreffende de modaliteiten van inkoop van obligatiën der Muntsaneringslening ten gunste van de personen die ten minste vijf en zestig jaar oud zijn (Staatsblad, 25 Mei 1947, blz. 5314).

Gelet op artikel 5 der wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire activa; Herzien het eerste ministerieel besluit van 17 October 1946 betreffende de modaliteiten van inkoop van obligatiën der Muntsaneringslening;

Met het oog op uitbreiding, ten voordele van een categorie bijzonder interessante houders van muntsaneringsrekeningen, van de mogelijkheid tot inkoop door de Schatkist, onder bepaalde voorwaarden, van het niet aangewend saldo van hun obligatiën;

Overwegende dat het billijk en voegzaam is speciale maatregelen te nemen ten gunste van de personen met beperkte bestaansmiddelen,

Besluit :

Artikel 1. — De stortingen in specie verricht ter betaling van de bij wetten van 15, 16 en 17 October 1945 ingevoerde speciale of buitengewone belastingen zullen worden aangewend tot inkoop, à pari, van de obligatiën der Muntsaneringslening toegekend aan de houders van speciale rekeningen voortkomend van de biljettenafgifte of aan de houders van deposito-rekeningen, zonder beperking van het aanvankelijk bedrag van deze rekeningen, voor zover de betrokkenen de 65-jarige leeftijd hebben bereikt op 1 Januari 1947 en, op grond van de wettelijke onthefingen, niet onderhevig zijn aan de aanvullende personele belasting.

De inkomsten, in aanmerking te nemen voor de toepassing van deze schikking, zijn deze verworven over het jaar 1945. Echter mogen de inkomsten over het jaar 1946 of over het jaar 1947 te dien einde in aanmerking komen, voor zover de belanghebbende kan bewijzen dat hij hoofdens het bedrag van deze inkom-

sten niet onderhevig is aan de aanvullende personele belasting.

Art. 2. — Met het oog op validering worden de inkoopaanvragen door de betrokkenen tot onderzoek voorgelegd aan de contrôleur der belastingen in wiens ambtsgebied zij gedomicilieerd zijn. De door laatstbedoelde ingewilligde aanvragen worden daarna door de betrokkenen overgemaakt, tot uitvoering, aan de instelling die de obligatiën in deposito houdt.

Art. 3. — De inkopen zullen verricht worden met ingang van de eerste dag der maand volgend op de datum van de in ontvangsneming, door de depositohoudende inrichtingen van de behoorlijk gevalideerde aanvragen; de ingekochte bedragen zullen naar rato van fr 2.000 per maand bij het begin van elke maand aan de belanghebbenden uitgekeerd worden. De terugbetaalde maandelijke schijven houden op met renten te rekenen van de eerste dag der maand van de uitbetaling.

Art. 4. — De depositohoudende inrichtingen duiden op elk der bij haar ingekomen inkoopaanvragen, de datum van ontvangst en het saldo der rekening van de betrokkene aan, alsmede, naar gelang van de betalingen, de datum van waardegenot en het bedrag van elk derzelve. In de eerste dagen van elke maand notificeren zij, per brief in duplo, aan het Ministerie van Financiën, Dienst der Rijksschuld, Wetstraat 18, te Brussel, het nominaal kapitaal van de obligatiën waarvan de inkoop geschiedt met waardegenot op de eerste dag van bewuste maand. Dadelijk na ontvangst, dekt de Dienst der Rijksschuld dezelve voor het bedrag van deze betalingen.

Art. 5. — De depositohoudende inrichtingen debiteren de rekening « Obligatiën » van de deponenten, met waardegenot op de eerste dag van elke maand, totdat bewuste muntsaneringsrekeningen opgebruikt zijn, voor het bedrag van de verrichte inkopen; zij crediteren, onder dezelfde datum van waardegenot, de in de Schatkist geopende rekening « Saneringsobligatiën ».

De uitvoering van deze verrichting wordt vastgesteld in het schrijven, waarbij de Dienst der Rijksschuld op de hoogte wordt gebracht, door een vermelding, gedagtekend en ondertekend door de tot de inrichting behorende bevoegde personen.

Art. 6. — Het rentepororata in verband met de aldus ingekochte obligatiën zal naderhand door de Schatkist worden uitgekeerd, voor rekening van de betrokkenen, aan de inrichtingen waar de obligatiën vóór de inkoop gedeponereerd waren; deze regeling geschiedt, volgens de bepalingen der artikelen 8 en 9 van het besluit van de Regent dd. 22 November 1945, terzelfder tijd als die van de intresten te bonificeren uit hoofde van de betalingen van speciale belastingen door middel van obligatiën der Muntsaneringslening.

Art. 7. — De personen die de bepalingen van dit besluit verlangen te genieten moeten hun aanvraag vóór 1 November 1947 afgeven bij de contrólleur der belastingen. Deze termijn dient stiïpt in acht genomen.

De houder van verschillende muntsaneringsrekeningen mag slechts één inkoopaanvraag in verband met een dezer rekeningen naar zijn keuze indienen.

Art. 8. — De directeur-generaal der Thesaurie en Rijksschuld is belast met de uitvoering van dit besluit.

Derde ministerieel besluit van 7 Mei 1947

strekkend tot inkoop van de saldi beneden fr 1.000 van de muntsaneringsrekeningen (Staatsblad, 25 Mei 1947, blz. 5345).

Gelet op artikel 5 der wet van 14 October 1945, betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire activa;

Herzien het eerste ministerieel besluit van 17 October 1946 betreffende de modaliteiten van inkoop van obligatiën der Muntsaneringsslening;

Overwegende dat in de meeste depositohoudende inrichtingen nog muntsaneringsrekeningen bestaan, welke bij voormeld besluit niet worden bedoeld doch waarvan het huidig saldo, ingevolge de regeling der speciale belastingen, geen fr 1.000 meer behoort;

Overwegende dat zoveel mogelijk verlichting dient gebracht in het werk rustend op bewuste inrichtingen wegens het bijhouden van de muntsaneringsrekeningen en dat bijgevolg de beheerskosten er van dienen verminderd;

Overwegende, anderzijds, dat het om dezelfde redenen niet aangewezen schijnt de muntsaneringsrekeningen van minder dan fr 1.000, welke krachtens de bepalingen van het besluit van 17 October 1946 inkoopbaar zijn, doch waarvan de houders daartoe binnen de voorgeschreven termijn geen aanvraag hebben ingediend bij de Postcheckdienst in last te handhaven,

Bestuit :

Artikel 1. — De stortingen in geldspeciën, gedaan ter betaling van de speciale of extra-belastingen ingevoerd bij de wetten van 15, 16 en 17 October 1945, worden aangewend tot inkoop, à pari, van de obligatiën der Muntsaneringsslening, toegewezen aan de houders van speciale rekeningen voortkomend van de biljettenafgifte, of aan de houders van depositorekeningen, voor zover het bedrag van de per 30 Juni 1947 op rekening blijvende obligatiën der Muntsaneringsslening lager zij dan fr 1.000.

Art. 2. — Soortgelijke inkopen geschieden amts-halve met waardegenot op 1 Juli 1947; de ingekochte bedragen zullen aan de rechthebbenden geregeld wor-

den vóór 1 Augustus daaropvolgend. De depositohoudende inrichtingen betekenen bij brief in duplo aan het Ministerie van Financiën, Dienst der Rijksschuld, Wetstraat, 18, Brussel, het nominaal kapitaal der obligatiën waarvan de inkoop met waardegenot 1 Juli 1947 is geschied. Dadelijk na ontvangst, zal de Dienst der Rijksschuld ze voor het bedrag der betalingen dekken.

Art. 3. — De depositohoudende inrichtingen zullen de rekening « Obligatiën » der deponenten met waardegenot 1 Juli 1947, voor het bedrag der gedane inkopen debiteren; zij crediteren onder zelfde datum van waardegenot de ter openbare Schatkist geopende rekening « Saneringssobligatiën ».

De uitvoering van deze verrichting wordt vastgesteld in het schrijven, waarbij de Dienst der Rijksschuld op de hoogte wordt gebracht, door een vermelding, gedagtekend en ondertekend door de tot de inrichting behorende bevoegde personen.

Art. 4. — Het renteporata in verband met de ingekochte obligatiën zal naderhand door de Schatkist worden uitgekeerd, voor rekening van de betrokkenen, aan de inrichtingen waar de obligatiën vóór de inkoop gedeponeed waren; deze regeling geschiedt, volgens de bepalingen der artikelen 8 en 9 van het besluit van de Regent dd. 22 November 1945, terzelfder tijd als die van de intresten te bonificeren uit hoofde van de betalingen van speciale belastingen door middel van obligatiën der Muntsaneringsslening.

Art. 5. — De directeur-generaal der Thesaurie en Staatsschuld is belast met de uitvoering van dit besluit.

Ministerieel besluit van 20 Mei 1947

betreffende de 4 pOt. lening van 1947 van 50 miljoen Zwitserse franken aan te gaan onder de waarborg van de Staat door de Regie van Telegraaf en Telefoon (Staatsblad, 25 Mei 1947, blz. 5346).

Bestuit van de Regent van 23 Mei 1947

betreffende de uitgifte van 4 pOt. Schatkistcertificaten van 1947 met vijf of met tien jaar looptijd (Staatsblad, 30 Mei 1947, blz. 5440).

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 1 April 1947

houdende wijziging van dat van 6 Januari 1947 betreffende de levering van zuivelproducten (Staatsblad, 7 Mei 1947, blz. 4668).

Ministerieel besluit van 15 April 1947

waarbij de grondslagen worden vastgelegd voor de verdeling der toelagen aan de rundveekweekverenigingen (Staatsblad, 9 Mei 1947, blz. 4792).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 21 April 1947
houdende verplichting voor de producenten en verdelers van gas, zekere inlichtingen mede te delen (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5222).

Besluit van de Regent van 22 April 1947
houdende aanvaarding van een verzoekschrift ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit dd. 13 Januari 1935, dat toelating verleent tot het inrichten van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 5-6 Mei 1947, blz. 4593).

Besluit van de Regent van 25 April 1947
houdende aanvaarding van een verzoekschrift ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit van 13 Januari 1935, dat toelating verleent tot het inrichten van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 16-17 Mei 1947, blz. 5074).

Dit besluit beperkt de productie in de ondernemingen der draad- en nagelnijverheid, in bepaalde opgaven, tot een maximum van 60 pCt. van het geïnstalleerd productievermogen op 1 December 1938 en verbiedt de installering van supplementaire productiemiddelen dan deze die op 1 December 1938 bestonden.

Besluit van de Regent van 29 April 1947
waarbij verzoekschriften neergelegd bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62, dd. 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het oprichten van een economische reglementering van

de voortbrenging en de verdeling, worden verworpen (Staatsblad, 16-17 Mei 1947, blz. 5078).

Artikel 1. — De gemeenschappelijke verzoekschriften ingediend door het Consortium des Verreries-Flaconneries de Belgique en het Groupement professionnel des Fabricants belges de Bouteilles op 10 April en 30 Juni 1946 bij de Minister van Economische Zaken en Middenstand, bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 dd. 13 Januari 1935, worden verworpen.

Ministerieel besluit van 30 April 1947
waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de metaalverwerkende nijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 16-17 Mei 1947, blz. 5078).

Ministerieel besluit van 10 Mei 1947
houdende wijziging van het ministerieel besluit van 15 Februari 1947, houdende beperking van het verbruik van elektrische energie voor de verlichting der uitstalramen van de magazijnen (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5223).

Het ministerieel besluit van 15 Februari 1947, houdende beperking van het verbruik van elektrische energie voor verlichting der uitstalramen van de magazijnen, wordt opgeschorst tot op datum van 1 October 1947.

Besluit van de Regent van 15 Mei 1947
betreffende de toekenning van toelagen aan de gas-industrie (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5222).

V — ARBEID

Besluitwet van 15 Januari 1947
wijzigende deze van 1 Juli 1942 houdende machtiging tot vordering van personen voor dienst in de Koopvaardij en de Zeevisserij (Staatsblad, 19-20 Mei 1947, blz. 5137).

Besluitwet van 25 Februari 1947
tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden. — Erratum (Staatsblad, 12-13 Mei 1947, blz. 4885).

Besluitwet van 25 Februari 1947
betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor acht feestdagen per jaar. — Erratum (Staatsblad, 31 Mei 1947, blz. 5510).

Besluit van de Regent van 24 Maart 1947
tot vaststelling van de Waarborgfondsbijdrage te vorderen over het dienstjaar 1946 overeenkomstig de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen (Staatsblad, 11 Mei 1947, blz. 4855).

Besluit van de Regent van 2 April 1947
tot bepaling van de algemene modaliteiten van uitvoering der besluitwet van 25 Februari 1947 betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor acht feestdagen per jaar. — Erratum (Staatsblad, 31 Mei 1947, blz. 5511).

Besluit van de Regent van 5 Mei 1947
tot verhoging van het bedrag van de werklozensteun (Staatsblad, 18 Mei 1947, blz. 5112).

Gelet op artikel 7 der besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders;

Gelet op het besluit van de Regent van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van het Voorlopig Steunfonds voor werklozen;

Gelet op de verhoging van de minima-lonen;

Op de voordracht van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Het voor de berekening van het overeenkomstig de bepalingen van artikel 78 van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van het Voorlopig Steunfonds voor Werklozen, in aanmerking genomen bedrag van de lonen, wordt gebracht van 76 op 96 frank per dag voor een volwassen hulparbeider; van 58 op 72 frank per dag voor een volwassen vrouw; van 58 op 72 frank per dag voor de arbeiders van achttien tot twintig jaar; van 44 op 56 frank per dag voor de arbeidsters van achttien tot twintig jaar; van 36 op 46 frank per dag voor de arbeiders beneden achttien jaar, en

van 28 op 36 frank per dag voor de arbeidsters beneden achttien jaar.

Dienvolgens wordt het dagelijks bedrag van de werklozensteun voor deze categorieën van arbeiders onderscheidenlijk gebracht van 38 op 48 frank; van 29 op 36 frank; van 29 op 36 frank; van 22 op 28 frank; van 18 op 23 frank, en van 14 op 18 frank.

Art. 2. — De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op 3 Februari 1947 in werking treedt.

Ministerieel besluit van 6 Mei 1947

tot vaststelling van de refertelonen, met het oog op de toepassing van artikel 79 van het organiek besluit van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van het Steunfonds voor Werklozen (Staatsblad, 18 Mei 1947, blz. 5113).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 5 April 1947

houdende wijziging van het systeem der verdeling van de ingevoerde personenwagens — Erratum (Staatsblad, 9 Mei 1947, blz. 4789).

Ministerieel besluit van 17 April 1947

houdende intrekking en vervanging van het ministerieel besluit van 29 December 1946, houdende intrekking en vervanging van de bepalingen van het besluit van 3 Mei 1946, houdende reglementering van de voortbrenging en van de verdeling van scheikundige producten, verven, vernissen, lakken, schoonheidsproducten en onderhoudsproducten (Staatsblad, 5-6 Mei 1947, blz. 4597).

Ministerieel besluit van 23 April 1947

houdende afschaffing van het ministerieel besluit van 31 Januari 1945 houdende reglementering van de verkoop en het verbruik van geïsoleerde elektrische geleidingen door de fabrikanten en invoerders (Staatsblad, 5-6 Mei 1947, blz. 4598).

Ministerieel besluit van 28 April 1947

betreffende het vervoer van en de handel in alcohol en geestrijke dranken (Staatsblad, 18 Mei 1947, blz. 5104).

Ministerieel besluit van 21 Mei 1947

houdende afschaffing van het besluit van 30 Juli 1946 betreffende de verdeling van rijwielbanden (Staatsblad, 29 Mei 1947, blz. 5381).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Handelsaccoord

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Zweden (Staatsblad, 24 Mei 1947, blz. 5294).

De Belgische Regering, handelend in haar naam zowel als in naam van het Groothertogdom Luxemburg, en de Zweedse Regering hebben op 30 December 1946, te Stockholm, een nieuw handelsaccoord getekend ter vervanging van datgene van 30 Mei 1945.

Het nieuwe accoord, van dezelfde aard als het vorige, is opgevat in een geest van ruime economische samenwerking. Het bevat een clausule van weder-

zijdse welwillendheid, die het mogelijk maakt het in de bijgevoegde lijsten voorziene contingentenkader te overschrijden.

Deze lijsten I et II vertegenwoordigen een programma van handelsverkeer, dat van weerskanten 3 milliard Belgische franken bedraagt.

Men lette op de bijlage bij lijst 1, waarin de Zweedse exporten met bestemming naar Belgisch Congo in de loop van het jaar 1947 uitvoerig opgegeven worden.

Het handelsaccoord van 30 December 1946, dat op 1 Januari 1947 in werking getreden is, werd voor een duur van twaalf maanden gesloten en zal in gemeen-

schappelijk overleg tussen beide regeringen kunnen vernieuwd worden.

Een Gemengde Commissie is gelast te waken voor de toepassing van het accoord en alle voorstellen te doen met het oog op de uitbreiding der economische en financiële betrekkingen tussen de Verdragsluitende Landen.

Handelsovereenkomst

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Turkije (Staatsblad, 23 Mei 1947, blz. 5271).

De Belgische Regering, handelend zowel in haar naam als in naam van de Luxemburgse Regering, en de Turkse Regering hebben, op 12 Maart 1947, te Ankara, een *handelsaccoord*, een *modus vivendi*, waarbij beide landen aan elkaar de behandeling van de meest begunstigde natie toekennen, alsmede een *betalingsaccoord* getekend.

In tegenstelling met de overeenkomsten met andere landen gesloten, bevat het handelsaccoord geen lijsten van uit te wisselen goederen. Het voorziet slechts dat het ruilverkeer zal geschieden overeenkomstig de algemene régimes van in- en uitvoer, die in elk der beide landen van kracht zijn.

De wederzijds verzonden goederen, waarvan de tegenwaarde meer dan honderd Turkse ponden, of het æquivalent daarvan in een andere munt bedraagt, zullen voortaan moeten vergezeld zijn van een *bewijs van oorsprong*, dat door de bevoegde overheden van het uitvoerend land zal afgeleverd worden.

Een Gemengde Commissie is belast met de toepassing van het handelsaccoord en zal al de voorstellen mogen doen, welke voor doel hebben de uitbreiding der economische betrekkingen tussen beide landen te vergemakkelijken.

Het betalingsaccoord voorziet dat de betalingen, in principe, in beide richtingen in U.S.A.-dollars zullen geschieden. Zijn werking wordt aan de Nationale Bank van België en aan de Centrale Bank van de Turkse Republiek toevertrouwd.

Deze drie overeenkomsten treden in werking op 26 Maart 1947. Het handelsaccoord en het betalingsaccoord zullen een geldigheidsduur van één jaar hebben. De *modus vivendi* is voor een onbepaalde duur gesloten, terwijl de Verdragsluitende Partijen echter het recht hebben hem op elk ogenblik, mits een preadvies van drie maanden, op te zeggen.

VIII — VERKEERSWEZEN

Ministerieel besluit van 17 Mei 1947

betreffende de doorvoer van wapens, ammunitie en oorlogsmateriaal kunnende dienen tot de oorlog (Staatsblad, 23 Mei 1947, blz. 5266).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 3 April 1947

waardoor zekere producten en zekere prestaties of diensten aan het stelsel van de normale prijs onderworpen worden. — Erratum (Staatsblad, 9 Mei 1947, blz. 4789).

Ministerieel besluit van 22 April 1947

houdende wijziging en aanvulling van dit dd. 14 October 1946, waardoor de suikerwerkartikelen en de pralines aan het stelsel van de normale prijs onderworpen worden, gewijzigd en aangevuld door het ministerieel besluit dd. 13 Februari 1947 (Staatsblad, 5-6 Mei 1947, blz. 4597).

Ministerieel besluit van 23 April 1947

houdende vaststelling der maxima-prijzen van rijwielen, kaders en toebehoren voor rijwielen (Staatsblad, 12-13 Mei 1947, blz. 4882).

Door dit besluit wordt het besluit dd. 5 Maart 1945 houdende vaststelling van de maxima-prijzen dezer

producten afgeschaft; deze laatste zullen voortaan onderworpen worden aan de niet-specifieke beschikkingen van de besluiten van 1 Juli 1946, 17 Mei 1946, 24 Mei 1946 en 27 Februari 1947.

25 April 1947

Toepassing van de besluitwet van 21 Augustus 1946 (stabilisatie van de lonen) (Staatsblad, 25 Mei 1947, blz. 5318).

Door dit besluit wordt, op aanvraag van het Paritair Comité van de Steenfabrieken der Rupelstreek, een veralgemeend tarief vastgesteld der uitbetaalde lonen in deze nijverheid.

Ministerieel besluit van 28 April 1947

houdende aanvulling van het ministerieel besluit van 10 Maart 1947, houdende vaststelling van de maxima-prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten bij vertrek uit de mijnen of de brikettenfabrieken, der cokes en kolenteer af cokesfabrieken, der pri-

maire en secondaire derivaten van kolenteer en der derivaten van lichte oliën afkomstig van gasdebenzolerig af distillatiefabrieken (Staatsblad, 12-13 Mei 1947, blz. 4883).

Artikel 1. — De cokesfabrieken die de overdrachts-taxe betalen op de kolen welke zij in oven zetten, zijn er toe gemachtigd de verkoopprijzen der cokes met deze kolen voortgebracht te verhogen met een som gelijk aan 4,5 pCt. van het bedrag van de prijzen vertrek, vastgesteld door het ministerieel besluit van 10 Maart 1947, houdende vaststelling van de maxima-prijzen der steenkolen of steenkoolbriketten bij vertrek uit de mijnen of de brikettenfabrieken, der cokes en kolenteer af cokesfabrieken, der primaire en secundaire derivaten van kolenteer en der derivaten van lichte oliën afkomstig van gasdebenzolerig af distillatiefabrieken, verhoogd met de toeslagen die aan de koper mogen in rekening gebracht worden ingevolge de beschikkingen van het bovenvermeld besluit.

Ministerieel besluit van 3 Mei 1947

houdende wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 7 Maart 1947, houdende aanvulling van het ministerieel besluit van 13 Februari 1947, houdende vaststelling der maxima-prijzen voor de prestaties in de ververijen (Staatsblad, 30 Mei 1947, blz. 5443).

Besluit van de Regent van 9 Mei 1947

betreffende de toekenning van een vergoeding op de gewone rantsoeneringsprijs der brandstoffen voor huishoudelijk gebruik (Staatsblad, 11 Mei 1947, blz. 4852).

Ministerieel besluit van 12 Mei 1947

houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 10 Maart 1947 houdende vaststelling van de maxima-prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten bij vertrek uit de mijnen of de brikettenfabrieken, der cokes en kolenteer af cokesfabrieken, der primaire en secundaire derivaten van kolenteer en der derivaten van lichte oliën afkomstig van gasdebenzolerig af distillatiefabrieken en van bruinkolenbriketten (Staatsblad, 29 Mei 1947, blz. 5380).

Besluit van de Regent van 15 Mei 1947

betreffende de toekenning van toelagen aan de gas-industrie (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5222).

Ministerieel besluit van 17 Mei 1947

houdende vaststelling der maxima-prijzen voor klompen (Staatsblad, 22 Mei 1947, blz. 5224).

Ministerieel besluit van 17 Mei 1947

houdende vaststelling der maxima-verkoopprijzen voor de dagbladen (Staatsblad, 29 Mei 1947, blz. 5384).

Ministerieel besluit van 27 Mei 1947

houdende afschaffing en vervanging van de besluiten van 11 Februari 1946 en 20 Juli 1946, betreffende de vaststelling der prijzen in de kinema's (Staatsblad, 31 Mei 1947, blz. 5508).

Ministerieel besluit van 28 Mei 1947

houdende vaststelling van de maxima-prijzen der petroleumproducten (Staatsblad, 30 Mei 1947, blz. 5445).

XI — WEDEROPBOUW EN OORLOGSSCHADE

Ministerieel besluit van 29 April 1947

houdende vaststelling van de uiterste datum van indiening van de aanvragen om vergoeding voor door de vijand onder de bezetting gedane logies-opeisingen (Staatsblad, 11 Mei 1947, blz. 4848).

Besluit van de Regent van 20 Mei 1947

houdende oprichting der plaatselijke Comité's voor Wederopbouw (Staatsblad, 23 Mei 1947, blz. 5269).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALL- GELD
	Disconto					Beleningen van en voorschotten op : (*)						
	Door de N.B.B. vooraf geviseerde bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederenin- en uitvoer	Bij de bank gedomicileerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedomicileerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	(Vijfjarige Schatkistcertificaten 1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische financiële voorschotten op het buitenland.	Andere overheidsfondsen	
1945 Jaargemiddelde	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,46	2,58	3,—	3,50	3,—	0,62
1946 Jaargemiddelde	1,17	1,87	1,92	2,67	3,17	2,—	2,1875	2,375	3,17	3,59	3,17	0,58
1946 April	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Mei	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Juni	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Juli	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Augustus	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
September	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
October	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
November (van 7 af)	2,—	2,50	2,75	3,50	4,—	2,—	2,1875	2,375	4,—	4,—	4,—	1,—
December (van 19 af)	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
1947 Januari	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Februari	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Maart	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
April	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Mei	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Juni	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—

(1) Met ingang van 16 December 1946 worden de geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van goedereninvoer of uitvoer in disconto genomen tegen de discontorente toepasselijk op de bij de bank gedomicileerde accepten en warrants.

(*) Quotiteit van het voorschot in Juni 1947 :

Schatkistcertificaten met 4, 8 en 12 maanden looptijd en meer	95 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financiële voorschotten op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen.	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.		
Kasbons op 1 jaar van de N.M.K.N.	95 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor-opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 20.000 (1)	fr. 20.000 tot 100.000 (1)	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1945	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,04
1946	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,—
Maandgemiddelden :									
1946 April	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Mei	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Juni	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Juli	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Augustus	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
September	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Nov. 1 ^o halfmaand	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
2 ^o halfmaand	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
1947 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Met ingang van 1 Juli 1946, bedraagt de rentevoet 3 pCt. voor deposito's tot fr 30.000 en 1,5 pCt. voor deposito's van fr 30.000 tot fr 100.000.

(2) Depositorrekeningen op één jaar en meer.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTERING DER EDELE METALEN

9

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35	81. 8	326/0	(1) 20,0625	42 3/4	134. 4	64
1945 31 December	172/3	35	102. 4	409/0	44,—	70 5/8	159. 4	76
1946 31 December	172/3	35			55,50	88 1/2		
Maandgemiddelden :								
1946 April	172/3	35	98. 2	392/6	44,—	70 5/8	163. 7	78
Mei	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	181. 2	87
Juni	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	175. 4	84
Juli	172/3	35	94. 2	376/6	44,—	83 5/8	160.15	77
Augustus	172/3	35	98. 6	385/6	53,93	90 1/8	166.11	80
September	172/3	35	99. 7	397/9	55,50	90 1/8	166. 8	80
October	172/3	35	99.14	399/6	55,50	90 1/8	165. 8	79
November	172/3	35	99.11	398/9	55,50	90 1/8	151. 9	73
December	172/3	35	100. 1	400/3	55,50	87 1/10	142. 8	68
1947 Januari	172/3	35	104. 4	417/0	55,50	76 3/4	152. 7	73
Februari	172/3	35	105. 0	420/0	44,47	72 1/4	156. 7	75
Maart	172/3	35	104. 0	416/0	47,08	77,34	163. 1	78
April	172/3	35	106. 2	424/6	45,83	75,63	169. 5	81
Mei	172/3	35	109.11	438/9	44,10	72,62	168. 4	81
Juni	172/3	35	113. 9	454/3	41,45	66,99	172. 1	83

(1) Notering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 rouble = 16 annas; 1 rouble = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 30 JUNI 1947

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(in Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuele koers	Transfers		Biljetten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	176,625	176,50	176,75	175,85	176,80
1 U. S.-dollar	—	43,70	43,96	43,50	44,—
1 Canadese dollar	—	43,96	44,06	43,75	44,25
100 Franse franc	36,7969	36,75	36,84	36,40	36,95
100 Nederlandse gulden	1.652,—	1.648,—	1.656,—	1.635,—	1.662,—
100 Congolese frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Zweedse kroon	12,1936	12,16	12,23	12,10	12,25
1 Zwitserse frank	10,1275	10,10	10,15	10,05	10,20
1 Deense kroon	9,1326	9,10	9,16	9,05	9,25
1 Noorweegse kroon	8,83125	8,80	8,85	8,75	8,90
100 escudos	176,625	175,75	177,60	175,—	178,—
100 Tsjechoslowaakse kroon	87,655	87,39	87,92	86,80	88,50
100 lira	—	Veranderlijke koers, om de vijftien dagen vastgesteld door het Ufficio Italiano dei Cambi.			
100 pesetas	400,—	Toe te passen koers voor de stortingen in Bfr., op de rekening van het Instituto Español de Moneda Extranjera.			

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		1 Mei 1940	3 Maart 1947	1 April 1947	2 Mei 1947	2 Juni 1947
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	51,75	64,30	64,10	64,—	63,50
3 pCt. Schuld, 2° reeks	100,—	65,80	90,60	91,—	90,70	90,70
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	69,25	83,25	83,—	82,90	82,65
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	—	79,—	79,10	78,75	78,70
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	79,50	91,40	91,55	92,—	92,35
Bevrijdingslening, 4 % 1945	100,—	—	89,05	89,30	89,65	89,45
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	—	99,95	100,05	100,20	100,—
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	—	100,85	100,80	100,90	101,—
Vijf- tien- twintigjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	—	99,45	99,75	99,90	99,60
Tienjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	—	93,65	94,20	94,90	94,70
4 pCt. Lotenlening van 1933	1.050,—	901,—	1.122,—	1.116,—	1.110,—	1.108,—
Lotenlening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	411,—	515,—	513,—	509,—	509,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	—	940,—	943,—	941,—	938,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	443,—	541,—	541,—	538,—	535,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) ..	500,—	511,—	624,—	653,—	620,—	595,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Ned. schijf) ..	500,—	510,—	608,—	626,—	623,—	599,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Belg. schijf) ..	500,—	391,—	511,—	520,—	510,—	502,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli ..	100,—	56,—	73,90	74,35	74,50	74,90
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	—	81,60	81,25	81,15	80,80
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	129,50	280,—	284,—	302,—	294,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Schuld 1904	100,—	64,45	78,80	78,70	78,50	78,65
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	77,50	91,40	91,55	91,85	92,15
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	65,50	82,50	82,50	82,50	82,50

(*) In de regel zijn de coupons der leningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

DATUM	Algemeen Indexcijfer	Verzekering-maats., bank en beleggingsmaats.	Omroerende en hypotheek. ondernemingen	Hotelbedrijven	Tramwegen en Buurt- en spoorwegen	Trusts van tram-wegen en elec-triciteits-ondernemingen	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Metaal-industriën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglas-fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diverse
-------	----------------------	--	--	----------------	-----------------------------------	--	--------------------------------------	-------------------	--------------------------------	-------------	--------------------------------	-----------------------	---------------	-------------	-----------------------------	-------------------------	---------	---------

Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand

1947 1 April	96	95	93	94	101	98	95	90	93	90	91	95	94	97	99	94
2 Mei	101	102	100	99	100	103	102	114	101	104	94	98	99	101	101	101

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100

1946 1 Maart ...	250	209	334	162	176	163	233	172	273	256	272	575	389	356	338	272
1 April	258	217	339	165	176	174	247	174	288	273	283	585	407	360	345	283
2 Mei	266	224	356	159	167	167	269	194	308	263	282	584	420	400	353	319
3 Juni	258	214	346	151	172	165	257	182	302	235	275	559	422	392	342	320
1 Juli	246	203	321	142	167	154	244	172	282	227	244	529	407	377	331	304
1 Augustus ..	256	210	322	142	172	158	253	179	305	231	256	533	416	386	353	311
2 September ..	261	213	346	151	170	157	266	182	322	222	267	546	431	404	360	323
1 October ..	244	201	316	136	153	141	250	165	304	206	240	495	398	391	343	303
4 November ..	249	198	302	134	156	151	252	163	303	236	240	494	385	380	355	298
2 December ..	242	186	299	128	147	146	242	155	297	227	235	456	372	373	353	293
1947 3 Januari ..	226	175	268	123	134	134	229	143	268	209	221	405	347	350	335	276
3 Februari ..	211	175	255	115	123	128	213	145	244	206	186	364	313	315	308	263
3 Maart	199	169	247	110	112	120	200	135	240	192	187	351	307	313	286	253
1 April	192	161	229	103	113	118	190	122	223	173	171	332	290	304	283	238
2 Mei	194	165	228	102	113	121	194	139	225	180	160	327	286	308	287	237
2 Juni	166	144	199	93	96	107	171	122	194	157	142	272	243	259	237	205

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

15

	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1945 (1)	134	112	108	3.797	6.715	3.909	6.823
1946	245	253	234	6.300	11.145	6.553	11.379
1946 April	20	25	24	685	1.214	710	1.238
Mei	20	23	21	786	1.342	809	1.363
Juni	19	19	18	455	787	474	805
Juli	22	25	23	499	921	524	944
Augustus	20	22	20	557	1.055	579	1.075
September	21	21	19	507	867	528	886
October	23	24	21	450	755	474	776
November	18	18	17	420	727	438	744
December	20	20	18	414	652	434	670
1947 Januari	21	21	20	374	607	395	627
Februari	20	16	14	331	504	347	518
Maart	20	18	16	377	554	395	570
April	20	16	15	327	443	343	458
Mei	18	14	12	264	345	278	357
Juni	21	16	14	364	410	380	424

(1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945.

IV — NOTERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen			
	Koers				Rendement (t. o. v. de koers alleen)				Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement		
	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. ½ pCt.	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. ½ pCt.				
1946 1 April	100,—	99,80	96,65	96,23	100,02	4,00	4,01	4,14	4,16	4,50	97,98	4,45
2 Mei	100,—	99,80	96,52	95,18	99,36	4,00	4,01	4,14	4,20	4,53	97,31	4,48
3 Juni	100,—	99,75	96,20	94,62	98,61	4,00	4,01	4,16	4,23	4,56	96,70	4,51
1 Juli	94,75	96,50	94,75	93,19	97,15	4,22	4,14	4,22	4,29	4,63	95,19	4,58
1 Augustus	92,40	92,75	93,03	91,34	97,82	4,33	4,31	4,30	4,38	4,60	95,28	4,57
2 September ..	92,20	92,15	92,30	91,86	97,34	4,34	4,34	4,33	4,35	4,62	94,95	4,59
1 October	91,80	92,—	91,70	92,11	97,61	4,36	4,35	4,36	4,34	4,61	95,13	4,58
4 November	91,15	91,40	91,20	91,42	97,08	4,39	4,38	4,39	4,38	4,64	94,77	4,60
2 December	90,55	91,—	90,67	89,74	96,18	4,42	4,40	4,41	4,46	4,68	93,88	4,64
1947 3 Januari	90,70	90,70	90,27	89,17	96,05	4,41	4,41	4,43	4,49	4,69	93,76	4,65
3 Februari	91,15	91,—	v 90,92	v 90,65	v 98,33	4,39	4,40	v 4,40	v 4,41	v 4,68	v 96,56	v 4,60
3 Maart	91,40	91,40	v 90,72	v 90,67	v 98,34	4,38	4,38	v 4,41	v 4,41	v 4,68	v 96,53	v 4,60
1 April	91,55	91,55	v 91,10	v 91,24	v 98,33	4,37	4,37	v 4,39	v 4,38	v 4,68	v 96,90	v 4,59
2 Mei	92,—	91,85	v 91,06	v 90,63	v 98,17	4,35	4,35	v 4,39	v 4,41	v 4,68	v 96,42	v 4,60
2 Juni	92,35	92,15	v 90,93	v 89,29	v 97,14	4,33	4,34	v 4,40	v 4,48	v 4,63	v 95,31	v 4,66

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op biz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN (*)

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

17

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1945.....	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.965	602.926	482.024
1946.....	1.372	1.900.554	1.388.573	2.096	623.881	560.783	651	3.595.613	3.195.352	2.587.184
1946 5 eerste maanden.....	530	618.809	429.149	931	264.591	230.672	230	1.466.394	877.962	750.299
(*) 1947 5 eerste maanden.....	551	628.268	508.854	727	213.744	201.810	304	2.777.919	2.930.665	2.274.696
1946 Maart.....	94	91.830	67.312	202	61.945	50.016	42	198.936	141.866	127.141
April.....	101	136.355	82.822	209	47.556	43.383	51	127.883	107.437	55.860
Mei.....	105	145.585	72.803	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316
Juli.....	117	122.462	109.786	181	40.127	36.414	44	140.715	165.523	106.046
Juni.....	122	145.240	206.588	209	72.159	67.864	50	109.635	93.241	76.505
Augustus.....	80	63.391	55.459	127	42.640	38.896	35	91.565	121.556	64.205
September.....	107	125.207	104.272	137	43.765	41.927	42	107.490	108.100	70.705
October.....	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	56	541.590	804.206	546.415
November.....	128	404.893	216.773	139	50.946	45.734	62	276.736	193.753	149.858
December.....	189	245.563	201.397	208	62.725	57.813	126	861.488	841.011	823.151
(*) 1947 Januari.....	116	175.043	151.507	139	39.280	37.257	56	630.747	409.567	281.023
Februari.....	111	95.110	66.235	166	42.347	41.098	42	183.474	253.755	215.392
Maart.....	112	140.056	124.485	166	53.376	49.715	68	1.205.261	1.805.035	1.430.239
April.....	119	94.234	85.598	144	43.642	41.946	68	362.060	170.822	127.910
Mei.....	93	123.825	81.029	112	35.099	31.794	70	396.377	291.436	220.123

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gesamen- lijke uitgiffen Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leningen (4)	Netto- uitgiffen (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1945.....	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.456
1946.....	41	880.800	6.600.587	156.550	1.312.739	1.122.416	14.008	3.125.727
1946 5 eerste maanden.....	16	397.300	2.158.662	40.893	446.676	48.755	—	1.352.882
(*) 1947 5 eerste maanden.....	19	562.500	4.335.177	34.987	474.976	1.280.448	—	1.827.423
1946 Maart.....	2	62.000	357.641	4.517	104.972	26.794	—	179.220
April.....	5	49.150	340.498	3.114	68.249	2.520	—	163.566
Mei.....	6	135.150	770.944	27.327	79.774	18.934	—	581.927
Juni.....	4	55.000	373.112	280	78.943	51.300	14.008	163.275
Juli.....	3	90.000	500.640	3.387	165.093	13.924	—	265.327
Augustus.....	3	46.000	273.587	13.387	48.589	31.803	—	137.555
September.....	—	—	277.072	125.125	81.706	21.887	—	113.436
October.....	4	45.000	971.123	15.802	102.909	336.698	—	274.222
November.....	6	158.000	807.592	78.398	115.710	21.672	—	611.381
December.....	5	89.500	1.238.799	4.278	273.113	596.377	—	306.649
(*) 1947 Januari.....	3	160.000	773.890	—	134.544	33.635	—	451.604
Februari.....	5	256.000	647.212	5.073	59.187	143.591	—	381.020
Maart.....	3	34.000	2.032.517	25.128	142.015	940.308	—	581.248
April.....	2	22.500	331.198	756	67.841	63.721	—	147.157
Mei.....	6	100.000	550.360	4.030	71.389	99.193	—	266.394

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiffen begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiffen, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

(*) Sedert Januari 1947, werden de gegevens van deze tabel ons verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDSEN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken)

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MEI 1947

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.			KAPITAALSVERHOOGINGEN. (naamloze vennoot.) (command. vennoots. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEREMIN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominaal waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominaal waarde												

1. — Naar hun geographische ligging

België	90	73.825	68.029	112	35.099	31.794	69	391.177	279.436	208.123	6	100.000	—	2.830	58.389	99.193	39.928	100	103.987
van 1 tot 5 mill.	13	26.950	24.545	3	9.650	9.650	16	30.890	42.640	34.159	2	5.000	—	76	32.292	19.145	15.400	—	3.227
van 5 tot 10 mill.	4	31.200	23.400	—	—	—	5	189.200	36.000	27.450	1	10.000	—	—	17.094	15.500	16.000	—	6.500
van 10 tot 20 mill.	2	40.000	10.000	—	—	—	8	86.200	97.279	89.224	2	35.000	—	3.954	—	27.485	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	3	72.552	98.421	53.514	1	50.000	—	—	—	31.000	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.000
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	93	123.825	81.029	112	35.099	31.794	70	396.377	291.436	220.123	6	100.000	—	4.030	71.389	99.193	39.928	100	110.487

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	74	25.675	23.084	109	25.449	22.144	38	17.535	16.996	15.776	—	—	—	—	22.003	6.063	8.528	100	760
van 1 tot 5 mill.	13	26.950	24.545	3	9.650	9.650	16	30.890	42.640	34.159	2	5.000	—	76	32.292	19.145	15.400	—	3.227
van 5 tot 10 mill.	4	31.200	23.400	—	—	—	5	189.200	36.000	27.450	1	10.000	—	—	17.094	15.500	16.000	—	6.500
van 10 tot 20 mill.	2	40.000	10.000	—	—	—	8	86.200	97.279	89.224	2	35.000	—	3.954	—	27.485	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	3	72.552	98.421	53.514	1	50.000	—	—	—	31.000	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.000
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	93	123.825	81.029	112	35.099	31.794	70	396.377	291.436	220.123	6	100.000	—	4.030	71.389	99.193	39.928	100	110.487

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

18
19
20

VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)

(Langlopende leningen
door openbare uitgifte geplaatst.)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1945.....	13.112	Can. \$ 18
1946.....	65.629	Can. \$ 34 \$ U.S. 100
1946 Juni.....	—	Can. \$ 7 \$ U.S. 11
Juli.....	1.500	\$ Can. 3 \$ U.S. 3
Augustus.....	450	\$ U.S. 4
September.....	400	\$ U.S. 3
October.....	400	Can. \$ 2
November.....	—	Can. \$ 5
December.....	—	—
1947 Januari.....	—	—
Februari.....	300	—
Maart.....	—	—
April.....	1.050	—
Mei.....	550	Zw. fr. 50
Juni.....	3.558	—

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN	
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten	Netto terugbetaald
	(duizenden franken)			
1945.....	1.781.174	41.506	740.481	597.286
1946.....	1.154.595	678.381	1.208.349	896.085
1946 April.....	77.531	1.105	134.371	43.756
Mei.....	64.741	150.566	98.425	93.291
Juni.....	53.001	164.874	90.316	39.827
Juli.....	78.071	1.419	73.767	10.729
Augustus.....	124.556	1.065	113.207	22.875
September.....	84.835	23.234	94.945	34.999
October.....	148.646	3.204	47.260	41.902
November.....	124.610	148.848	30.862	80.375
December.....	149.616	168.100	63.948	159.804
1947 Januari.....	97.251	122.185	161.848	219.904
Februari.....	93.598	51.292	228.325	293.099
Maart.....	88.149	13.654	181.642	132.131
April.....	78.093	47.593	82.904	145.781
Mei.....	60.192	60.458	96.208	45.973
Juni.....	96.836	3.165	40.960	188.854

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)

TIJDVAK	Bedrag naar de gnfnde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1945 Maandgemid. ...	248.236
1946 Maandgemid. ...	648.151
1946 April.....	575.290
Mei.....	700.643
Juni.....	668.968
Juli.....	794.033
Augustus.....	721.505
September.....	667.291
October.....	764.299
November.....	679.145
December.....	723.844
1947 Januari.....	701.445
Februari.....	617.267
Maart.....	707.193
April.....	680.214
Mei.....	735.505
Juni.....	768.137

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zooals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

Tijdvak (einde maand)	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld (3) (binnen- landse)	Kortlopende schuld (4)			Particuliere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- menlijke schuld (1) (6)
	binnenlandse			buiten- landse (1) (2)		binnen- landse	buiten- landse (2)	totale		
	directe	indirecte	totale							
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1945 December	44.375	7.953	52.328	5.459	34.239	96.089	697	96.786	16.524	205.336
1946 Maart	105.612	7.935	113.547	7.175	33.191	95.498	484	95.982	14.166	264.061
Juni	102.712	7.928	110.640	10.205	32.245	91.375	484	92.219	14.408	259.717
September	100.037	7.856	107.893	10.980	29.103	92.176	484	92.660	14.701	255.337
December	96.811	7.854	104.665	11.232	28.577	93.283	484	93.767	15.866	254.108
1947 Maart	91.922	7.835	99.757	9.887	28.048	105.249	229	105.478	14.725	257.895
Juni	90.560	7.828	98.388	10.291	30.088	105.367	226	105.593	16.075	260.435

(1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden, zegge fr 19.151 miljoen (fr 12.673 miljoen per 31 Maart 1940).

(2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse franc nominaal kapitaal; met ingang van 31 Maart 1945 is de 5 1/2 pCt. lening 1934 berekend op de basis van 2.907,75 Belgische frank voor 1.000 Franse franc nominaal kapitaal.

(3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(4) Certificaten met ten minste één jaar looptijd.

(5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.

(6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN

VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

Tijdvak (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd		Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd (1)	Met meer dan vijf jaar looptijd (2)	Totaal
	Schatkist- certificaten	Daarmee gelijk- gestelde fondsen				
1940 Maart	3.075	263	—	152	931	4.421
1945 December	42.046	—	—	550	1.153	43.749
1946 Maart	47.918	—	—	550	1.153	49.621
Juni	47.680	—	—	550	1.153	49.383
September	49.594	—	—	550	1.142	51.286
December	49.551	—	—	550	1.137	51.238
1947 Maart	48.978	—	—	550	1.137	50.665
Juni	48.389	—	—	550	1.137	50.076

(1) Behalve op 31 Maart 1940, fondsen verworven krachtens de wet van 19 Juli 1932.

(2) Behalve op 31 Maart 1940, incl. het bedrag van de krachtens de wet van 27 December 1930 aan de Nationale Bank afgegeven Schatkistbon van fr 500 miljoen.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

26

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1945.....	9.440	2.593	8.124	20.157	—
1946.....	13.014	7.115	16.542	36.671	—
1946 April.....	1.040	543	1.423	3.006	11.154
Mei.....	825	497	1.378	2.700	13.854
Juni.....	912	474	1.259	2.645	16.499
Juli.....	1.201	496	1.324	3.021	19.520
Augustus.....	938	557	1.376	2.871	22.391
September.....	1.030	691	1.507	3.228	25.619
October.....	1.314	858	1.706	3.878	29.497
November.....	965	847	1.640	3.452	32.949
December.....	1.330	938	1.454	3.722	36.671
1947 Januari.....	1.805	799	1.749	4.353	4.353
Februari.....	1.171	788	1.360	3.319	7.672
Maart.....	1.399	758	1.718	3.875	11.547
April.....	1.326	754	1.585	3.665	15.211
Mei.....	1.350	720	1.524	3.594	18.805
Juni.....	1.239	761	1.518	3.518	22.322

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1946 en 1947 vóór 31 Mei 1947**
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

	BEGROTINGSJAAR 1946		BEGROTINGSJAAR 1947		MEI 1947	
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van	
					begrotingsj. 1946	begrotingsj. 1947
I. Directe belastingen	13.889	12.720	2.567	2.378	676	674
II. Douanen en accijnzen	7.367	2.847	3.538	2.439	12	708
waarvan douanen.....	2.146	400	1.237	953	—	266
accijnzen.....	4.300	2.440	1.856	1.457	—	401
bijzondere verbruikstaxes.....	852	—	426	—	1	46
III. Registratie	16.531	9.950	7.928	5.500	—	1.524
waarvan registratie.....	1.675	1.200	629	500	—	127
orfenissen.....	946	900	376	375	—	87
zegel en gelijkgestelde taxes.....	13.733	7.750	6.826	4.582	—	1.293
Totaal...	37.787	25.517	14.033	10.317	688	2.906
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 12.270		+ 3.716			

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1946 en 1947 vóór 30 Juni 1947**
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

	BEGROTINGSJAAR 1945 (1)		BEGROTINGSJAAR 1946		SEPTEMBER 1946	
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het	
					begrotingsj. 1946	begrotingsj. 1947
I. Directe belastingen	14.534	12.720	3.160	3.022	645	594
II. Douanen en accijnzen	7.201	2.847	4.464	2.926	(1) 165	926
waarvan douanen.....	2.146	400	1.547	1.142	—	310
accijnzen.....	4.134	2.440	2.412	1.750	— 165	555
bijzondere verbruikstaxes.....	854	—	483	—	—	56
III. Registratie	16.532	9.950	9.446	6.602	—	1.518
waarvan registratie.....	1.675	1.200	755	600	—	125
orfenissen.....	947	900	449	450	—	72
zegel en gelijkgest. taxes.....	13.733	7.750	8.130	5.500	—	1.305
Totaal...	38.267	25.517	17.070	12.550	480	3.037
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 12.750		+ 4.520			

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

(1) Rectificatie.

INKOMEN EN SPAREN

30

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Mei 1947

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UISLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	5	5	—	32.000	8.970	3.683	—	1.150	—	—
Verzekeringen	33	28	5	165.023	241.115	41.853	2.336	24.712	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen	128	100	28	1.166.484	1.121.649	115.630	2.468	80.686	199.307	6.773
Kleinhandel	29	21	8	45.000	11.096	17.048	1.246	391	10.899	545
Groothandel en buitenlandse handel	146	112	34	261.507	193.883	60.316	3.373	12.253	150	1
Metaalverwerkende nijverheid	87	74	13	449.246	434.337	154.249	5.546	37.136	4.909	213
Ijzer- en staalboortbrengende nijverheid	6	4	2	87.850	90.897	12.572	125	3.409	1.746	79
Non-ferro metaalnijverheid	12	11	1	129.460	437.888	61.152	43	27.130	5.000	200
Textielnijverheid	93	88	5	687.676	729.515	165.498	1.929	50.503	18.100	786
Voedingsnijverheid	54	31	23	189.838	135.187	28.061	6.623	12.826	26.794	1.072
Houtnijverheid	28	20	8	44.090	52.216	21.432	6.662	7.138	5.255	236
Scheikundige nijverheid	57	46	11	746.655	84.310	85.093	4.230	24.883	102.478	4.124
Glasnijverheid	9	8	1	139.245	281.986	53.604	595	14.730	—	—
Electriciteit	16	16	—	1.013.225	576.836	124.676	—	90.720	25.000	1.000
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	14	12	2	62.075	28.937	11.124	34	2.065	—	—
Papierijverheid en grafische bedrijven	14	13	1	236.150	299.052	59.107	50	21.738	366	18
Verkeer	74	53	21	218.491	66.279	44.971	4.722	20.309	19.932	895
Toerisme	21	15	6	16.644	9.190	3.614	1.862	746	—	—
Tusschenhandel	41	33	8	49.452	— 662	5.047	1.084	113	150	9
Oude en afvalgoederen	4	3	1	10.500	4.091	2.885	2	819	—	—
Bouwbedrijf	28	21	7	127.841	28.721	22.212	862	9.736	—	—
Kolennijverheid	18	10	8	702.903	788.118	54.281	14.265	276	67.010	2.941
Kleinnijverheid	5	5	—	10.097	— 1.064	1.295	—	136	—	—
Cement- en aanverwante nijverheid	6	6	—	19.332	18.719	6.877	—	967	—	—
Groeven	12	9	3	120.055	37.813	10.980	494	8.277	—	—
Kalknijverheid	7	6	1	24.445	950	1.509	264	—	—	—
Keramische nijverheid	9	8	1	20.950	46.005	3.346	20	304	—	—
Tabaksnijverheid	10	7	3	147.350	30.523	10.734	1.354	262	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	16	10	6	10.499	2.947	1.407	850	146	—	—
Film, schouwburgen	14	10	4	10.667	743	3.382	748	653	118	8
Ambachtswezen	24	20	4	61.130	20.540	6.559	676	1.495	—	—
Landbouw, tuinbouw, visscherij, veeteelt	59	41	18	218.235	35.717	30.823	2.039	15.312	5.000	245
Diversen (niet genoemd)	3	2	1	10.300	980	163	66	—	2.740	137
TOTAAL	1.082	848	234	7.240.405	5.816.984	1.225.183	64.568	471.021	494.954	19.282

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken en financiële vennootschappen	1	1	—	5.000	800	269	—	—	—	—
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	1	1	2.600	1.454	18	35	7	—	—
Landbouwvennootschappen	4	4	—	54.788	14.737	5.519	—	3.954	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemengd	1	1	—	1.250	— 469	475	—	—	—	—
TOTAAL	8	7	1	63.638	16.522	6.281	35	3.961	—	—

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	2	—	2	5.500	— 321	—	—	589	—	—
Tramwegen	2	1	1	40.000	38.092	1.657	12.670	—	33	1
Plantages, koloniale vennootschappen	3	3	—	57.300	45.949	4.618	—	528	—	—
Diverse vennootschappen	13	11	2	748.047	721.142	29.505	144	2.255	—	—
TOTAAL	20	15	5	850.847	804.862	35.780	13.403	2.783	33	1
Algemeen totaal	1.110	870	240	8.154.890	6.638.368	1.267.244	78.006	477.765	494.987	19.283

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Mei 1947 betaalbaar gesteld:

	(duizenden franken)
Coupons van directe Staatsleningen	27.163
Coupons van leningen van de Kolonie	—
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	29.044
Coupons van verscheidene leningen	32.009
	88.216
Coupons van buitenlandse Staatsleningen	32.092

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN (*) (vervolg)

Retrospectief overzicht

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto- dividend	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(duizenden franken)										
1945.....	6.602	4.226	2.376	39.610.238	12.631.121	1.948.788	1.927.563	925.862	7.504.410	313.552
1946 (2).....	7.256	5.710	1.546	47.341.519	20.117.472	5.868.637	635.190	2.219.913	8.741.165	358.065
1946 (5 eerste maanden)...	3.400	2.718	682	20.513.229	8.582.657	2.281.597	205.848	947.857	3.579.349	146.134
(*) 1947 (5 eerste maanden)...	4.195	3.323	872	25.842.040	17.723.149	4.030.498	298.209	1.737.659	3.735.211	149.783
1946 Maart.....	998	806	192	5.260.651	3.470.248	613.006	36.280	264.682	466.177	19.892
April.....	1.236	1.001	235	7.226.282	1.975.326	754.425	71.972	273.468	1.007.424	40.685
Mei.....	960	757	203	7.300.905	2.846.500	833.695	87.520	382.996	377.499	16.837
Juni.....	538	422	116	3.133.852	971.544	439.263	33.406	169.929	678.807	29.237
Juli.....	337	263	74	4.428.992	1.651.131	425.526	32.858	215.974	1.264.339	51.231
Augustus.....	127	101	26	892.876	2.560.339	225.075	6.133	74.326	628.216	26.262
September.....	199	156	43	998.532	306.808	171.046	7.375	53.051	563.464	23.437
October.....	419	342	77	4.628.301	1.593.336	797.595	14.960	291.568	1.033.306	40.141
November.....	196	151	45	3.940.643	1.725.177	417.342	10.926	150.873	315.510	13.257
December.....	176	146	30	2.024.426	858.158	344.381	28.155	119.430	678.174	28.366
(*) 1947 Januari.....	68	57	11	333.239	284.816	60.601	14.653	24.546	1.115.750	47.735
Februari.....	146	119	27	588.308	669.916	84.932	4.386	23.904	684.821	24.862
Maart.....	1.288	1.015	273	6.366.637	3.335.568	1.006.596	57.493	424.632	599.493	24.287
April.....	1.583	1.282	321	10.398.966	6.794.481	1.631.125	143.671	786.812	840.160	33.616
Mei.....	1.110	870	240	8.154.890	6.638.368	1.267.244	78.006	477.765	494.987	19.283

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(2) Definitieve gegevens. Het totaalbedrag van de twaalf maanden stemt niet overeen met het jaarcijfer daar hierin vennootschappen begrepen zijn die hun balans met vertraging publiceren.

(*) Met ingang van 1947 is de statistiek opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1944.....	4.483.402	1.638.135	2.845.267	19.422.068 (1)	6.161.671
1945.....	3.865.396	2.049.814	1.815.582	17.922.760 (2)	6.316.307
1946 April.....	340.163	336.655	3.508	18.379.127	
Mei.....	369.362	353.241	16.121	18.395.248	
Juni.....	350.853	284.855	65.998	18.461.246	
Juli.....	521.731	340.956	180.775	18.642.021	
Augustus.....	557.273	350.193	207.080	18.849.101	
September.....	383.411	327.626	55.785	18.904.886	
October.....	389.554	341.191	48.363	18.953.249	
November.....	369.071	258.800	110.271	19.063.520	
December.....	491.363	357.083	134.280	20.674.347 (3)	
1947 Januari.....	621.541	263.882	357.659	21.032.006	
Februari.....	878.350	425.706	452.644	21.484.650	
Maart.....	673.360	387.866	285.494	21.770.144	
April.....	561.287	423.355	137.932	21.908.096	
Mei.....	435.347	397.832	37.515	21.945.611	
Juni.....	511.311	455.638	55.673	22.001.284	

(1) De tegoeden op 31 December 1944 omvatten de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente doch excl. de Muntsaneringslening en de belasting op het kapitaal.

(3) Incl. de gekapitaliseerde rente en de rente op de obligaties van de Muntsaneringslening, alsmede het bedrag van de inkoop der obligaties dezer lening.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MLNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordend)	Totaal
1944.....	301.097	64.664	19.494	385.255
1945.....	295.752	113.994	15.660	425.406
1946 Januari.....	27.627	14.208	4.525	136.648
Februari.....	29.759	13.054		
Maart.....	32.871	14.604	3.266	138.970
April.....	31.767	15.328		
Mei.....	29.416	14.742		
Juni.....	29.117	15.334	2.219	143.701
Juli.....	29.227	17.041		
Augustus.....	29.682	15.912	1.175	157.375
September.....	32.542	17.078		
October.....	33.529	19.507		
November.....	31.450	17.736		
December.....	33.177	20.801		
1947 Januari.....	37.014	19.196		
Februari.....	38.096	18.811		
Maart.....	37.076	18.382		

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

A — Algemeen verloop

35

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloop- snelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verreken- de stukken (duizenden)	Verreken- de kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verreken- de stukken (duizenden)	Verreken- de kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1945 Maandgemiddelde	38 (3)	99	72.804	43	61.772	8,23	20 (4)	1.007 (3)	2.269 (4)
1946 Maandgemiddelde	38 (3)	168	137.049	75	118.292		20	1.027 (3)	2.143
1946 Juni	38	154	128.742	68	111.965	10,33	19	1.030	2.241
Juli	38	178	139.334	80	120.171	—	22	1.032	2.474
Augustus	38	171	131.195	78	110.927	—	20	1.029	1.919
September	38	176	142.914	79	122.985	10,04	21	1.026	2.007
October	38	213	158.734	93	136.160	—	23	1.029	1.872
November	38	190	141.729	84	120.612	—	18	1.034	1.536
December	38	203	157.588	90	133.363	10,46	20	1.027	1.581
1947 Januari	38	202	199.089	90	175.654	—	21	1.021	1.363
Februari	38	193	146.353	84	124.770	—	20	1.020	1.220
Maart	38	207	157.835	93	136.025	11,59	20	1.022	1.364
April	38	204	188.851	91	155.831	—	20	1.022	1.128
Mei	38	201	171.995	90	141.801	—	18	1.020	999
Juni	38	208	264.451	95	227.258	14,18	21	1.018	1.322

(1) Verhouding van het totaal bedrag der in de loop van het aangeduide kwartaal verrekenende bedragen tot het saldo, per einde trimester, der depositorekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

(2) De aankopen of de verkopen zijn maar éénmaal geteld.

(3) Op 31 December.

(4) Gemiddelde der laatste zeven maanden.

B — Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel

TIJDVAK	Daggeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)
1946 Juni	2	75.937	1	6.884	62	27.550	3	1.594	68	111.965
Juli	2	80.226	1	4.998	73	32.526	4	2.421	80	120.171
Augustus	2	75.894	1	5.295	70	27.295	5	2.443	78	110.927
September	2	86.084	2	8.066	71	26.868	4	1.967	79	122.985
October	2	91.928	1	4.291	86	37.322	4	2.618	93	136.160
November	2	81.084	1	4.527	77	32.668	4	2.332	84	120.612
December	2	85.957	1	7.175	84	37.723	3	2.508	90	133.363
1947 Januari	2	127.214	1	6.886	84	39.456	3	2.098	90	175.654
Februari	2	84.429	1	3.994	78	33.741	3	2.606	84	124.770
Maart	2	93.220	1	6.199	87	33.977	2	2.628	92	136.025
April	2	104.563	1	6.505	85	42.133	3	2.630	91	155.831
Mei	2	93.277	1	5.702	84	39.726	3	3.096	90	141.801
Juni	3	170.511	1	7.469	88	45.745	3	3.533	95	227.258

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particu- liera (*) (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtin- gen zonder gebruik van specie pCt.	Omloop- snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1945 Maandgemiddelde	(1) 554.315	17.460	13.847	7.977	27.488	7.212	27.488	70.165	90	2,61
1946 Maandgemiddelde	603.427	24.153	16.972	13.343	48.350	12.852	48.350	122.896	90	2,91
1946 Juni	579.122	23.730	16.455	12.848	44.965	12.577	44.965	115.355	91	2,97
Juli	582.680	25.152	17.088	14.640	55.934	17.664	55.934	144.172	91	3,15
Augustus	586.094	24.264	17.788	13.506	45.874	10.952	45.874	116.206	90	2,80
September	589.994	23.785	17.381	12.768	46.137	15.677	46.137	120.720	90	3,04
October	595.824	24.422	17.985	16.900	56.075	16.952	56.075	146.003	91	3,20
November	599.585	24.436	18.019	15.021	49.531	14.216	49.531	128.299	90	3,08
December	603.427	25.316	17.699	16.412	54.367	12.015	54.367	137.160	90	2,98
1947 Januari	606.748	26.523	17.961	18.017	56.434	20.210	56.434	151.096	91	3,12
Februari	608.061	25.601	17.894	16.243	55.713	19.614	55.713	147.283	92	3,45
Maart	609.823	24.105	16.588	17.262	51.531	15.672	51.531	135.996	91	3,02
April	610.966	25.052	16.797	17.969	55.185	18.953	55.185	147.293	91	3,30
Mei	611.492	24.926	17.088	17.490	54.025	16.727	54.025	142.267	91	3,30
Juni	612.277	25.854	17.899	17.748	55.519	16.695	55.519	145.481	91	3,18

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsanering-tening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRODUCTIE

I — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron: Directie van het Mijnwezen.

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-38 Maandgemiddelde	86.827	125.238	407	353	640	448	540	(2) 2.420	24,0	1.502
1945 Maandgemiddelde	64.978	100.401	225	178	315	196	405	1.319	23,5	(1) 287
1946 Maandgemiddelde	93.001	132.856	297	248	448	301	604	1.898	24,6	(1) 311
1946 Mei	89.314	129.127	295	245	432	283	638	1.893	24,5	277
Juni	90.341	131.126	284	243	426	272	597	1.822	23,4	285
Juli	88.407	128.787	276	239	392	287	633	1.828	24,4	289
Augustus	89.917	128.505	272	231	441	266	628	1.838	24,2	282
September	90.891	130.037	290	246	455	321	575	1.887	24,8	278
October	93.486	135.294	330	273	503	354	627	2.087	26,9	306
November	97.238	138.695	313	264	473	315	595	1.961	24,2	321
December	98.449	139.908	300	254	459	306	573	1.892	23,2	311
1947 Januari	99.682	140.748	355	292	515	348	636	2.146	25,9	318
Februari	97.722	138.438	310	258	480	316	590	1.954	23,5	338
Maart	99.234	141.002	360	293	519	350	676	2.198	25,8	320
April	100.083	143.080	359	294	519	355	658	2.184	24,0	294
Mei	99.490	143.270	339	280	506	342	615	2.081	23,9	291
Juni	94.521	137.313	323	280	491	319	599	2.011	24,5	296

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	435	3.831	142	856	(1) 37	261	253	6,0	198	3,8
1945 Maandgemiddelde	172	2.953	66	545	(2) 22	61	60	2,4	54	2,3
1946 Maandgemiddelde	322	3.831	90	553	(2) 31	181	186	4,7	148	2,8
1946 Mei	334	4.372	96	583	28	174	175	4,8	136	2,4
Juni	318	3.792	79	552	29	172	178	4,6	140	3,2
Juli	332	3.847	58	500	29	194	197	4,1	153	2,3
Augustus	323	3.839	58	525	29	191	194	4,5	147	3,4
September	329	3.840	68	506	30	205	193	4,8	163	2,9
October	336	3.876	100	538	30	223	231	5,2	193	2,6
November	327	3.878	94	504	30	211	215	4,8	163	3,3
December	337	3.861	93	540	31	216	218	4,8	172	2,3
1947 Januari	342	3.880	115	547	32	223	226	4,9	201	3,7
Februari	308	3.886	111	534	32	201	202	4,5	198	2,1
Maart	347	3.902	133	575	32	223	224	5,1	198	2,5
April	368	3.925	126	581	32	225	228	5,2	191	3,1
Mei	385	3.936	113	574	32	229	223	5,1	182	2,4
Juni	392	4.096	110	551	32	228	228	4,5	176	2,4

(1) Op 31 December 1938.

(2) Op 31 December.

56

II — DIVERSE PRODUCTIES

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTILLERIJEN	LUCIFERS			VISSERIJ		
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand (tonnen)	In consumptie gebracht			Hooveel-heden aangegeven meel (tonnen)	Voort-gebrachte alcohol (hectoliters)	Fabricage	Verbruik	Uitvoer	Verkoop van vis (2) op de vismijnen te Oostende, Blankenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker										
1936-38 Maandgemidd.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189	
1945 Maandgemidd.	11.447	9.808	64.605	16.481	4.572	14.210	2.170	2.035	322	1.088	23.469	
1946 Maandgemidd.	18.350	9.549	59.713	12.988	9.661	20.583	3.778	2.430	1.245	2.886	26.002	
1946 Juni	—	7.129	29.591	9.040	10.167	9.607	3.680	2.710	1.302	2.862	28.555	
Juli	40	7.500	19.472	10.970	12.284	13.116	4.020	2.298	1.281	3.325	24.644	
Augustus	—	6.480	9.541	9.399	10.742	28.153	3.366	2.083	1.621	2.221	21.272	
September	—	9.561	9.360	10.634	9.248	19.438	4.050	2.558	1.049	1.425	18.426	
October	61.041	12.479	62.589	11.046	10.269	31.615	4.599	2.390	2.138	2.569	25.677	
November	128.580	19.427	170.138	21.676	10.044	17.207	4.275	1.909	2.190	2.317	24.502	
December	30.168	12.579	184.125	16.135	8.660	24.559	4.020	1.950	1.984	2.643	29.976	
1947 Januari	916	8.543	166.454	16.841	7.982	27.162	4.357	1.907	2.332	2.870	35.949	
Februari	78	8.071	148.603	16.979	6.025	24.486	3.836	1.804	2.208	2.658	30.725	
Maart	69	9.279	130.733	17.914	9.230	25.625	4.462	1.077	2.802	6.270	54.771	
April	78	9.810	111.695	19.311	11.406	17.893	5.053	1.184	3.125	3.962	38.872	
Mei	21	9.461	93.310	19.428	13.324	17.239	4.137	1.348	1.905	3.946	35.225	
Juni	2	8.807	75.651	19.832	13.148	20.456	4.255	1.530	2.173	3.415	28.701	

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938: enkel verkoop op de mijn te Oostende.

III — VOORTBRENGING VAN ELECTRICISCHE STROOM

58

Bron: Ministerie van Openbare Werken — Centrale Dienst voor Electriciteit en Electromechanica.

TIJDVAK	Totale productie (Centrales van 100 kW. en meer)					
	Aantal centrales	Productie (duizenden kWh.)				Totaal
		Unie der elektrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschappijen	Gemeente-regieën	
1936-38 Maandgemiddelde ...	(1) 343	189.800	201.175	26.726	20.361	438.062
1945 Maandgemiddelde ...	(1) 321	223.952	111.190	12.910	16.237	(2) 377.058
1946 Maandgemiddelde ...	(1) 323	288.174	193.296	13.160	25.642	520.272
1946 April	324	276.425	167.292	12.393	22.066	478.176
Mei	324	275.180	187.616	12.676	22.081	497.553
Juni	324	260.389	177.137	12.170	19.962	469.658
Juli	323	261.637	192.747	13.062	18.383	485.830
Augustus	323	260.629	189.158	12.037	20.792	482.616
September	323	274.797	204.677	12.288	23.543	515.303
October	323	315.686	227.649	14.987	30.541	588.863
November	323	313.182	222.581	16.157	30.417	582.337
December	323	348.637	220.277	14.230	34.443	617.687
1947 Januari	309	363.250	237.183	10.187	34.972	645.572
Februari	309	337.233	201.412	8.908	31.793	579.346
Maart	309	337.091	226.743	9.094	31.132	604.060
April	309	313.650	230.205	9.431	25.881	579.167
Mei	309	295.057	243.841	9.056	22.738	570.693
Juni	309	282.384	236.846	9.271	21.915	550.416

(1) Aan het einde van het jaar.

(2) Incl. 12.769.000 kWh door de vlottende centrales voortgebracht.

IV — GASDISTRIBUTIE (1)

59

Bron: Ministerie van Openbare Werken.

(duizenden kubieke meters)

TIJDVAK	Gemeente-regiebedrijven		Gasverdelingsmaatschappijen		Gasvoortbrengende nijverheidsmaatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkoocht gas)	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, aankopen (aangekocht gas)	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1936-38 Maandgemiddelde	5.733	463	1.238	38.777	13.010	53.221
1945 Maandgemiddelde	4.220	254	2.717	25.935	3.823	36.950
1946 Maandgemiddelde	5.970	592	3.251	47.103	9.747	66.667
1946 April	5.342	575	3.274	47.509	9.379	66.579
Mei	5.786	611	3.462	49.165	10.496	69.520
Juni	5.794	617	3.337	48.077	10.497	68.322
Juli	5.713	721	3.454	48.302	9.962	68.653
Augustus	5.986	758	3.211	46.723	8.930	65.613
September	5.771	659	3.342	47.893	10.592	68.258
October	6.499	598	3.349	48.197	10.782	69.425
November	6.147	524	3.156	46.197	10.356	66.380
December	6.778	586	3.207	47.755	10.287	68.613
1947 Januari	6.884	628	3.231	48.064	10.537	69.344
Februari	6.524	507	3.060	43.611	9.817	63.519
Maart	7.355	588	3.472	48.773	15.334	75.522
April	6.375	629	3.241	50.240	12.788	73.272
Mei	6.271	657	3.370	52.472	14.809	77.580
Juni	5.669	634	3.143	47.763	14.095	71.304

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	Grootwarenhuizen												
	Kleding					Meubelen			Huishoudelijke artikelen en andere				
	Grootwarenhuizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Grootwarenhuizen in bovenkleding artikelen	Grootwarenhuizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen		Grootwarenhuizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			
		Maandelijks omzet van 5 miljoen en meer	Maandelijks omzet van min dan 5 miljoen	Onverschillig de omzet			Maandelijks omzet van 5 miljoen en meer	Maandelijks omzet van min dan 5 miljoen		Onverschillig de omzet	Maandelijks omzet van 5 miljoen en meer	Maandelijks omzet van min dan 5 miljoen	Onverschillig de omzet
1946 April	372	385	266	378	339	426	426	351	422	238	247	179	240
Mei	343	359	254	353	297	399	402	289	397	228	237	166	229
Juni	321	333	208	326	297	332	341	175	333	205	213	152	207
Juli	362	390	230	381	279	381	390	225	382	246	258	161	243
Augustus	328	350	223	343	262	378	355	207	376	271	234	179	273
September	352	362	259	357	326	426	433	249	423	264	276	181	265
October	467	477	368	471	439	484	471	264	480	284	300	166	286
November	384	402	294	396	327	400	405	286	399	363	354	210	366
December	414	444	340	439	309	397	403	263	396	415	442	216	418
1947 Januari	311	334	314	333	218	343	352	160	342	266	273	218	287
Februari	273	292	242	290	201	306	314	126	305	244	257	151	245
Maart	393	397	294	391	402	437	432	174	419	304	321	178	305
April	438	436	333	429	471	429	423	495	429	297	314	189	297
Mei	428	439	335	433	408	408	422	309	409	278	291	174	278
Juni	339	357	278	352	291	338	352	231	338	251	261	167	251

TIJDVAK	Grootwarenhuizen Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek				Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels			
	Algemeen indexcijfer				Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voedingswaren	Kleding
	Grootwarenhuizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen								
		maandelijks omzet van 5 miljoen en meer	maandelijks omzet van min dan 5 miljoen	onverschillig de omzet	Bron : N. I. S.	Bron : N. B. B.	Bron : N. I. S.	Bron : Nationale Bank van België		
1946 April	309	374	209	306	284	259	194	107	221	404
Mei	290	297	194	289	273	252	193	105	241	397
Juni	263	269	166	260	255	228	172	90	222	321
Juli	305	319	180	307	271	258	186	86	229	357
Augustus	304	318	191	307	255	229	175	87	220	327
September	314	323	202	313	287	244	180	83	204	351
October	373	380	218	367	281	266	225	95	233	516
November	375	393	233	379	287	290	207	91	227	393
December	413	439	247	423	298	319	212	89	272	369
1947 Januari	291	303	236	297	262	281	193	86	227	363
Februari	261	275	170	266	255	232	184	83	242	306
Maart	352	359	204	346	303	292	222	94	265	417
April	365	368	238	356	318	291	207	89	257	414
Mei	350	357	230	345	321	274	204	90	268	419
Juni	295	304	202	295	303	313	180	82	255	364

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel n° 56.

II — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	<i>(miljoenen stuks)</i>			<i>(tonnen)</i>
1936-1938 Jaargemiddelde	195	593	5.161	13.166
1945 Jaargemiddelde	108	249	2.562	6.065
1946 Jaargemiddelde	124	301	6.385	10.144
1944 2 ^o kwartaal	23	46	521	947
3 ^o id.	16	39	487	954
4 ^o id.	13	38	375	977
1945 1 ^o id.	19	42	437	1.004
2 ^o id.	23	64	677	1.547
3 ^o id.	32	71	658	1.607
4 ^o id.	34	72	790	1.907
1946 1 ^o id.	31	76	1.241	2.092
2 ^o id.	31	77	1.363	1.996
3 ^o id.	32	77	1.607	2.794
4 ^o id.	30	71	2.174	3.262
1947 1 ^o id.	25	54	2.016	2.587
2 ^o id.	19	55	2.096	2.489

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schappen, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1945 Maandgemiddelde	9.605	238	11.505	2.810	1.068
1946 Maandgemiddelde	14.248	1.189	10.406	20.667	11.380
1946 April	8.303	297	11.772	16.371	632
Mei	6.705	473	13.647	24.520	481
Juni	10.987	567	17.005	32.333	9.636
Juli	15.153	751	17.218	20.191	20.799
Augustus	16.004	934	11.857	14.827	17.491
September	15.410	1.939	8.134	17.953	17.592
October	21.387	2.129	8.788	31.078	18.420
November	25.668	3.441	7.343	33.001	26.133
December	23.246	2.912	5.385	28.122	21.782
1947 Januari	13.985	1.786	6.092	29.934	12.034
Februari	11.226	1.151	8.391	26.216	5.316
Maart	11.982	1.557	12.595	34.205	4.060
April	13.561	1.114	14.054	27.596	5.907
Mei	12.732	1.899	8.653	18.781	3.401
Juni	7.724	3.527	7.034	15.518	3.147

VERVOER

I — BEDRIJFVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(miljoenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1938 Maandgemidd. (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	238,9	— 13,3	105,89
1945 Maandgemiddelde	123,6	122,0	(2) 12,0	(1) 257,6	(2) 287,4	(2) —29,8	111,58
1946 Maandgemiddeld. v	224,1	356,6	(2) 18,8	(1) 599,6	(2) 695,7	(2) —96,0	116,02
1946 April	263,6	411,2	18,6	693,4	706,8	— 13,4	101,93
Mei	231,4	385,9	26,2	643,5	720,6	— 77,1	111,98
Juni	253,0	349,6	18,1	620,7	676,0	— 55,3	108,91
Juli	274,9	395,6	19,7	690,2	687,3	+ 2,9	99,58
Augustus	259,0	330,0	15,4	604,4	706,8	— 102,4	116,93
September	233,9	347,5	16,7	598,1	686,6	— 88,5	114,78
October	210,6	444,4	24,0	679,0	687,3	— 8,3	101,22
November	198,2	415,0	18,5	631,7	649,3	— 17,6	102,78
December	242,1	399,0	24,0	665,1	754,2	— 89,1	113,39
1947 Januari	194,0	402,0	28,4	624,4	724,3	— 99,9	115,98
Februari	164,0	384,8	28,0	576,8	708,4	— 131,6	122,81
Maart	224,1	467,3	23,1	714,5	724,9	— 10,4	101,46
April	180,2	482,2	53,3	715,7	738,5	— 22,8	103,19
Mei	225,9	430,0	27,1	683,0	712,2	— 29,2	104,29
Juni	239,8	405,7	16,6	662,0	707,7	— 45,7	102,11

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door de Staat verleende subsidiën.

(*) Vanaf Mei 1946, is er rekening gehouden met de door de Staat toegestane subsidiën.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
							Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal		
1938 Maandgom. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	5.250	186	154	88	428	
1945 Maandgemidd.	124.982	46.401	52.286	177.268	14.216	416	2.119	119	36	22	171	
1946 Maandgemidd.	268.049	85.279	38.064	306.113	18.748	571	4.255	214	119	58	391	
1946 April	270.118	92.323	34.767	304.885	20.139	599	4.326	241	138	25	404	
Mei	256.042	82.717	35.436	291.478	18.486	551	4.121	218	114	39	371	
Juni	252.200	79.098	33.064	285.264	17.337	549	4.012	194	112	56	362	
Juli	263.999	79.259	35.467	299.466	18.424	596	4.072	208	82	73	363	
Augustus	273.129	82.565	36.554	309.683	17.974	612	4.192	194	114	63	391	
September	291.590	85.921	35.843	327.433	19.690	623	4.435	218	120	71	409	
October	336.919	93.899	42.641	379.560	19.631	588	5.237	242	146	81	469	
November	315.947	87.132	43.893	359.840	18.115	555	5.059	226	140	86	452	
December	269.371	86.061	39.641	309.012	19.204	572	4.249	200	131	63	399	
1947 Januari	292.076	98.571	37.504	329.580	19.798	579	4.557	210	143	86	439	
Februari	270.074	96.582	36.589	306.663	17.483	520	4.212	197	141	89	427	
Maart	316.358	114.635	45.606	361.964	19.202	571	5.027	230	174	105	509	
April	327.786	103.624	43.584	371.370	19.670	605	5.192	239	161	96	496	
Mei	320.556	105.746	35.424	355.980	18.906	605	4.894	231	152	69	452	
Juni	320.424	105.060	39.256	359.680	19.439	624	4.868	225	164	65	455	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Beige inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw. en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertaen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerfoetier, kleding	Chemische en aardkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diverseen
1938 Maandgemiddelde (2) ..	429	5 250	347	2.161	401	439	476	794	54	191	66	320
1945 Maandgemiddelde	168	2.134	230	1.033	112	105	195	196	20	70	23	149
1946 Maandgemiddelde	391	4.252	324	1.702	345	342	455	468	56	196	56	308
1944 December	65	1.113	340	570	2	33	57	52	1	10	7	41
1945 Maart	99	1.497	178	884	24	56	143	80	7	24	16	85
Juni	120	1.772	139	863	35	97	181	218	8	40	30	161
September	225	2.592	203	1.105	269	135	248	295	39	89	20	189
December	345	3.609	314	1.750	253	209	290	330	23	179	47	214
1946 Maart	370	4.005	274	1.778	260	309	401	397	40	203	63	280
Juni	362	4.012	142	1.611	382	357	501	438	53	175	50	303
September	409	4.435	249	1.723	353	368	464	609	116	144	55	354
December	399	4.249	362	1.652	322	380	418	433	44	235	68	335
1947 Januari	439	4.557	204	1.859	388	431	429	424	58	278	94	392
Februari	427	4.213	201	1.806	362	416	389	272	74	277	78	338
Maart	509	5.027	244	2.176	418	487	415	425	66	313	103	380
April	496	5.192	231	2.057	393	481	493	685	59	271	103	419
Mei	452	4.893	172	1.895	407	449	522	710	51	214	76	397
Juni	455	4.862	155	1.865	384	493	508	716	45	223	71	402

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Beige inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en vee-dingspro-ducten	Brand-stoffen	Ertsen	Metaal-waren	Bouw-mate-rialen, glas on spiegel-glas	Produc-ten der groefbe-drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier., kleding	Chemi-sche en artseni-jkundige produc-ten	Nijver-heids-vetten en -olien, petrole-um, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buurt-spoorweg.
(duizenden tonnen)												
1938 Maandgemiddelde (1)	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1945 Maandgemiddelde	1.722	201	823	28	88	183	179	12	56	16	135	6.124
1946 Maandgemiddelde	3.138	244	1.459	31	205	382	375	22	135	29	256	5.894
1946 April	3.353	178	1.539	7	215	474	426	19	198	43	254	6.410
Mei	3.187	110	1.430	7	233	516	400	21	168	37	265	5.675
Juni	2.951	81	1.401	33	209	449	372	19	118	32	237	5.032
Juli	3.069	136	1.368	38	206	438	449	18	108	42	266	5.660
Augustus	2.875	94	1.378	17	200	365	384	33	111	23	270	4.817
September	3.152	173	1.433	19	195	364	470	73	107	24	295	5.435
October	3.689	616	1.548	13	209	372	469	23	107	24	308	8.052
November	3.522	773	1.455	12	208	321	357	10	92	19	275	8.507
December	2.906	228	1.422	7	213	304	307	14	119	18	274	4.360
1947 Januari	3.016	101	1.565	14	216	304	312	12	165	21	306	3.694
Februari	2.657	84	1.471	11	198	256	181	14	162	20	260	3.074
Maart	3.132	111	1.692	14	235	285	295	12	169	25	294	4.052
April	3.442	100	1.695	21	239	366	495	11	156	24	335	4.685
Mei	3.312	82	1.614	15	225	382	515	12	127	23	312	4.395
Juni	3.211	70	1.557	14	233	361	525	10	116	29	296	4.411

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

71

TIJDVAK	ZEEVAART					BINNENVAART						
	In			Uit		In			Uit			
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizen-den metrieke tonnen)	Aantal schepen geladen	Goederen (duizen-den metrieke tonnen) ledig (op ballast)	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizen-den m3)	Goederen (duizen-den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizen-den m3)	Goederen (duizen-den metrieke tonnen)	
1936-1938 Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	417	3.762	1.268	366
1945 Maandg.	299	1.121		55	240		2.049	720	139	2.014	704	399
1946 Maandg.	440	938	743	283	152	242	2.242	782	247	2.200	774	411
1946 Juni ..	451	894	800	307	150	240	2.291	785	299	2.339	792	438
Juli ...	470	916	783	328	144	297	2.400	817	252	2.360	818	446
August.	478	986	840	347	136	225	2.329	812	220	2.228	731	431
Sept. ..	438	945	845	293	143	296	2.510	825	236	2.458	826	487
October.	519	1.005	770	374	143	364	2.463	893	283	2.430	860	459
Nov. ..	522	1.051	715	402	129	293	2.394	824	306	2.251	795	399
Decemb.	432	985	654	247	95	394	1.883	657	236	1.707	576	311
1947 Januari.	422	1.033	863	299	142	171	2.389	892	230	2.155	748	505
Februari	503	1.269	962	366	133	406	384	163	10	615	215	162
Maart ..	611	1.538	1.053	466	163	547	2.207	803	237	2.204	814	551
April	642	1.529	1.263	515	137	523	2.930	1.107	358	2.928	1.102	701
Mei	729	1.715	1.438	551	173	883	2.965	1.146	342	2.949	1.150	768
Juni	716	1.758	1.451	530	183	685	3.242	1.220	324	3.085	1.160	797

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	In			Uit			GOEDEREN (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizen-den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizen-den registertonnen)	Goederen (duizen-den metrieke tonnen)	Gelost	Geladen
1936-1938 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152
1945 Maandgemiddeld	60	147		61	147			
1946 Maandgemiddeld	62	76	98	60	71	19		
1946 Juni	70	79	125	73	85	8	50	4
Juli	76	93	152	75	91	25	87	2
Augustus	82	118	132	85	119	28	61	12
September	70	86	129	63	77	23	57	25
October	79	91	180	80	94	29	69	33
November	70	86	46	67	58	33	76	10
December	73	80	62	63	67	30	49	13
1947 Januari	77	99	109	80	103	34	25	14
Februari	54	81	66	54	74	73	2	13
Maart	74	94	123	67	83	34	14	7
April	76	108	132	80	104	50	61	16
Mei	73	100	116	79	121	76	99	38
Juni	90	123	116	87	113	68	90	52

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneinklaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (millioenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PERTON (franken)	INVOER (+) OF UITVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS (millioenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN Pct.	
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1946 Maandgemidd.	0,7	206,6	1.381,9	55,2	1.644,4	6,3	1.016,5	1.789,1	1.538,9	29,3	4.380,1	2.664		
1946 Januari	—	132,1	1.274,1	33,4	1.439,6	0,2	511,3	1.400,3	751,7	7,4	2.670,9	1.855		
Februari	—	397,9	1.122,9	34,6	1.555,4	0,6	612,6	1.463,8	707,5	—	2.784,5	1.790		
Maart	—	309,3	1.246,8	34,3	1.590,4	2,1	748,0	1.376,2	836,7	—	2.963,0	1.863		
April	—	113,7	1.229,5	51,4	1.394,6	0,9	637,0	1.347,7	1.156,1	1,2	3.142,9	2.254		
Mei	0,1	124,2	1.335,9	35,7	1.495,9	2,4	821,1	1.771,2	1.185,4	0,4	3.780,5	2.527		
Juni	—	117,4	1.309,9	40,8	1.468,1	2,3	838,6	2.013,7	1.277,2	—	4.131,8	2.814		
Juli	0,1	98,4	1.435,8	62,2	1.596,5	4,0	500,8	1.812,0	1.699,4	1,2	4.017,4	2.516		
Augustus	—	177,9	1.562,3	52,0	1.792,2	1,1	1.695,9	1.915,1	1.732,6	15,0	5.359,7	2.991		
September	—	143,9	1.483,6	55,7	1.683,2	1,1	892,6	1.980,7	1.642,3	80,9	4.597,6	2.731		
October	2,2	256,9	1.610,9	81,3	1.951,3	18,5	1.857,8	1.926,5	2.510,9	115,9	6.429,6	3.295		
November	2,6	372,7	1.691,3	72,3	2.138,9	19,4	1.719,0	2.515,8	2.273,0	75,7	6.602,9	3.087		
December	2,8	234,3	1.270,5	109,5	1.626,1	23,4	1.363,2	1.946,4	2.693,7	53,9	6.080,6	3.739		
1947 Januari	2,7	232,7	1.427,1	57,8	1.720,2	19,7	1.451,6	2.572,8	1.940,2	55,4	6.039,7	3.511		
Februari	1,4	157,1	1.176,5	82,8	1.417,7	12,0	1.182,8	2.072,4	1.988,4	1,5	5.257,0	3.708		
Maart	1,4	192,6	1.544,5	49,8	1.785,3	15,2	1.222,0	2.593,6	2.139,6	69,8	6.040,2	3.378		
April	1,8	260,1	1.932,8	65,8	2.260,5	16,6	1.118,0	2.862,8	2.516,2	68,9	6.582,5	2.912		
Mei	3,6	210,8	2.200,3	68,7	2.483,4	37,8	1.006,5	2.641,9	2.452,2	63,0	6.201,4	2.497		
Juni	3,2	230,4	2.098,3	68,7	2.400,6	36,9	1.188,1	2.659,6	2.373,8	81,1	6.339,5	2.641		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	— 159,4	92,1
1946 Maandgemidd.	0,2	13,9	412,6	192,8	619,5	9,1	73,6	866,9	1.517,1	4,5	2.471,2	3.989	— 1908,9	56,4
1946 Januari	—	35,7	242,5	93,5	371,7	1,5	75,1	470,8	626,7	—	1.174,1	3.159	— 1496,8	44,0
Februari	—	31,4	244,3	108,3	384,0	1,0	91,2	544,4	662,3	0,1	1.299,0	3.383	— 1485,5	46,6
Maart	—	17,3	328,6	164,5	510,4	0,7	57,1	773,0	1.038,6	0,7	1.870,1	3.664	— 1092,9	63,1
April	—	6,7	338,8	137,8	483,3	1,0	49,2	705,3	909,5	1,3	1.666,3	3.448	— 1476,6	53,0
Mei	0,1	19,9	373,0	181,7	573,7	10,7	118,7	796,8	1.358,9	1,2	2.286,3	3.985	— 1494,2	60,5
Juni	0,1	12,4	375,4	187,2	575,1	8,6	91,6	719,1	1.421,3	0,6	2.241,2	3.898	— 1890,6	54,2
Juli	0,1	4,3	400,6	223,7	718,7	9,3	36,6	1.028,0	1.815,8	0,7	2.890,4	4.022	— 1127,0	71,9
Augustus	0,1	1,4	455,2	196,6	653,3	2,6	15,2	783,6	1.462,0	0,1	2.243,5	3.434	— 3116,2	41,9
September	0,2	1,4	483,1	226,5	711,2	8,8	25,1	1.133,8	1.836,1	0,2	3.003,9	4.224	— 1593,7	65,3
October	0,2	5,2	617,0	275,5	897,9	11,3	107,4	1.126,5	2.429,3	39,6	3.714,1	4.136	— 2715,5	57,8
November	0,2	10,2	471,3	246,6	728,3	16,7	65,9	1.078,9	2.130,4	2,2	3.294,1	4.523	— 3308,8	49,9
December	0,8	20,9	532,9	272,2	826,8	37,4	149,6	1.263,0	2.514,2	6,9	3.971,1	4.803	— 2109,5	65,3
1947 Januari	0,6	14,5	425,6	164,4	605,1	22,4	133,2	975,4	1.529,0	12,7	2.672,7	4.417	— 3387,0	44,3
Februari	1,4	11,6	456,4	237,0	706,4	52,1	152,3	1.272,4	2.804,5	26,3	4.307,6	6.098	— 950,0	81,9
Maart	0,7	5,9	608,3	289,8	904,7	45,3	85,2	1.405,2	3.270,2	24,6	4.830,5	5.339	— 1280,0	80,0
April	0,2	8,9	772,0	319,3	1.100,4	14,8	97,1	1.804,9	3.408,2	15,7	5.340,8	4.853	— 1241,7	81,1
Mei	0,8	24,9	839,7	318,7	1.184,1	28,3	113,3	1.904,3	3.382,5	1,8	5.430,2	4.586	— 771,2	87,6
Juni	0,2	10,7	815,1	340,2	1.166,2	7,3	86,7	1.942,0	3.664,4	15,0	5.715,4	4.901	— 624,1	90,1

WERKLOOSHEID

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

	Aantal gecontroleerde werklozen						Duizenden verloren werkdagen		
	Ingeschreven werklozen			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal			
1946 Januari	132.243	73.405	205.648	98.988	36.897	135.885	2.375	886	3.261
Februari	108.404	57.977	166.381	84.867	23.263	108.130	2.037	559	2.596
Maart	101.486	64.952	166.438	73.396	21.658	95.054	2.202	643	2.845
April	71.365	23.119	98.484	55.303	11.750	67.053	1.217	256	1.473
Mei	59.509	24.304	83.813	44.657	11.298	55.955	1.027	259	1.286
Juni	55.718	32.324	88.042	38.174	10.778	48.952	1.107	309	1.416
Juli	46.448	49.723	96.171	32.635	15.055	47.690	783	363	1.146
Augustus	42.009	65.727	107.736	30.637	18.905	49.542	705	437	1.142
September	42.326	37.077	79.403	26.937	9.768	36.705	808	292	1.100
October	37.123	33.918	71.041	26.076	11.128	37.204	600	256	855
November	39.356	38.462	77.818	28.647	14.744	43.391	659	339	998
December	54.360	137.196	191.556	36.986	43.756	80.742	1.036	1.226	2.262
1947 Januari	54.254	122.785	177.039	40.364	49.877	90.241	969	1.197	2.166
Februari	53.387	147.991	201.378	43.786	87.193	130.979	1.048	2.089	3.137
Maart	61.139	140.824	201.963	42.991	50.658	93.649	1.277	1.516	2.793
April	43.441	44.253	87.694	32.449	18.705	51.154	715	406	1.121
Mei	38.983	40.314	79.297	28.872	16.297	45.169	636	358	993
Juni	40.440	56.580	97.020	26.465	19.794	46.259	794	590	1.384

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werk- dagen	Het Rijk	Ant- werpen	Brabant	West- Vlaan- deren	Oost- Vlaan- deren	Hene- gouwen	Luik	Limburg	Luxem- burg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1946 April	—	—	23	67.053	18.691	5.976	15.262	18.829	4.439	1.838	1.165	82	401
Mei	—	—	23	55.955	17.274	4.891	12.002	15.133	3.807	1.498	930	46	374
Juni	—	—	29	48.952	15.669	4.262	9.984	13.248	3.298	1.371	784	37	299
Juli	—	—	24	47.690	15.332	4.071	8.900	12.273	4.243	1.806	775	33	257
Augustus	—	—	23	49.542	16.111	3.788	10.493	10.988	4.501	2.435	837	63	326
September	—	—	30	36.705	12.857	3.128	7.650	8.902	2.352	979	573	52	212
October	—	—	23	37.204	16.702	3.008	6.073	8.091	1.726	815	537	34	218
November	—	—	23	43.391	21.082	3.281	7.690	7.916	1.688	971	605	76	182
December	—	—	28	80.742	25.870	7.046	19.455	17.452	5.395	2.431	1.531	722	840
1947 Januari	—	—	24	90.241	27.026	8.764	19.889	19.907	5.777	3.512	2.297	1.629	1.440
Februari	—	—	24	130.979	36.988	13.770	28.228	28.936	9.129	5.670	3.717	2.071	2.527
Maart	—	—	30	93.649	29.375	10.119	15.539	20.632	6.502	3.681	2.435	2.435	1.290
April	—	—	22	51.154	19.858	5.261	8.999	11.405	2.849	1.474	900	108	300
Mei	—	—	22	45.169	17.816	4.451	7.458	10.557	2.578	1.261	780	49	219
Juni	—	—	30	46.259	19.343	4.518	6.697	16.688	2.635	1.480	632	37	229

Daggemiddelde der week

1947 Mei	4	10	6	47.854	18.890	4.744	8.207	10.914	2.736	1.260	820	57	226
	11	17	5	45.898	17.135	4.597	8.034	11.155	2.595	1.368	766	42	206
	18	24	6	44.589	18.348	4.318	6.859	10.285	2.540	1.209	774	45	208
	25	31	5	41.918	16.570	4.113	6.704	9.859	2.416	1.217	755	49	235
Juni	1	7	6	41.811	17.110	4.079	6.088	9.851	2.439	1.279	701	32	232
	8	14	6	40.076	14.787	4.348	6.150	9.819	2.404	1.710	626	36	216
	15	21	6	49.976	23.992	4.592	6.205	10.293	2.666	1.363	613	31	221
	22	28	6	44.136	15.745	4.542	6.740	11.930	2.778	1.520	611	43	229
	29	5	6	55.308	25.104	5.031	8.307	11.547	2.893	1.528	608	45	245

III — INDELING DER INGESCHREVEN GEHEEL WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP

(aantal werklozen op het einde der maand)

81

Bron : *Steunfonds voor Werklozen.*

Beroepsgroepen	Januari 1947	Februari 1947	Maart 1947	April 1947	Mei 1947	Juni 1947
IJzer en staal	36	46	40	35	26	25
Metaalbewerking	2.187	2.394	2.149	1.800	1.546	1.469
Textiel (voortbrenging)	1.519	1.564	1.483	1.349	1.228	1.239
Kleding	636	695	603	522	476	690
Hout	1.526	2.091	1.808	1.581	1.521	1.525
Chemie	61	64	106	48	49	56
Glas	76	83	76	66	43	43
Aardewerk	1.352	1.402	1.017	347	241	222
Leder	416	540	480	431	377	544
Papier	115	121	118	102	81	73
Bouwnijverheid	3.558	4.688	2.354	1.511	1.087	1.182
Steen	208	237	202	154	133	128
Graphische bedrijven	131	150	136	121	116	152
Diamant	3.013	3.944	4.008	3.238	3.151	2.695
Tabak	—	—	—	514	462	442
Voeding	1.591	1.614	1.652	958	813	777
Landbouw	1.645	1.876	1.420	1.026	575	855
Bos, jacht	—	—	—	62	74	72
Visvangst	351	353	314	252	314	340
Hotels, spijshuizen	1.202	1.274	1.283	1.198	1.057	985
Vervoer	2.492	2.601	2.488	2.192	2.070	1.915
Handel	463	479	552	523	484	510
Bedienden	1.576	1.547	1.542	1.529	1.479	1.024
Ongeschoolden	13.484	14.578	12.873	10.772	9.245	8.851
Leerjongens	1.108	1.518	1.445	1.030	764	949
Allerlei	1.303	1.467	1.653	1.606	1.512	1.432
Totaal...	40.049	44.726	39.802	32.967	28.924	28.795

BANKSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH CONGO

DRIEMAANDELIJKSE STATEN DER BANKEN (1)

(miljoenen franken)

85

POSTEN	30 Sept. 1946 (2)	31 Dec. 1946 (2)	31 Maart 1947 (2)	30 Juni 1947 (2)
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.318	3.361	3.016	2.890
Daggeld	1.250	1.298	1.260	2.049
Bankiers	5.110	5.594	4.601	3.990
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	619	412	440	463
Andere te innen waarden op korte termijn	1.037	1.119	1.169	1.354
Effecten-portefeuille	37.569	37.130	38.306	40.068
a) Handelswissels	3.393	3.678	4.837	5.047
b) Overheidsfondsen herdisonceerbaar bij de Nationale Bank	10.475	12.731	11.826	10.731
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank tot beloop van 95 pCt.	23.701	21.081	21.643	24.290
d) Te ontvangen Schatkisocertificaten (M. B. 5-12-1945, art. 10)	—	—	—	—
Prolongaties en voorschotten op effecten	778	836	822	849
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	2.988	3.657	3.125	3.024
Diverse debiteuren	10.050	11.265	10.713	10.779
Effecten	6.612	6.707	6.682	6.848
a) Belegde wettelijke reserve	128	127	129	163
b) Belgische overheidsfondsen	5.065	5.059	4.887	4.647
c) Buitenlandse overheidsfondsen	295	294	300	272
d) Bankaandelen	238	344	353	389
e) Andere fondsen	886	883	983	1.377
Diversen	297	306	282	471
Niet gestort kapitaal	23	21	18	19
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen ...</i>	68.551	71.706	70.434	72.813
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	6	5	5	5
Gebouwen	341	350	437	448
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	102	102	103	102
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	57	62	65	72
Materieel en meubilair	23	22	30	40
<i>Totaal vastgelegde middelen ...</i>	529	541	640	667
Algemeen totaal der Activa ...	69.080	72.247	71.074	73.480
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	118	97	131	193
Daggeld	22	40	29	21
Bankiers	2.318	3.084	3.094	3.270
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	527	677	549	606
Geaccepteerde wissels	2.988	3.657	3.125	3.027
Andere te betalen waarden op korte termijn	1.071	1.386	1.329	2.602
Crediteuren wegens wissels ter incasso	609	603	672	874
Deposito's en crediteuren	43.742	40.019	45.845	47.128
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	41.167	43.785	43.405	44.086
b) Op meer dan 30 dagen	2.575	2.234	2.440	3.042
Obligaties en kasbons	14	14	14	16
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	363	277	432	441
Diversen	1.633	1.482	1.379	1.506
Speciaal opvraagbaar (besluitwet van 6 October 1944) :				
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen (artikels 16 en 17) :				
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	12.379	11.264	10.323	9.477
b) Op meer dan 30 dagen	229	204	160	180
<i>Totaal opvraagbaar ...</i>	65.913	68.803	67.112	69.341
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	2.306	2.343	2.737	2.776
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	77	77	174	193
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	129	129	132	166
Beschikbare reserve	537	818	852	935
Reserrefonds	118	77	67	69
<i>Totaal niet opvraagbaar ...</i>	3.167	3.444	3.962	4.139
Algemeen totaal der Passiva ...	69.080	72.247	71.074	73.480

(1) Omloopsnelheid van het geld in de banken, zie tabel n° 35.

(2) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

NATIONALE BANK VAN BELGIE
BALANS PER 25 JUNI 1947

Activa	(millioenen franken)	Passiva		
Goudvoorraad	17.670	Bankbiljetten in omloop	75.273	
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardering van de goudvoorraad (besluitwet n° 5 dd. 1 Mei 1944)	10.493	Rekeningen-courantsaldi en diversen :		
Total van de goudvoorraad	28.163	Schatkist	10	
Buitenlandse deviezen { op zicht	5.543	Internationaal Muntfonds :		
op termijn	7.251	Rekening Belgische franken	986	
Te ontvangen deviezen	18	Rekening Luxemburgse franken	44	
Vorderingen in Belgische franken op het buitenland	280	Organismen door bijzondere wet beheerd	587	
Papier op België { Handelspapier	1.918	Banken in België	897	
	Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	250	Banken in het buitenland	2.042
	Overheidseffecten	0,5	Particulieren	581
Voorschotten op overheidsfondsen	255	Geallieerde legers	49	
Deel- en pasmunt	832	Diversen	876	
Tegoed op de postchèque- en girodienst	1	Totaal der verbintenissen op zicht	81.325	
Deelneming in het Internationaal Muntfonds :		Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	334	
Voorschotten aan de Staat :		Te leveren deviezen en goud	899	
Voor cessie van goud	1.864	Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaardering (besluitwet n° 5 dd. 1 Mei 1944)	10.493	
In Belgische franken	986	Kapitaal	200	
Voorschot aan het Groothertogdom Luxemburg :		Reservefondsen :		
In Luxemburgse franken	44	a) Statutaire reserve	142	
Vorderingen op de Staat :		b) Voorzieningsfonds en afschrijvingsrekening	294	
Schatkistcertificaten verLorven in uitvoering van overeenkomsten gesloten krachtens de besluitwet van 10 Mei 1940 :		Pensioenkas van het Personeel	263	
Certificaten A (eigen rekening en Dienst van Onderlinge Hulp)	46.692	Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen	18	
Certificaten C soldijen der Geallieerde Legers)	1.033	Uitgestelde inventarisoperatiën :		
Andere vorderingen :		van het 1° semester 1940	47	
Schatkistbon : Overeenkomst van 17 October 1930 bekrachtigd door de wet van 27 December 1930	500	van 26 Juni 1940 tot 25 December 1944	264	
Overheidsfondsen : Overeenkomst van 27 Juli 1932 gesloten krachtens de wet van 19 Juli 1932	550	sedert 26 December 1944	300	
Overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de statuten	637	Totaal	611	
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	283	Overgangsrekeningen	122	
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	899	Totaal	94.701	
Gebouwen, materieel en meubelen	146	Besluitwet van 6 October 1944 :		
Afgeschreven en te verzilveren waarden	p. memorie	Biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	542	
Overgangsrekeningen	43	Schatkist, Onbeschikbare rekeningen :		
Totaal van de activa	98.168	Voorlopig fonds in afrekening op het bedrag van de door de Staat verworven biljetten ingevolge art. 1, § 2, van besluitwet van 6 October 1944	4.000	
Emissiebank te Brussel	64.597	Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945	63.622	
Totaal van de passiva	162.765	Totaal van de passiva	162.765	

WINST- EN VERLIESREKENING PER 25 JUNI 1947

Debet	(millioenen franken)	Credit	
Algemene onkosten	84	Disconto, wissel, interesten en provisies	138
Toelage aan de Pensioenkas van het Personeel	7	Provenu der overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de statuten	14
Afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen	9	Rechten op bewaarnemingen, courtages en huur der brandkasten	5
Herdisconto op 25 Juni 1947	7	Geïnd op afgeschreven en te verzilveren waarden	1
Geldelijke verplichtingen tegenover de Staat :		Geldelijke verplichtingen en vergoedingen van de Staat :	
a) Provenu der disconto- en voorschotverrichtingen boven de 3 ½ pCt.	3	a) Ristorno van zegelrecht op de biljettenomloop (koninklijk besluit dd. 24 Augustus 1939, art. 34)	49
b) Zegelrecht op de biljettenomloop	54	b) Vergoeding van 0,25 pCt. 's jaars op de Staatsschuld (koninklijk besluit dd. 24 Augustus 1939, art. 33)	61
Totaal	57	c) Vergoeding van 0,10 pCt. 's jaars op het bedrag der kleine coupures uitgegeven voor rekening van de Schatkist (Overeenkomst van 18 Maart 1946)	2
Overschrijving op de overgangsrekeningen van het passief voor fiscale voorziening	30	Totaal	270
Uitgestelde inventarisoperatiën	76		
Totaal	270		

ORDEREKENINGEN PER 25 JUNI 1947

85

(millioenen franken)

TE INNEN WISSELS		81
GEOPENDE DOCUMENTAIRE KREDIETEN		529
BELGISCH-LUXEMBURGSE VERREKENINGSDIENST. — Compensatierekeningen in het buitenland		62
DIVERSE BEWAARNEMINGEN :		
Onderpand van de voorschotrekningen op Belgische overheidsfondsen	8.804	
Obligaties van de Muntsaneringslening	1.838	
Internationaal Muntfonds	6.790	
International Bank for Reconstruction and Development	1.757	
Andere bewaarnemingen	18.023	
		37.212
DIVERSE BORGTOCHTEN		68
SCHATKIST :		
Portefeuille en allerlei tegoed		705
Diverse waarden toebehorend aan de Staat :		
Gewone aandelen N. M. B. S.	1.000	
Deelhebbende obligaties N. M. B. S.	638	
Annuititeiten onderschreven door de Kolonie van Belgisch Congo	1.229	
Schatkistbons van de Luxemburgse Regering (Belgisch-Luxemburgsch akkoord)	1.475	
Diverse waarden	785	
		5.127
Diverse waarden door de Staat in bewaring genomen :		
Waarden door derden gedeponceerd	3.500	
Dienst der ingeschreven schuld	12.794	
Deposit- en Consignatiekas	27.051	
Als borgstelling gedeponceerde waarden	925	
		44.270
Af te leveren waarden		10.819
Ingetrokken effecten		57
Fonds voor delging van de Staatsschuld		6.107
Muntfonds :		
Overheidsfondsen		2.097
		69.182
RENTENFONDS, gedeponceerde effecten		3.684
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS :		
Voorlopige beleggingen	2.638	
Beleende fondsen	32	
		2.670

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

ACTIVA

	8-5-1947	14-5-1947	21-5-1947	29-5-1947	5-6-1947	12-6-1947	19-6-1947	26-6-1947
Goudvoorraad	17.301	17.468	17.489	17.505	17.520	17.546	17.609	17.670
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaarde- ring van de goudvoorraad (Besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
<i>Totaal van de goudvoorraad...</i>	27.794	27.961	27.982	27.998	28.013	28.039	28.102	28.163
Buitenlandse devlezen { op zicht	4.594	4.153	3.961	3.974	5.205	5.075	5.080	5.538
Te ontvangen devlezen	6.130	6.123	6.288	6.281	5.627	6.228	6.761	7.106
Vorderingen in Belgische franken op het buitenland	21	24	25	25	30	29	30	28
Papier op België { Handelpapier	333	332	350	335	312	209	232	288
Uitgegeven door instel- lingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaar- borgd zijn	2.256	2.442	2.206	2.139	2.142	2.074	2.016	1.919
Overheidseffecten	2.184	1.941	1.535	2.051	1.891	1.533	1.085	460
Voorschotten op overheidsfondsen	65	53	49	37	23	6	1	1
Deel- en pasmunt	321	307	322	303	316	294	271	273
Deelneming in het Internationaal Munt- fonds :	828	852	870	755	754	778	806	780
Voorschotten aan } voor cessie van goud... de Staat } in Belgische franken ...	2.164	2.114	2.065	2.014	1.964	1.914	1.865	1.814
Voorschot in Luxemburgse franken aan het Groothertogdom Luxemburg	986	986	986	986	986	986	986	986
Vorderingen op de Staat : Voorschotten aan de Schatkist :	44	44	44	44	44	44	44	44
Certificaten « A » (eigen rekening en Dienst voor Onderlinge Hulp)	47.151	46.851	47.137	47.251	47.291	46.821	46.916	46.541
Certificaten « C » (soldij der Goall. Legers)	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032
Andere vorderingen op de Staat	1.054	1.054	1.054	1.054	1.054	1.054	1.054	1.050
Overheidsfondsen	637	637	637	637	637	637	637	637
Gebouwen, materieel en meubelen	146	146	146	146	146	146	146	146
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	264	264	264	264	264	264	264	264
Debiteuren wegens termijnverkoop van devlezen en goud	1.059	919	887	891	845	847	895	901
Diversen	109	111	112	114	118	125	128	129
Emissiebank te Brussel	99.172	98.346	97.952	98.331	98.694	98.135	98.351	98.100
	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597
	163.769	162.943	162.549	162.928	163.291	162.732	162.948	162.697

PASSIVA

	8-5-1947	14-5-1947	21-5-1947	29-5-1947	5-6-1947	12-6-1947	19-6-1947	26-6-1947
Bankbiljetten in omloop	76.243	75.754	75.369	75.446	76.555	76.174	75.609	75.380
Rekening-courantsaldi : van de Schatkist	4	2	5	2	4	3	3	1
Internationaal Muntfonds: Rekening Belgische franken	986	986	986	986	986	986	986	986
Rekening Luxemburgse franken	44	44	44	44	44	44	44	44
van anderen	4.609	4.471	4.512	4.809	4.194	4.019	4.843	4.808
<i>Totaal der verbintenissen op zicht...</i>	81.886	81.257	80.916	81.287	81.783	81.226	81.485	81.219
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	626	561	535	533	439	437	334	334
Te leveren devlezen en goud	1.059	919	887	891	845	847	895	901
Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaardeering (besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Pensioenkas van het Personeel	264	264	264	264	264	263	264	264
Crediteuren wegens termijn aankopen van devlezen	21	24	25	25	30	29	29	28
Uitgestelde inventarisoperatiën en diver- sen	702	708	717	725	728	733	745	757
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen	437	437	437	437	437	437	437	437
Besluitwet van 6 October 1944 : Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen on niet aangegeven oude biljetten	95.688	94.863	94.474	94.855	95.219	94.665	94.882	94.633
Voorlopig fonds in afrekening op het bedrag van de door de Schatkist Onbe- schikbare rekeningen Staat verworven biljetten inge- volge art. 1, § 2, van besluit- wet van 6 October 1944	559	559	553	551	549	544	543	541
Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 Octo- ber 1945	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	63.522	63.521	63.522	63.522	63.523	63.523	63.523	63.523
	163.769	162.943	162.549	162.928	163.291	162.732	162.948	162.697

MAANDSTATEN VAN DE BANQUE DU CONGO BELGE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	30-11-1946	31-12-1946	31-1-1947	28-2-1947	31-3-1947	30-4-1947
Goudvoorraad (*)	616	616	621	621	621	621
Speciale rekening van de Kolonie (**)	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	30	29	28	27	29	29
Banktegoed { in franken	120	224	387	348	370	347
{ in vreemde deviezen	1.473	1.320	1.208	1.219	1.220	1.413
Belgische en Kongolese fondsen	186	186	186	186	186	186
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	6.051	5.855	5.917	5.980	6.272	6.567
Wissels en ander handelspapier	213	207	256	248	338	368
Debiteuren	139	159	162	150	185	213
Kolonie « speciale rekening voorschot op goud »	524	524	519	519	519	519
Belgische Staat	349	257	244	267	240	244
Gebouwen en materieel	13	13	14	14	16	19
Diversen	2	3	5	5	6	5
	9.821	9.588	9.632	9.698	10.107	10.636

PASSIVA

	30-11-1946	31-12-1946	31-1-1947	28-2-1947	31-3-1947	30-4-1947
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	43	43	43	43	43	43
Biljetten en munten in omloop	1.514	1.610	1.621	1.631	1.663	1.659
Crediteuren op zicht { diversen	5.965	5.896	5.809	5.921	6.119	6.714
{ Kolonie	1.609	1.498	1.525	1.510	1.608	1.509
Crediteuren op termijn { diversen	110	81	67	68	62	59
{ Kolonie	230	—	—	—	—	71
Onafgedane transfers en diversen	330	440	547	505	592	561
	9.821	9.588	9.632	9.698	10.107	10.636

(*) Kg 14.632,09407 fijn goud.

(**) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France

(millioenen franken)

DATUM	Gouden munt en muntmateriaal	Verhandelb. schatsthoons (deel nem. v. den Staat aan het Invern. Muntf. en insch. op het kap. v. de Inter. Bank v. Herstel en Ontw.)	Dadelijk beschikbaar te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheids-papier. (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voor-schotten op effecten	Verhandelbaar Schatst-papier	Rente-loze voor-schotten aan de Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878 enz.)	Voor-lopige voor-schotten aan de Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorlopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bank-biljetten in omloop	Credit-saldi in rekening-courant	Dek-kings-percentage
1945 Jaargemidd. (2).	*) 72.593	—	(*) 44,4	19.220	14.055	3.624	3) 32.542	10.000	7.268	426.000	542.099	71.444	(3) 11,84
1946 Jaargemiddelde.	106.259	—	19,3	48.976	25.779	4.173	—	10.000	20.612	426.000	638.098	50.066	15,29
1946 4 April	129.817	—	3,1	33.646	22.829	3.861	—	10.000	20.450	426.000	622.816	53.067	19,21
9 Mei	4) 94.817	—	3,1	43.237	22.935	3.855	5) 35.000	10.000	13.700	426.000	625.680	52.849	13,98
6 Juni	94.817	—	3,0	46.131	24.399	3.959	35.000	10.000	15.800	426.000	632.393	52.737	13,84
4 Juli	94.817	—	4,4	44.639	24.998	4.053	35.000	10.000	16.850	426.000	636.706	51.187	13,78
8 Augustus ...	94.817	—	4,7	59.325	24.067	4.466	35.000	10.000	1.750	426.000	624.205	59.663	13,86
5 September ...	94.817	—	2,9	60.483	26.113	4.632	35.000	10.000	12.100	426.000	648.485	54.512	13,49
10 October ...	94.817	—	3,0	64.613	32.977	4.712	35.000	10.000	34.700	426.000	683.219	53.693	12,87
7 November ...	94.817	—	2,9	68.742	31.224	5.115	35.000	10.000	55.500	426.000	700.032	57.295	12,52
5 December ...	94.817	—	2,8	72.358	37.206	4.621	35.000	10.000	57.100	426.000	715.498	59.071	12,24
9 Januari ...	94.817	—	0,8	83.935	39.165	4.514	35.000	10.000	63.100	426.000	732.057	60.750	11,95
6 Februari ...	94.817	—	0,8	83.047	36.698	4.643	35.000	10.000	58.200	426.000	735.330	54.820	12,—
6 Maart ...	82.817	12.000	0,3	85.893	43.334	4.305	35.000	10.000	67.500	426.000	747.922	58.315	10,27
10 April ...	82.817	12.000	0,3	84.603	44.998	4.385	35.000	50.000	51.300	426.000	763.734	61.726	10,03
8 Mei ...	82.817	12.000	0,3	86.993	44.521	4.459	35.000	50.000	55.700	426.000	774.219	62.795	9,81
5 Juni ...	82.817	12.000	0,3	84.571	41.503	4.405	35.000	50.000	76.700	426.000	788.003	64.532	9,79

Discontorente { huidige : 1 3/4 pCt. sedert 10 Januari 1947.
vorige : 1 5/8 pCt. sedert 20 Januari 1945.

(*) Zonder inachtneming van den weekstaat van 27-12-1945.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gearandeerde wissels en, met ingang van 8 November 1945, het gediscoteerd papier op het buitenland.

(2) Gemiddelde berekend naar de weekstaten der eerste vijf en der laatste vijf maanden.

(3) Conventie van 29-2-1940 en van 20-9-1945.

(4) Overdracht van ruim 260 ton goud door de Banque de France aan het Fonds de Stabilisation des Changes ter waarde van 35 milliard frank.

(5) Conventie van 11-4-1946.

Bank of England

(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bank-biljetten in omloop (Issue Department)	Toe-gelaten bedrag voor de biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhou-ding van de metaal-voorraad van het Bank. Depart-ment tot het saldo van zijn de-posito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voor-schotten	Andere waarden	Totaal			Open-bare organen	Banken	Andere de-posito's	Totaal	
1945 Jaargemiddeld.	245	961	251.841	9.214	14.978	276.033	1.284.388	1.310.577	12.781	217.876	55.063	285.720	9,6
1946 Jaargemiddeld.	248	(3) 1.080	260.197	15.588	18.308	294.093	1.358.271	1.402.885	12.626	254.701	53.070	321.297	14,4
1946 10 April	248	726	183.510	39.551	15.083	238.144	1.338.754	1.400.000	14.548	215.822	52.287	282.657	22,0
8 Mei	248	1.229	214.725	17.795	18.311	250.831	1.343.104	1.400.000	14.096	226.042	51.183	291.321	20,0
5 Juni	248	1.667	254.570	15.671	16.802	288.958	1.354.035	1.400.000	8.110	254.569	54.241	316.920	15,1
10 Juli	248	1.610	247.823	9.977	15.416	273.216	1.369.722	1.400.000	6.970	224.864	55.319	287.153	11,2
7 Augustus ...	248	1.276	274.198	18.282	22.502	314.982	1.390.988	1.400.000	13.910	241.100	52.155	307.165	3,4
4 September ...	248	1.025	275.746	11.145	17.829	304.720	1.367.450	1.400.000	10.105	251.353	58.624	320.082	10,6
9 October ...	248	1.107	280.491	11.247	17.293	309.031	1.361.866	1.400.000	10.354	267.569	52.893	330.816	11,9
6 November ...	248	1.029	283.036	12.023	27.733	322.792	1.365.106	1.400.000	19.490	266.749	54.883	341.122	10,6
4 December ...	248	(2) 1.073	298.463	20.834	16.569	335.866	1.375.670	1.400.000	9.839	279.573	54.131	343.543	8,4
1947 8 Januari ...	248	1.104	321.238	17.662	18.127	357.027	1.402.033	1.450.000	13.916	314.490	59.769	388.175	12,7
5 Februari ...	248	1.068	247.783	23.662	26.725	298.170	1.371.055	1.450.000	22.909	280.742	56.428	360.079	22,3
9 Maart ...	248	832	343.266	12.116	18.620	374.002	1.381.418	1.450.000	9.795	318.950	96.460	425.205	16,4
9 April ...	248	681	335.931	13.237	16.773	370.941	1.402.890	1.450.000	9.460	289.852	101.866	401.268	12,0
7 Mei ...	248	1.020	311.091	17.906	26.417	355.414	1.391.789	1.450.000	13.014	288.392	95.650	397.056	15,0
4 Juni ...	248	1.382	342.371	11.038	16.736	370.145	1.398.157	1.450.000	8.045	293.761	105.798	407.604	13,6

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Met ingang van 13 November 1946 luidt deze rubriek: Munten.

(3) Gemiddelde der eerste 45 staten. — Gemiddelde der laatste 7 staten : 1.191.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

86

DATUM	Gouden munt en gouden munt-materiaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandse betaalmiddelen (excl. pas-munt)	Beleeningen op effecten, goederen en celen	Schatkist-papier, door de Bank overgen. v. d. Staat der Nederl. ingevolge overeenk. van 26-2-1947	Boek-vordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldo's					Totaal der zicht-verbintenissen		
										Particulieren		s'rijks Schat.		andere saldo's		speciale rekening	andere saldo's
										van banken	van anderen	goblokk. saldo's	andere saldo's				
1945 Jaargemidd.	818	284,0	4.436	48,6	18,3	138	—	—	3.744	921		105	716	5.486			
1946 Jaargemidd.	708	0,4	4.436	122,1	15,5	160	—	—	(1) 278(2) 2.307	230	620	108	1.460	5.003			
1946 8 April ...	713	1,1	4.431	212,2	15,8	157	—	—	292	2.186	327	140	586	106	1.467	5.104	
6 Mei	713	1,2	4.431	207,6	15,9	157	—	—	279	2.260	513	100	730	106	1.122	5.111	
11 Juni	713	1,0	4.431	108,2	15,6	172	—	—	277	2.324	65	87	662	108	1.503	5.025	
8 Juli	713	0,1	4.431	78,2	15,2	158	—	—	275	2.391	80	54	643	108	1.434	4.985	
5 Augustus	713	0,1	4.431	53,2	15,6	156	—	—	274	2.466	67	57	635	109	1.349	4.957	
9 Septemb.	698	—	4.431	73,3	15,6	159	—	—	273	2.503	100	60	672	110	1.264	4.982	
7 October.	699	—	4.431	122,0	15,5	161	—	—	262	2.555	55	50	679	110	1.268	4.979	
4 Novemb.	699	—	4.431	75,7	15,5	162	—	—	261	2.628	70	52	689	110	1.137	4.947	
9 Decemb.	700	—	4.431	66,0	15,8	154	—	—	260	2.655	90	44	558	111	1.217	4.934	
1947 6 Januari.	700	—	4.435	109,2	16,0	152	—	—	237	2.737	115	47	624	111	1.072	4.942	
10 Februari	647	—	4.471	72,2	16,3	165	—	—	237	2.693	41	44	587	111	1.250	4.963	
10 Maart..	520	—	40	64,1	4,9	152	2.100	1.500	139	2.722	47	43	680	—	709	4.340	
8 April ...	520	0,1	57	51,7	4,3	155	2.100	1.500	137	2.760	64	40	698	—	636	4.335	
6 Mei	520	0,1	127	118,2	4,5	157	2.100	1.500	137	2.754	55	36	721	—	780	4.483	
9 Juni	523	0,1	135	142,1	4,7	155	2.100	1.500	126	2.747	55	33	559	—	938	4.463	

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

(1) Oude uitgiften.

(2) Nieuwe uitgifte.

(3) Incl. de saldi waarover alleen bij giro mag worden beschikt, hetzij 19 miljoen per 5 November 1945 en 51 miljoen per 10 December 1945.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenlandse wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zicht-verbintenissen	Dekkings-percentage
1945 Jaargemiddelde.	4.689	117,3	184,1	19,7	7,3	3.527	1.276	100,06
1946 Jaargemiddelde.	4.817	172,5	65,7	36,7	11,1	3.640	1.225	102,56
1946 6 April	4.757	180,4	69,0	24,4	8,4	3.560	1.260	102,42
7 Mei	4.764	178,5	31,5	41,7	9,6	3.536	1.272	102,79
7 Juni	4.776	174,9	28,5	37,9	8,2	3.522	1.278	103,14
6 Juli	4.770	208,6	28,2	39,5	8,8	3.583	1.247	103,10
7 Augustus	4.845	176,8	27,3	32,1	9,6	3.597	1.256	103,49
7 September	4.834	183,8	27,6	31,5	11,6	3.653	1.192	103,57
7 October	4.850	153,4	24,6	34,4	7,9	3.743	1.088	103,58
7 November	4.929	151,5	83,7	34,9	9,3	3.822	1.142	102,33
7 December	4.950	146,4	56,0	51,0	9,9	3.857	1.108	102,66
1947 7 Januari	4.939	158,7	81,9	68,6	17,0	3.965	1.156	99,54
7 Februari	4.925	171,6	42,9	38,9	9,1	3.822	1.216	101,15
7 Maart	4.967	160,1	35,4	40,6	11,7	3.837	1.229	101,19
8 April	5.039	152,8	28,8	44,9	10,4	3.882	1.226	101,62
7 Mei	5.030	144,9	23,9	45,8	16,4	3.858	1.229	101,74
7 Juni	5.041	134,3	31,1	49,6	10,9	3.862	1.160	103,04

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks
(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1945 Jaargemiddelde	17.404	688	18.092	240	21.350	23.139	16.977	45,1
1946 Jaargemiddelde	17.344	773	18.117	297	23.213	24.328	17.558	43,3
1946 6 Maart	17.307	772	18.079	346	22.526	24.126	17.210	43,7
10 April	17.354	745	18.099	316	22.232	24.011	16.927	44,3
8 Mei	17.346	749	18.095	304	22.732	23.964	17.227	43,9
5 Juni	17.344	747	18.091	265	22.780	24.114	17.256	43,7
10 Juli	17.341	771	18.112	271	23.394	24.282	17.670	43,2
7 Augustus	17.352	752	18.104	298	23.593	24.318	17.776	43,0
4 September	17.330	766	18.096	284	23.387	24.457	17.469	43,2
9 October	17.342	780	18.122	280	23.502	24.552	17.422	43,2
6 November	17.458	780	18.238	270	23.515	24.639	17.436	43,3
4 December	17.521	786	18.307	257	23.888	24.844	17.818	42,9
1947 8 Januari	17.565	813	18.378	304	23.733	24.794	17.824	43,1
5 Februari	17.779	796	18.575	359	23.412	24.363	18.119	43,7
5 Maart	18.370	793	19.163	333	23.242	24.338	18.445	44,8
9 April	18.498	759	19.257	283	22.276	24.170	17.720	46,0
7 Mei	18.850	719	19.569	256	21.852	24.071	17.448	47,1

Discontorente { huidige : 1 pCt. sedert 25 April 1946.
vorige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1942.

Sveriges Riksbank
(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of sinde maand)	Goudvoorraad (1)	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Regulatierekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschikking van de Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-oorrantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere deponenten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettenreul.	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1945 Jaargemiddelde	1.050	335	30	739	710	937	280	2.475	722	191	31	945	216	3.043	80,83	65,73
1946 Jaargemiddelde	1.020	321	67	996	733	835		2.556	872	100	107	1.079		2.959	67,90	58,83
1946 April	1.048	166	25	(4) 1.042	703	1.114	(5) 248	2.459	1.003	162	(6) 118	1.233	(7) 604	3.085	81,27	64,76
Mei	1.043	210	59	(4) 1.071	706	1.025	(5) 232	2.453	1.163	32	(6) 108	1.304	(7) 589	3.174	81,03	62,63
Juni	1.042	185	44	(4) 1.137	712	766	(5) 213	2.495	897	62	(6) 114	1.073	(7) 524	3.202	79,54	61,99
Juli (*)	1.036	179	28	(4) 1.121	793	767	(5) 194	2.450	838	195	(6) 106	1.138	(7) 530	2.868	69,10	59,07
Augustus	1.046	183	30	(4) 1.078	805	754	(5) 186	2.534	797	105	(6) 109	1.011	(7) 535	2.838	67,41	60,19
September	1.040	273	39	(4) 1.037	815	832	(5) 192	2.606	835	133	(6) 112	1.080	(7) 542	2.890	65,17	58,76
October	1.035	140	50	(4) 916	820	822	(5) 245	2.622	582	188	(6) 102	872	(7) 533	2.648	64,45	63,82
November	939	336	217	(4) 901	765	810	(5) 189	2.676	901	47	(6) 98	1.046	(7) 535	2.834	59,50	54,15
December	839	1.544	172	(4) 712	(8) 532	93	(5) 415	2.877	706	84	(6) 84	875	(7) 555	3.092	47,65	44,34
1947 Januari	768	1.446	147	(4) 650	(8) 486	93	(5) 214	2.693	560	99	(6) 72	731	(7) 573	2.858	46,58	43,88
Februari	715	1.693	128	(4) 499	(8) 453	93	(5) 289	2.678	506	260	(6) 56	822	(7) 554	2.686	43,62	43,48
Maart (2)	585	1.735	146	(4) 510	(8) 370	93	(5) 401	2.640	547	35	(6) 83	665	(7) 535	3.167	36,18	30,16
April (2)	478	1.812	106	(4) 429	(8) 303	93	(5) 569	2.608	528	66	(6) 72	664	(7) 518	2.960	29,96	26,39
Mei (2)	418	2.046	118	(4) 363	(8) 265	93	(5) 527	2.556	581	106	(6) 85	772	(7) 502	2.765	26,70	24,68
Juni (2)	371	2.258	126	(4) 344	(8) 235	93	(5) 454	2.618	619	41	(6) 76	736	(7) 527	3.144	23,13	19,20

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

(1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. Dit bedrag werd gebracht op 1.400 miljoen met ingang van de maandstaat van Maart 1947 en op 2.500 miljoen met ingang van deze van Juni 1947. De metaaldekking wordt geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

(4) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse activa » begrepen.

(5) Alle andere activa.

(6) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse passiva » begrepen.

(7) Alle andere passiva.

(8) Met ingang van December 1946 uitsluitend « Meerwaarde van goud ».

(*) Reëvaluatie van de Zweedse Kroon : 13 Juli 1946.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 15 Juni 1947)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	19 December 1946	3,— (1)	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Bulgarije	14 Augustus 1946	4,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	6 Juni 1947	4,50	Roemenië	8 Mei 1944	4,—
Frankrijk	10 Januari 1947	1,75	Spanje	1 December 1938	4,—
Griekenland	16 Augustus 1946	10,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Hongarije	1 Augustus 1946	7,—	U. S. S. R.	1 Juli 1936	4,—
Indië	28 November 1935	3,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	25 April 1946	1,—
Italië	11 September 1944	4,—	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	1 Januari 1947	(2) 1,— & 4,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Japan	21 Juli 1941	3,50			

(1) Disconto der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

(2) De discontorente verschilt volgens de categorie debiteuren.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 Maart 1947		30 April 1947		31 Mei 1947		30 Juni 1947	
ACTIVA								
I. Goud in baren	82.688	% 16,6	81.725	% 16,3	82.712	% 16,3	82.712	% 16,3
II. Kasmiddelen :								
In de Bank en in rekening-courant bij andere banken ...	9.144	1,8	14.650	2,9	24.943	4,9	13.774	2,7
III. Rentegevende call-gelden	496	0,1	497	0,1	496	0,1	497	0,1
IV. Herdiscontopapier :								
1. Handelswissels en bank-accepten	5.493	1,1	5.414	1,1	6.917	1,4	8.862	1,8
2. Schatkistpapier	22.096	4,4	21.367	4,3	19.409	3,8	24.799	4,9
V. Rentegevende termijngelden :								
1. Op ten hoogste 3 maanden ..	10.131	2,0	8.741	1,7	11.949	2,4	8.719	1,7
2. Van 3 tot 6 maanden	1.429	0,3	—	—	1.419	0,3	3.194	0,6
3. Van 6 tot 9 maanden	1.423	0,3	1.429	0,3	—	—	—	—
4. Van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	2.145	0,4
IV. Effecten, beleggingen en diverse vorderingen (1) :	12.983		10.170		13.368		14.058	
1. Schatkistpapier :								
a) Van 3 tot 6 maanden ..	—	—	—	—	—	—	248	0,1
b) Van 6 tot 9 maanden ..	707	0,2	—	—	—	—	26.078	5,1
c) Van 9 tot 12 maanden ..	—	—	6.818	1,4	22.553	4,5	—	—
d) Met meer dan één jaar looptijd	28.364	5,7	19.158	3,8	3.474	0,7	—	—
e) Met meer dan één jaar looptijd	—	—	709	0,1	710	0,1	814	0,2
2. Andere wissels en diverse beleggingen :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	35.385	7,1	35.312	7,1	25.666	5,1	30.449	6,0
b) Van 3 tot 6 maanden ..	—	—	—	—	214	0,0	215	0,0
c) Van 6 tot 9 maanden ..	—	—	4.711	0,9	4.507	0,9	4.517	0,9
d) Van 9 tot 12 maanden ..	4.487	0,9	5.082	1,0	5.521	1,1	5.672	1,1
e) Met meer dan één jaar looptijd	5.639	1,1	1.227	0,3	1.949	0,4	1.197	0,2
VII. In Duitsland belegde middelen in 1930-31 krachtens de overeenkomsten van Den Haag van 1930	291.160	58,3	291.160	58,2	291.160	57,5	291.160	57,4
VIII. Andere activa	496	0,1	2.534	0,5	2.503	0,5	2.504	0,5
<i>Totaal activa</i> ...	499.138	100,0	500.534	100,0	506.102	100,0	507.556	100,0
PASSIVA								
I. Kapitaal :								
Geautoriseerd en geëmiteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000		500.000	
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	25,0	125.000	25,0	125.000	24,7	125.000	24,6
II. Reserves :								
1. Wettelijke reserve	6.528		6.527		6.527		6.527	
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.343		13.343		13.343	
III. Langlopende deposito's ontvangen krachtens de overeenkomsten van Den Haag van 1930 :	19.871	4,0	19.870	4,0	19.870	3,9	19.870	3,9
1. Deposito's op de Trustrekening der Annuiteiten	152.606		152.606		152.606		152.607	
2. Deposito der Duitse regering	76.303		76.303		76.303		76.303	
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's : (diverse munten)	228.909	45,9	228.909	45,7	228.909	45,2	228.910	45,1
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	3.551	0,7	3.557	0,7	4.615	0,9	4.618	0,9
b) Dadelijk opvraagbaar	4.559	0,9	3.142	0,6	4.688	1,0	5.662	1,1
2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten	8.110		6.699		9.303		10.280	
Dadelijk opvraagbaar	891	0,2	891	0,2	1.642	0,3	1.641	0,3
3. Andere depositanten :								
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	88	0,0	88	0,0	1.381	0,3	1.381	0,3
b) Dadelijk opvraagbaar	522	0,1	435	0,1	358	0,1	350	0,1
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :	610		523		1.739		1.731	
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	244	0,0	244	0,0	244	0,0	244	0,1
b) Dadelijk opvraagbaar	17.884	3,6	17.863	3,6	17.863	3,5	17.856	3,5
VI. Fonds voor eventuele lasten en diverse posten	18.128		18.107		18.107		18.100	
<i>Totaal passiva</i> ...	499.138	100,0	500.534	100,0	506.102	100,0	507.556	100,0

(1) Met ingang van 31 Maart 1947 luidt deze rubriek « Wissels en andere beleggingen ».

Nota: In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor de Dienst der Internationale Leningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		VERBRUIK	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Tabakverbruik	66
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEN		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
I — Notering der edele metalen	9	VERVOER	
II — Officiële wisselkoersen	10	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen	70
KAPITAALMARKT		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven	
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	b) wagens aan de nijverheid ge- leverd	
II — Maandindexcijfers der noteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen ..	15	c) verkeer :	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	1° algemeen spoorverkeer	
IV — Notering en rendement van de voor- naamste obligatietypen	16	2° zware goederen :	
V — Emissies van de Belgische en Congo- lese nijverheids- en handelsven- nootschappen	17	A) gezamenlijk verkeer	
Retrospectief overzicht		B) binnenlands verkeer	
Detail der emissies :		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
Mei 1947		III — Havenverkeer	71
Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal		a) Antwerpen	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	b) Gent	
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	BUITENLANDSE HANDEL	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	75
RIJKSFINANCIEN		WERKLOOSHEID	
I — Stand van de Staatsschuld	25	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid ..	81
II — Opbrengst van de belastingen	26	II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
INKOMEN EN SPAREN		III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	BANKSTATISTIEKEN	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		I — België en Belgisch-Congo :	
Mei 1947		Driemaandelijks staten der Bel- gische banken	85
Retrospectief overzicht		Nationale Bank van België :	
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	Balans en winst- en verliesreke- ning per 25 Juni 1947	85
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes		Weekstaten	85
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Bank van Belgisch-Congo :	
LOOP DER ZAKEN		Maandstaten	85
I — Verrekenkamers	35	II — Buitenlandse emissiebanken :	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Staten	86
PRODUCTIE		Banque de France	
I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven ..	55	Bank of England	
II — Diverse producties	56	Nederlandsche Bank	
III — Electriciteit	58	Banque Nationale Suisse	
IV — Gas	59	Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87